

Skolverkets årsredovisning

2018

Skolverket

Publikationen finns att ladda ner som
kostnadsfri PDF från Skolverkets webbplats:
skolverket.se/publikationer

ISBN: 978-91-7559-333-3

Grafisk form: AB Typoform

Foto: Annika Mellberg och Elke Welzbacher, Skolverket

Skolverket, Stockholm 2019

Skolverkets årsredovisning 2018

Innehåll

Generaldirektörens förord	7
1. Om Skolverket	9
1.1 Organisation och pågående förändringar	9
1.2 Året i korthet	11
1.3 Skolverkets prioriterade områden	12
2. Upplysningar om årsredovisningen	13
2.1 Läsanvisning	13
2.2 Metod för bedömning av myndighetens resultat	13
2.2.1 Resultatmått	13
2.2.2 Nivåer för resultatbedömning	14
3. Resultatredovisning	17
3.1 Sammanfattning och bedömning av årets resultat	19
3.1.1 Övergripande prestationsredovisning	20
3.1.2 Måluppfyllelse	21
3.1.3 Intern effektivitet	21
3.2 Verksamhetens kostnader och intäkter	23
3.2.1 Kostnader per verksamhetsområde	24
3.2.2 Intäkter per verksamhetsområde	25
3.2.3 Transfereringar	25
3.2.4 Avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna ej disponeras	26
3.2.5 Återrapporteringskrav prognoser	26
3.3 Verksamhetens Myndighetsgemensamt	27
3.3.1 Bedömning av måluppfyllelse	28
3.4 Verksamhetsområde Analys	29
3.4.1 Bedömning av måluppfyllelse	30
3.4.2 Analys av verksamhetsområdets resultat	30
3.4.3 Statistik	31
3.4.4 Uppföljnings- och utvärderingsstudier	31
3.4.5 Externa kontakter	33
3.5 Verksamhetsområde Regler	35
3.5.1 Bedömning av måluppfyllelse	36
3.5.2 Analys av verksamhetsområdets resultat	37
3.5.3 Läro-, ämnes- och kursplaner	37
3.5.4 Allmänna råd	41
3.5.5 Bedömningsstöd	41
3.5.6 Nationella prov	42

3.6 Verksamhetsområde Generellt stöd	43
3.6.1 Bedömning av måluppfyllelse	45
3.6.2 Analys av verksamhetsområdets resultat	45
3.6.3 Nationella skolutvecklingsprogram	48
3.6.4 Sammanställa och sprida forskning	56
3.7 Verksamhetsområde Riktat stöd	57
3.7.1 Bedömning av måluppfyllelse	58
3.7.2 Analys av verksamhetsområdets resultat	60
3.7.3 Svensk utlandsundervisning	61
3.7.4 Riktade insatser	61
3.8 Verksamhetsområde Kommunikation	63
3.8.1 Bedömning av måluppfyllelse	64
3.8.2 Analys av verksamhetsområdets resultat	65
3.8.3 Upplysningstjänster	65
3.8.4 Hantera publikationer	66
3.8.5 Digital närvaro	67
3.8.6 Kommunikationsinsatser	67
3.9 Verksamhetsområde Ärendehantering	69
3.9.1 Bedömning av måluppfyllelse	70
3.9.2 Analys av verksamhetsområdets resultat	71
3.9.3 Hantera bidrag	71
3.9.4 Lärarlegitimation	72
3.9.5 Lärarnas ansvarsnämnd	74
3.9.6 Övriga ansökningar	74
3.10 Tvärsektoriella frågor och övrig rapportering	75
3.11 Kompetensförsörjning	81
4. Finansiell redovisning	85
4.1 Resultaträkning	86
4.2 Balansräkning	87
4.3 Anslagsredovisning	89
4.4 Beställningsbemyndiganden	92
4.5 Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)	93
4.6 Tilläggsupplysningar	94
4.7 Ersättningar och andra förmåner	96
4.8 Noter	98
Intern styrning och kontroll	118
Generaldirektörens ställningstagande om årsredovisning 2017	119

Generaldirektörens förord

Som generaldirektör för Skolverket slås man inte sällan av den förhoppning som finns om skolans möjligheter att lösa inte bara de mer interna problemen, utan även problem relaterade till samhällets utveckling och elevers familjesituation och sociala sammanhang. Alla som är verksamma i skolan vet att framgång i skolan handlar om mycket mer än vad som händer och sker i skolan, vilket ställer krav på samverkan med en rad olika aktörer. Men när skolan blir en arena för att lösa allsköns problem, finns också risken att fokus förskjuts, att elevidentiteten får ge vika för andra identiteter som mer betonar svårigheter och brister, än viljan och förmågan att lära och utvecklas. Viktigast av allt, och det som aldrig får bli underordnat, är skolans dubbla och sammanhållna uppdrag: kunskapsuppdraget och värdeuppdraget. Om skolan först och främst får vara den plats där elever rustar sig med kunskaper och värderingar om alla människors lika värde, möjliggör vi inte bara framgång i studierna utan också en beredskap att möta livet som medborgare och hantera det som är våra gemensamma utmaningar och problem.

Som generaldirektör för Skolverket får man ofta frågan om tillståndet i svensk skola. Svaret varierar beroende på vilken del av skolväsendet blicken riktas mot. Svensk förskola står stark, liksom särskolan. Den kommunala vuxenutbildningen har rustats upp. Fritidshemmen har över tid fått stå tillbaka för andra satsningar och prioriteringar. Och skolan, både grundskolan och gymnasieskolan kan visa på förbättrade resultat i Skolverkets resultatsammanställningar. Fler elever lämnar grundskolan med behörighet för nationellt program och fler elever lämnar gymnasieskolan med examen. Men samtidigt visar den likvärdighetsrapport som Skolverket presenterat under året att likvärdigheten brister. Framgång i skolan handlar i stor utsträckning om klass, dels vilken klass eleven kommer ifrån, det vill säga familjebakgrund och föräldrars utbildningsnivå, dels vilken klass eleven går i, det vill säga hur elevsammansättningen i klassen ser ut. Skolans kompensatoriska förmåga har försämrats över tid och försvåras av den pågående skolsegregationen och den otillräckliga tillgången på utbildade lärare. Skolverket ser skolsegregationen och lärarförsörjningen som två av tre ödesfrågor för svensk skola. Den tredje är styrningen av skolan. Alla med någon form av ansvar för svenska skola behöver samla sig för att vidta åtgärder som motverkar skolsegregationens negativa effekter, som möjliggör fler utbildade lärare och som säkrar en styrning med en samsyn om målsättning och strategier och ett ansvarstagande för att organisera och fördela resurser utifrån behov och förutsättningar.

Som generaldirektör för Skolverket förväntas man kunna svara på frågan vad man kan göra för att förbättra skolans resultat. Också här varierar svaret, eftersom man behöver göra olika för att det ska bli mer lika. Vägen till förbättrade resultat går via förbättrad kvalitet och då behöver man prioritera de områden som forskning och beprövad erfarenhet visar är framgångsfaktorer. Då handlar det om att stärka ett undervisningsnära ledarskap, en stödjande elevhälsa, ett kollegialt lärande och ett integrerat och inkluderande systematiskt kvalitetsarbete. Dessutom behöver forskollärare och lärare en kompetensutveckling som ger dem kunskaper att omsätta läroplanernas och kursplanernas krav i en till barnen och eleverna anpassad undervisning. Det mesta Skolverket gör går att relatera till dessa områden. Målsättningen är ytterst att stärka kvaliteten i undervisningen. Det bör också vara målsättningen för de olika satsningar som nu görs på nationell politisk nivå, som satsningar på elevhälsa, digitalisering, lärarassistenter och en uppväxling av likvärdighetsbidraget. Skolverket ska göra sitt genom en utökad dialog med främst skolchefer och mer samarbete med olika huvudmän och skolor.

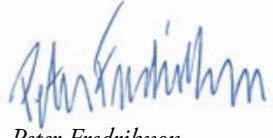
Som generaldirektör för Skolverket har man förstås det övergripande ansvaret för myndighetens interna arbete. Uppdraget ska styra, aktiviteter ska fastställas, strukturer och processer ska stödja och ekonomiska medel och medarbetares kompetenser ska anpassas till mål och aktiviteter. År 2018 hade myndighetens verksamhetsplan en struktur som utgick från ett antal verksamhetsområden. Arbetet med och resultaten för dessa områden redovisas i denna årsredovisning. Under 2018 har myndighetens ledningsgrupp tagit fram nya prioriterade områden och mål, vilka ligger till grund för myndighetens arbete 2019. I diskussionen om vilka områden som ska prioriteras har instruktionens krav på att stödja en likvärdig förskola och skola och att ha ett nära samarbete med kommuner och andra huvudmän särskilt beaktats. Under året har det också pågått ett arbete för att bättre följa upp resultat och effekter av myndighetens olika satsningar. Myndighetens redovisning av måluppfyllelse har tidigare varit bristfällig. Vår intention är att vi nu och framöver bättre ska kunna bedöma vår måluppfyllelse, främst genom en mer standardiserad modell för uppföljning.

Som generaldirektör för Skolverket går jag till arbetet varje dag med en vilja att bidra till att fler barn och fler elever får förutsättningar att nå framgång i förskolan och skolan. Den viljan delar jag med alla de medarbetare som med kompetens och engagemang griper sig an allt från de uppdrag regeringen gett oss och de prioriteringar vi själva beslutat om, till det arbete som är mer

internt, som att utveckla en tydligare mål- och resultatstyrning, stärka samarbetet mellan avdelningarna, säkra en digital utveckling som effektiviserar arbetet och bygga en kultur som vilar på tillit, ansvarstagande och förändringsvilja. Ingen är viktigare än någon annan.

Alla är vi beroende av varandra. Med den insikten går vi in i 2019 med ambitionen att göra vårt yttersta för att stödja en mer likvärdig förskola och skola.

Stockholm den 20 februari 2019

Peter Fredriksson
Generaldirektör

1. Om Skolverket

Skolverkets uppdrag är att främja att alla barn och elever får tillgång till en likvärdig utbildning och annan verksamhet av god kvalitet i en trygg miljö. Myndigheten ska bidra till goda förutsättningar för barns utveckling och lärande och till förbättrade kunskapsresultat för elever. Inom ramen för detta ska myndigheten också främja en stärkt likvärdighet mellan skolor och mellan förskolor. I korthet innebär Skolverkets verksamhet att myndigheten bland annat:

- Sätter ramar för hur utbildningen ska bedrivas och bedömas. Till exempel genom att ta fram kursplaner, ämnesplaner, kunskapskrav, prov, föreskrifter och allmänna råd.
- Genomför fördjupade studier, gör analyser och tar fram statistik om förskolan och skolan. Vi ansvarar också för det svenska deltagandet i internationella studier.
- Stödjer utvecklingen och förbättringsarbetet i förskolan och skolan.
- Erbjuder fortbildning för förskolans och skolans personal.
- Utfärdar legitimationer för lärare och förskollärare.
- Administrerar och fördelar statsbidrag till verksamheter som är berättigade att söka bidrag.

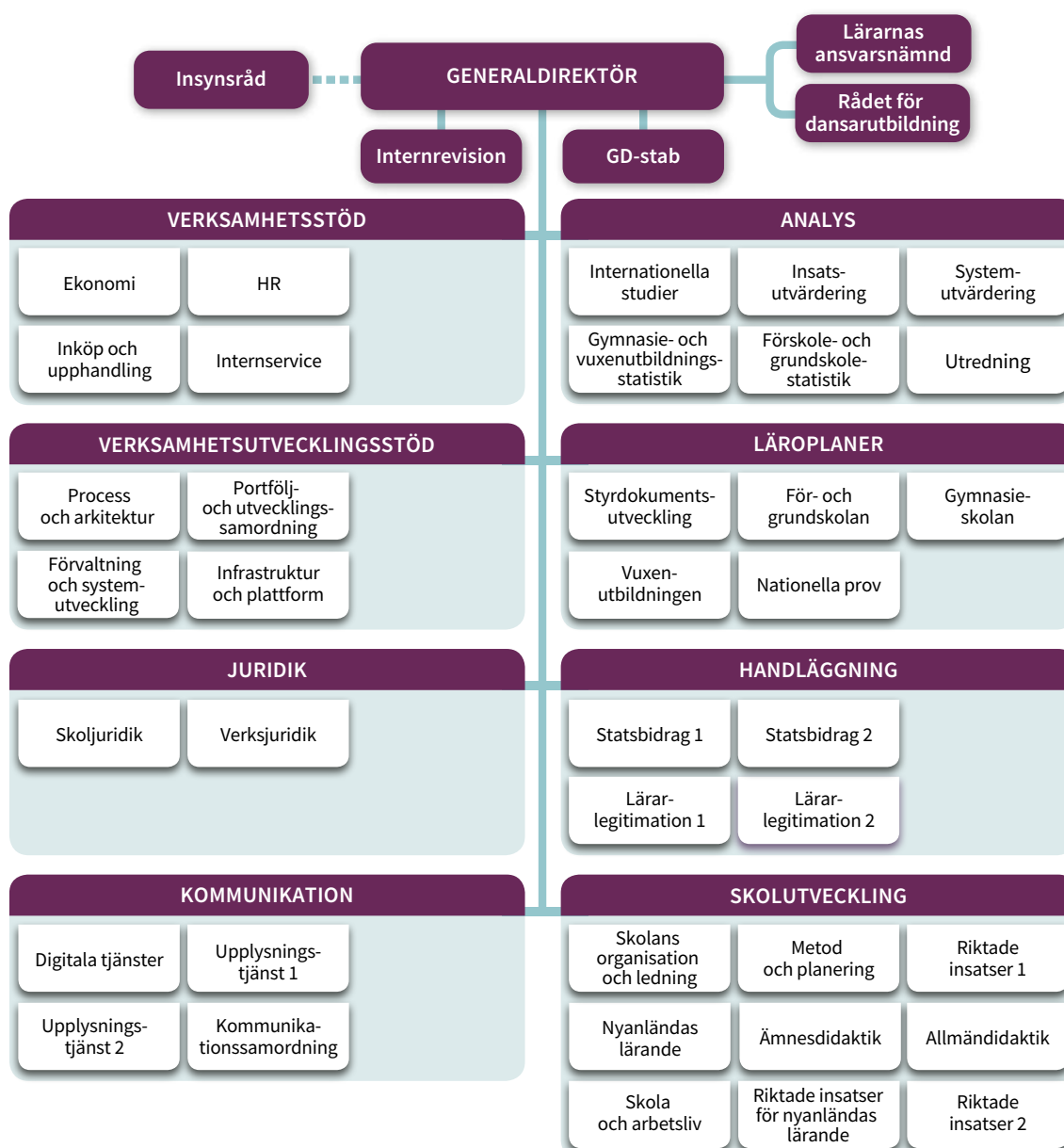
1.1 Organisation och pågående förändringar

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) 2 kap. 4 § ska Skolverket informera om andra förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten. Skolverket korrigerade sin organisation något under 2018. Avdelningarna verksamhetsstyrning och verksamhetsutveckling bytte namn till verksamhetsstöd respektive verksamhetsutvecklingsstöd. Utöver det flyttades en enhet på avdelningen för verksamhetsstöd och fick funktionen av en stab till generaldirektören. Den 1 mars bildades också en ny enhet Riktade insatser 2, som främst arbetar med riktat stöd till nyanlända.

De nya arbetsformerna, som infördes i samband med den omfattande omorganisationen 2016, bl a processorientering och en ny ekonomimodell samt en mål- och resultatorienterad styrning, har börjat sätta sig. Från och med verksamhetsåret 2018 har myndigheten för första gången jämförande data för kostnader fördelade på myndighetens prestationer. I likhet med tidigare år har myndigheten på grund av lokalbrist sin verksamhet placerad på två platser vilket försvårar samarbetet inom myndigheten. Skolverket kommer att flytta ut från Stockholms innerstad och in i nya gemensamma lokaler i Solna kommun från och med 1 januari 2020.

BILD 1. SKOLVERKET'S ORGANISATION UNDER VERKSAMHETSÅRET 2018.

1.2 Året i korthet

Januari

- Skolverket initierar ett forskningsnätverk kring lärling och stöttar även sex regionala nätverksgrupper kring lärling, där främst lärare, rektorer och lärlingskoordinatorer ingår. På nätverksgrupperna diskuteras utveckling av lärlingsutbildning samt erfarenheter från de olika verksamheterna.

Februari

- Skolverket genomför rådslag inom tre prioriterade områden; skolsegregation, lärarförsörjning samt styrning och ledning. Vid rådslaget medverkar bl.a. SKL, Fristående skolors riksförbund, lärares och rektors fackliga organisation samt ett antal kommunala och fristående huvudmän.
- Skolverket visar att lågstadiesatsningen varit uppskattad av skolhuvudmännen, men att bl.a. bristen på personal gjort det svårt att använda statsbidraget.

Mars

- Skolverket presenterar en rapport som visar att familjebakgrundens betydelse för betygen har ökat och att skillnaderna mellan skolor har ökat.
- Skolverket presenterar statistik som visar på stora skillnader i lärarbehörighet mellan kommuner.
- Skolverket avslutar sin konferensserie om implementering av de förtydligade läroplanstexterna för fritidshem och förskoleklass. Sammanlagt 19 st. konferenser med ca 3 500–4 000 deltagare.

April

- Skolverket informerar om statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling som fördelas utifrån elevantalet men med en viktning med hänsyn till socioekonomiska faktorer. Den totala tilldelningen uppgår till en miljard.
- Skolverket informerar om vikten att följa de regler som finns för hantering av nationella prov eftersom vissa prov spridits innan provdatum.

Maj

- Skolverket skärper rutinerna för de nationella proven.
- Skolverket presenterar nu ett nytt material som ger skolor och förskolor stöd i arbetet med att förbättra säkerhet och krisberedskap.

Juni

- Skolverket debatterar i DN och aviserar en översyn av kursplaner och kunskapskrav, där bl.a. balansen mellan faktakunskaper och förmågor ska ses över.
- Skolverkets kartläggning är klar. Lärarbristen, skolsegregationen och den lokala styrningen av skolan är tre områden som måste prioriteras för att skolan ska förbättras. Skolverket genomför ytterligare ett rådslag inom skolsegregation, lärarförsörjning samt styrning och ledning.

- Skolverket informerar om att många vill ordna lovskola men att platserna inte fylls som planerat och statsbidraget är lågt utnyttjat.
- Skolverket avslutar samverkan med de 20 första huvudmännen i den riktade insatsen för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever.

Juli

- Skolverket lanserar ett webbaserat processtöd, Leda digitalisering, för skollära och huvudmän som syftar till att ge ökad kunskap om digitaliseringens möjligheter på organisationsnivå.
- Skolverket genomför ett antal insatser för att stödja målgrupperna och implementera ändringen i skollagen om obligatorisk prao i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan.

Augusti

- Skolverket lanserar ett webbaserat processtöd, Leda förändring, som ger huvudmän och rektorer kunskaper och vägledning i att leda förändringsarbete. Insatsen som innehåller processtöd för ett valt utvecklingsområde tillför förändringskapacitet i hela styrkedjan.
- Skolverket beslutar hur mycket pengar varje kommun och ansvarig för fristående skola kan begära ut nästa år i statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling. Bidraget ökar från 1 miljard 2018 till 3,5 miljarder för 2019.

September

- Skolverkets publicerar statistik som visar att en större andel elever är behöriga att söka till gymnasiet
- Skolverket publicerar en ny kunskapsöversikt, Digitalisering i skolan – möjligheter och utmaningar, i serien Forskning för skolan.

Oktober

- Skolverket publicerar den nya läroplanen för förskolan som träder i kraft 1 juli 2019.
- Skolverket ger ut nya allmänna råd för likvärdiga och mer rättvisande betyg som förtydligar att betygssättningen ska bygga på en allsidig utvärdering av elevernas kunskaper.
- Skolverkets kartläggning visar att ordningsregler är viktigare för trygghet och studiero än disciplinära åtgärder.
- Skolverket och Socialstyrelsen initierar nätverk med representanter från skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård för tidiga och samordnade insatser för barn och unga och startar ett 40-tal utvecklingsarbeten.

November

- Skolverket och Tillväxtverket (Utbildnings- och Näringsdepartementet) genomför en gemensam konferens med syftet att bidra till att trygga den nationella kompetensförsörjningen.

- Skolverkets studie visar att endast var fjärde elev som missar examen i gymnasieskolan med ett fåtal kurser går över till komvux och enbart var tjugonde elev tar examen där.
- Skolverkets uppdragsutbildning Grundläggande programmering med ämnesdidaktisk inriktning 7,5 hp genomförs med totalt 1500 matematik- och tekniklärare på 16 lärosäten.
- Skolverket genomför en konferens om skolegregation och åtgärder för att minska segregationens negativa effekter.
- Skolverket upphandlar en tjänst för att konstruera, genomföra, bedöma och rapportera digitala prov och bedömningsstöd.

December

- Skolverkets nya verktyg för stöd till huvudmäns och skolors systematiska kvalitetsarbete, Kvalitetsverkstaden, lanseras på Skolverkets webbplats.
- Skolverket publicerar webinariet "Reviderad läroplan för förskolan" Skolverkets statistiköver handledarutbildning för arbetsplatsförlagt lärande uppskattas mycket av målgrupperna. I december 2018 har 70 000 registreringar gjorts och 40 000 personer har genomfört den.
- Skolverket och Socialstyrelsens konferens om tidiga och samordnade insatser för barn och unga besöktes av cirka 500 deltagare.

1.3 Skolverkets prioriterade områden

Under 2018 har Skolverkets ledning identifierat tre områden som måste prioriteras för att skolan ska förbättras. Dessa områden är:

- lärarbristen,
- skolegregationen och
- den lokala styrningen av skolan.

Under våren kartlade Skolverket ett urval av kommuners och fristående skolors arbete inom de tre områdena. Syftet har varit att hitta konkreta åtgärder som kan stärka kvaliteten i skolan.

Åtgärder för att stödja lärarförsörjningen

Den stora bristen på behöriga lärare och förskollärare kommer enligt Skolverkets lärarprognos från 2017 att kvarstå en lång tid framöver. Inom ramen för det prioriterade området har Skolverket dels genomfört två

rådslag med bland annat företrädare för olika huvudmän, dels undersökt hur ett urval av 21 huvudmän hanterar bristen på behöriga lärare och förskollärare. Syftet med kartläggningen har varit att inventera vilka problem som huvudmän upplever när det gäller bristen på behöriga lärare och förskollärare samt vilka åtgärder och strategier de använder sig av för att hantera lärarförsörjningsfrågan. Resultatet av kartläggningen redovisades i en promemoria. Skolverket avser att fortsätta arbetet med detta prioriterade område under 2019.

Skolegregation

Skolverket har undersökt hur ett urval om 29 huvudmän arbetat för att motverka skolegregation och dess negativa effekter. Även om kartläggningen ger få svar om vilka enskilda insatser som är framgångsrika är det tydligt att de huvudmän som tycks fokusera medvetet på frågan om skolegregation gör det utifrån en övergripande och långsiktig strategi som inkluderar insatser på samtliga nivåer i styrkedjan. Arbetet med kartläggningen inleddes och avslutades med rådslag där huvudmän fick tillfälle att presentera sitt arbete och dela sina erfarenheter. Utifrån resultaten i kartläggningen har Skolverket identifierat insatser som myndigheten avser att genomföra under 2019. Syftet med kartläggningen var att få en lägesbild av hur huvudmän runt om i Sverige arbetar med frågan om skolegregation samt att identifiera och lyfta exempel på det arbetet. Skolverket avser att fortsätta arbetet med detta prioriterade område under 2019.

Förbättra styrningen på huvudmannanivå

Skolverket har kartlagt hur ett urval om 16 huvudmän har arbetat för att utveckla den lokala styrningen av skolan. Urvalet bestod av huvudmän som har arbetat aktivt med att utveckla sin styrning eller som själva bedömer att de har en ändamålsenlig styrning. Flertalet huvudmän i kartläggningen beskrev det systematiska kvalitetsarbetet som centralt. De hade välutvecklade system och strukturer som stödjer arbetet med att analysera resultat och åtgärda brister genom behovsanpassade insatser på olika nivåer i styrkedjan.

Arbetet med kartläggningen inleddes och avslutades med rådslag där huvudmän fick tillfälle att presentera sitt arbete och dela sina erfarenheter. Utifrån resultaten i kartläggningen har Skolverket identifierat insatser som myndigheten avser att genomföra under 2019. Syftet med kartläggningen var att synliggöra och sprida framgångsrika exempel på vad som kan vara adekvata åtgärder relaterat till styrning på huvudmannanivå. Skolverket avser att fortsätta arbetet med detta prioriterade område under 2019.

2. Upplysningar om årsredovisningen

2.1 Läsanvisning

Skolverkets resultatredovisning är uppbyggd dels kring myndighetens ekonomimodell som varit verksam sedan 2017, dels kring myndighetens mål och resultatstyrningsmodell. Ekonomimodellen bygger på myndighetens instruktion. Ekonomimodellen består av sju verksamhetsområden (se tabell 4) som summerar ett antal olika uppgifter (prestationer) som lämnar myndigheten. Inom varje verksamhetsområde (VO) har myndigheten tagit fram mål vilka framgår av tabell 3. Gentemot varje mål finns indikatorer som helt eller delvis avgör den måloppfyllelse som myndigheten kan redovisa. Under avsnitt 3.1 sammanfattas VO-målen, indikatorerna och måloppfyllelsen i en tabell. I samma avsnitt redovisas också i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (3 kap. §1) utvecklingen av volymer (i de fall där det varit möjligt att samla information om volymer) och utvecklingen av de samlade verksamhetskostnaderna.

I det efterföljande avsnittet redovisas verksamhetens kostnader och intäkter, transfereringar, den avgiftsbelagda verksamheten samt återrapporeringen om prognosverksamheten. Därefter följer en mer detaljerad återrapporering för vart och ett av myndighetens verksamhetsområden. Under varje verksamhetsområde med kärnverksamhet redovisas kostnadsutvecklingen för uppgifterna (samt en kostnadspost för gemensamt som avser tid som inte kan hänföras till andra uppgifter) samt volymutvecklingen, en bedömning av måloppfyllelsen samt en analys och bedömning av verksamhetsområdena.

Under avsnittet tvärsektoriella frågor och övriga rapportering lämnas dels information om vissa uppdrag i myndighetens instruktion, dels uppdrag eller särskild statistik som ska redovisas i årsredovisningen men som inte bedömts påverka måloppfyllelsen inom de olika verksamhetsområdena. Under detta avsnitt redovisas även sådan information som föregående år fanns i en särskild tabellbilaga. Resultatredovisningen avslutas med ett avsnitt om kompetensförsörjningen.

2.2 Metod för bedömning av myndighetens resultat

Skolverket har under 2018 arbetat efter och vidareutvecklat en modell för mål- och resultatstyrning som implementerats genomgående i organisationen. Målen är i huvudsak utformade utifrån ett målgruppsperspektiv. För alla mål har indikatorer tagits fram och dessa är också bedömda. För vissa indikatorer saknas mått och då har en kvalitativ bedömning gjorts. Den sammanvägda bedömningen av målen är inte byggd på en i förväg definierad matematisk viktning. Bedömningsgrunderna för att mäta den interna styrningen har utvecklats under året. Målen täcker inte hela verksamhetsområdena och därför görs vid sidan av måloppfyllelsen även en sammanvägd bedömning av hela verksamhetsområdenas funktion. Den interna styrningen är ett fortsatt utvecklingsområde vid myndigheten. Utöver måloppfyllelsen kan bedömningar göras av annan tillgänglig information som utvecklingen av prestationer, information från utvärderingar eller forskning.

2.2.1 Resultatmått

Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) anger att resultatredovisningen främst ska avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader.

Skolverket använder den gängse definitionen av prestationer såsom de varor och tjänster som lämnat myndigheten eller som på annat sätt blivit tillgängliga, åtkomliga eller synliggjorda.

Skolverket redovisar prestationer inom alla verksamhetsområden och följer volymer i de fall det är relevant för att öka förståelsen för verksamhetens samlade produktion. I de fall där volymer är underordnat som resultatmått har de viktigare prestationerna lyfts fram i syfte att ge en rättvisande bild. Skolverket har för närvarande inte system för att följa upp alla prestationer och flera av de system som finns innehåller osäkerheter. Myndigheten har genomfört utvecklingsarbete genom att standardiserade mätmetoder tagits fram för t.ex. konferenser och tidredovisningssystemet har utvecklats. Fortfarande kvarstår dock utvecklingsmöjligheter inom ett flertal områden.

Skolverkets interna effektivitet bedöms utifrån måluppfyllelse gentemot tre myndighetsgemensamma mål som myndigheten arbetat efter under året samt utvecklingen av hur mycket av verksamhetens tilldelade medel som omsätts i verksamhet, hur prognoserna utvecklats över tid samt ett antal nyckeltal som utvecklingen av kostnader för personal och lokaler samt HR-mått avgör bedömningen av den interna effektiviteten.

Skolverket följer vidare handläggningstider, produktivitet (arbetsproduktivitet) inom de handläggande

verksamheterna. Myndigheten har också i större utsträckning än tidigare arbetat med att redovisa målgruppsperspektivet. Detta är ett utvecklingsområde liksom att mäta och bedöma kvalitet och effektivitet inom flera områden.

Skolverket redovisar prestationer inom de verksamhetsområden som anges i instruktion och regleringsbrev. För att åskådliggöra det samlade resultatet på myndigheten genom prestationerna används olika resultatmått, främst volym och produktivetsmått.

Därutöver redovisas resultat från utvärderingar som Skolverket genomfört av olika prestationer. Även andra aktörers utvärderingar av Skolverkets prestationer kan tas i beaktande om de har bedömts relevanta för den rättvisande bilden för myndighetens resultatredovisning.

2.2.2 Nivåer för resultatbedömning

Resultatbedömningen i årsredovisningen görs utifrån en tregradig skala. Bedömningsnivåerna är *god*, *tillfredsställande* och *inte tillfredsställande* och används som begrepp både för att bedöma resultatutveckling och måluppfyllelse. Betydelsen av begreppen har utvecklats något sedan föregående år för att samma bedömningsgrunder ska kunna fungera för både verksamhetsområden, måluppfyllelse och indikatorer.

God: Bedömningen gäller om resultatutvecklingen och/eller måluppfyllelsen är positiv eller likadan som tidigare och/eller att uppsatta mål för resultatindikatorerna har uppnåtts. Bedömningen kan också göras under förutsättning att indikatorer, kvalitativa analyser och/eller resultatutveckling vid en samman-

vägd bedömning visar på en positiv utveckling eller att målet på annat sätt kan bedömas som uppfyllt.

Tillfredsställande: Bedömningen gäller om resultatutvecklingen och/eller måluppfyllelsen är likadan som tidigare eller att resultaten inte avviker väsentligt negativt mot uppsatta mål för resultatindikatorerna. Bedömningen kan också göras under förutsättning att indikatorer, kvalitativa analyser och/eller resultatutveckling vid en sammanvägd bedömning inte bedöms medföra betydande risker för att inte uppnå avsedd effekt eller att målet på annat sätt inte kan bedömas som uppfyllt.

Inte tillfredsställande: Bedömningen gäller om resultatutvecklingen och/eller måluppfyllelsen är negativ och/eller att resultaten avviker väsentligt negativt mot uppsatta mål för resultatindikatorerna. Bedömningen kan också göras under förutsättning att indikatorer, kvalitativa analyser och/eller resultatutveckling vid en sammanvägd bedömning bedöms medföra betydande risker för att inte uppnå avsedd effekt eller att målet på annat sätt inte kan bedömas som uppfyllt.

3. Resultatredovisning

S **KOLVERKETS VERKSAMHET** styrs till stor del av detaljerade regeringsuppdrag. Skolverket kan konstatera att antalet uppdrag under 2018 ökat sedan 2017 med drygt 10 procentenheter.

Under 2018 har Skolverket fått 29 nya uppdrag i regleringsbrevet och 12 uppdrag i särskild ordning. Samtidigt har myndigheten slutredovisat 30 uppdrag under året. Därmed uppgår uppdragsbalansen under 2018 till +11 mellan nya och slutredovisade uppdrag.

TABELL 1. UTVECKLINGEN AV REGERINGSUPPDRAG 2012-2018.

Regeringsuppdrag i	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Regleringsbrev	54	48	39	50	58	51	32
Särskild ordning	46	42	49	58	38	38	39
Uppdragsbalans	+11						
Summa	100	90	88	108	96	89	71

3.1 Sammanfattning och bedömning av årets resultat

U **TÖVER ALLA** regeringsuppdrag arbetar Skolverket också med instruktionsenliga arbetsuppgifter. Skolverket har under flera år försökt spåra och systematisera vilka prestationer som lämnar myndigheten i syfte att ge en över åren jämförande bild av myndighetens produktion.

3.1.1 Övergripande prestationsredovisning

Tabell 2 ger en övergripande bild av utvecklingen av ett antal väsentliga prestationer vid myndigheten. Skolverket har också genomfört prestationer där både volym och mått antingen är underordnat eller inte kan redovisas på grund av att det saknas system för att registrera prestationer. Skolverket har t.ex. också genom det råd som finns genomfört antagningar till dansarutbildningarna och genom lärarnas ansvarsnämnd prövat ärenden. Vidare har myndigheten agerat som konkret stöd till skolutveckling för huvudmän och verksamma inom skolväsendet, tagit fram nationella prov och skapat förutsättningar för deltagande i internationella studier.

Myndighetens stora ärendevolymer som främst består av handläggning av legitimationer för lärare och förskollärare, handläggning av statsbidrag samt svar genom den upplysningstjänst som Skolverket tillhandahåller till våra målgrupper ligger på en relativt jämn nivå sedan föregående år. Antalet beslutade legitimationer har minskat med drygt 2000 ärenden vilket också är en långsiktigt stabil nivå. De stora ärendebalanserna som

uppstod i samband med införandet av legitimationer för lärare och förskollärare 2011 är nu avklarade. Besluten om statsbidrag har ökat något sedan föregående år vilket beror på ett ökat antal statsbidrag och uppdrag. Antalet bidrag som omfattas av e-tjänsten för statsbidrag uppgår till 47 vilket är en ökning med 8 bidrag jämfört med 2017. Skolverkets upplysningstjänst svarar på frågor om skolan, legitimationer och statsbidrag. Svaren via upplysningstjänsten har ökat med cirka 2 % sedan föregående år.

Skolverket har under 2018 givit ut 269 stycken SKOLFS. Orsaken till den kraftiga ökningen föreskrifter beror i huvudsak på cirka 190 stycken upphävande-förordningar i enlighet med de hemställningar som Skolverket gjort till regeringen år 2014 och 2015 varav merparten av de upphävda förordningarna är gamla kursplaner från år 2000.

Myndighetens samlade publikationsproduktion har gått ned något medan antalet remissvar ligger på samma nivå. Skolverket bedömer att antalet köpta utbildningstjänster från lärosäten har ökat (statistiken för 2017 är inte heltäckande) liksom antalet konferenser. För den omfattande verksamheten med stödmaterial har myndigheten nu börjat följa moduler (nya och reviderade), webbkurser på utbildningsplattformen samt webinarier. Filmer är en produkt som Skolverket producerar som en del av stödmaterial men också som en del av informationskampanjer eller för att marknadsföra insatser.

TABELL 2. UTVECKLING AV PRESTATIONER (VOLYMER) OCH VERKSAMHETSKOSTNADER (MNKR) 2012–2018.

Prestationer (uppgifter)	2018	2017	2016
Remissvar	66	63	76
Publikationer	121	138	149
Regelgivning (SKOLFS)*	269	104	82
Legitimationer	13 982	16 300	21 176
Statsbidrag beslut	24 221	23 378	16 381
Upplysningstjänsten**	73 547	70 120	93 413
Konferenser***	379	215	-
Köpta utbildningstjänster****	241	170	-
Stödmaterial varav:			
Moduler (nya och reviderade)	38	37	-
Webbkurser på utbildningsplattformen	11	-	-
Filmer (nya i lärportalen)*****	177 (57)	285 (120)	-
Webbinarier	3	5	-
Verksamhetskostnader	1 702	1 518	1 393

* Detta inbegriper Skolverkets egna föreskrifter och allmänna råd, förordningar som regeringen väljer att publicera i Skolverkets författningssamling samt eventuella föreskrifter från övriga myndigheter som använder sig av SKOLFS. Ökningen mellan 2017 och 2018 beror i princip uteslutande på en stor mängd upphävandeföreskrifter.

** Antal besvarade samtal och e-brev inklusive inlägg i sociala medier. Siffran för 2017 är nedreviderad pga räknefel.

*** Uppföljning via Reachem, endast konferenser som är bokade via Skolverkets upphandlade konferensarrangör.

**** Ökningen av köpta utbildningstjänster beror till del av att siffran för 2017 inte täcker hela året.

***** Filmer – inbegriper inte bara stödmaterial men syftet med flertalet filmer är att ge stöd till målgrupperna.

3.1.2 Måluppfyllelse

Skolverket har sedan omorganisationen 2016 arbetat med att utveckla mål- och resultatstyrningen vid myndigheten. Verksamheten redovisas i enlighet med den indelning som myndigheten bestämt genom sin ekonomimodell. Ekonomimodellen är indelad i ett antal verksamhetsområden och för varje verksamhetsområde finns ett antal mål uppsatta vilka redovisas och bedöms i nedanstående tabell. Målen är inte heltäckande över hela Skolverkets verksamhet därför görs även en bedömning av varje verksamhetsområde under respektive avsnitt.

Sammantaget bedömer Skolverket att 4 VO-mål har god bedömning, 10 VO-mål har tillfredsställande bedömning och 0 VO-mål har en inte tillfredsställande bedömning (se tabell 3).

3.1.3 Intern effektivitet

Skolverkets samlade bedömning av myndighetens interna effektivitet är tillfredsställande. Skolverket bedömer den interna effektiviteten utifrån mål-

uppfyllelsen för de myndighetsgemensamma målen samt ytterligare ett antal faktorer som delvis kan kopplas mot målen. Faktorerna som studeras är uppfattningen om stödfunktionernas leverans, utvecklingen av kostnaderna för löner, lokaler och konsulter, anslagsutnyttjandet samt prognossäkerheten.

De myndighetsgemensamma målen har en övervägande tillfredsställande eller god måluppfyllelse. Utöver det kan vi konstatera att kostnaderna för personalen ökat, lokalkostnaderna ligger på ungefär samma nivå som tidigare och konsultkostnaderna har minskat. För anslagsutnyttjandet och prognosernas träffsäkerhet kan tydliga förbättringar spåras i synnerhet i relation till de kraftiga ökningar av anslag som genomförts under senare år. Dock ligger flera av indikatorerna för dessa faktorer utanför intervallen för tillfredsställande och god måluppfyllelse. Vi kan också konstatera att det fortfarande finns ett förväntansgap mellan det stöd som levereras till verksamheten och det stöd som förväntas. Det finns dock vissa positiva indikationer avseende stödet framförallt gällande styrningen som stöd för verksamheten.

TABELL 3. VERKSAMHETSOMRÅDEN, VERKSAMHETSOMRÅDESMÅL SAMT BEDÖMNING AV MÅL.

Verksamhetsområden	Verksamhetsområdesmål	Bedömning av mål
VO: Myndighets-gemensamt	VO-mål: Skolverket är en attraktiv arbetsgivare och har rätt kompetens	God
	VO-mål: Skolverket har effektiva arbetssätt och en ändamålsenlig styrning	Tillfredsställande
	VO-mål: Skolverket har en god leveransförmåga vilket bidrar till högt förtroende hos uppdragsgivaren	Tillfredsställande
VO: Analys	VO-mål: Uppdragsgivaren och målgrupperna uppfattar Skolverkets utredningar, analyser och statistik som tillgängliga, tydliga och användbara	Tillfredsställande
VO: Regler	VO-mål: Styrdokument och allmänna råd upplevs som relevanta och begripliga	Tillfredsställande
	VO-mål: Skolverket bidrar till att elever får en likvärdig, effektiv och rättssäker bedömning genom modernisering och effektivisering av nationella prov	Tillfredsställande
VO: Generellt stöd	VO-mål: Skolverkets skolutvecklingsinsatser bidrar till att målgrupperna ökar sin förmåga att utveckla verksamheterna mot högre måluppfyllelse.	Tillfredsställande
	VO-mål: Skolverkets skolutvecklingsinsatser svarar mot identifierade behov, är forskningsbaserade, överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form.	Tillfredsställande
VO: Riktat stöd	VO-mål: Skolverkets skolutvecklingsinsatser bidrar till att målgrupperna ökar sin förmåga att utveckla verksamheterna mot högre måluppfyllelse	Tillfredsställande
	VO-mål: Skolverkets skolutvecklingsinsatser svarar mot identifierade behov, är forskningsbaserade, överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form	God
VO: Kommunikation	VO-mål: Skolverket är en digitalt tillgänglig myndighet	Tillfredsställande
	VO-mål: Målgrupperna upplever att Skolverket erbjuder rätt information i rätt tid och i rätt kanal	God
VO: Ärendehantering	VO-mål: Det är möjligt och enkelt för målgrupperna att göra ansökningar digitalt	Tillfredsställande
	VO-mål: Målgrupperna upplever att det går snabbt att få ett korrekt och lättbegripligt beslut avseende lärarlegitimationer och statsbidrag	God

3.2 Verksamhetens kostnader och intäkter

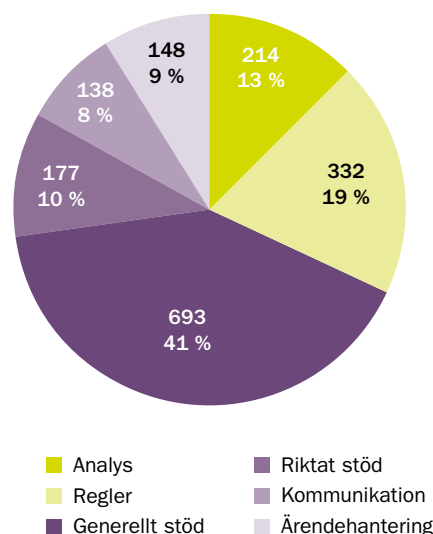
SKOLVERKET HAR, i enlighet med 3 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, delat in sin verksamhet i övergripande verksamhetsområden för att kunna redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion, samt redovisa hur volym och kostnader utvecklats för verksamhetens prestationer. Verksamhetsområdena är indelade i uppgifter som i sin tur består av ett flertal prestationskoder för att möta behov av ekonomisk information. Verksamhetsindelningen i verksamhetsområden liknar organisationsindelningen men är inte bunden till organisationen. Ny ekonomimodell infördes år 2017 och i och med det redovisas enbart utfall för de två senaste åren.

3.2.1 Kostnader per verksamhetsområde

Myndighetens gemensamma kostnader, overhead (OH), redovisas på verksamhetsområde myndighetsgemensamt som sedan fördelas ut på övriga verksamhetsområden. I tabell 4 och figur 2 redovisas kostnader per verksamhetsområde.

Verksamhetskostnaderna har ökat med 184 mnkr. De ökade kostnaderna för myndigheten under de två åren fördelar sig procentuellt sett relativt lika mellan de olika verksamhetsområdena. De beloppsmässigt största ökningarna avser verksamhetsområdena Generellt stöd, Riktat stöd och Regler. Skolutvecklingsinsatser bestående av generellt och riktat stöd står för cirka hälften av Skolverkets verksamhet. Gällande generellt stöd har främst uppgifterna Hantera utbildning och Köpta utbildningstjänster ökat. Ökningen är bl.a. kopplad till köp av utbildningstjänster från lärosäten för att implementera förskolans nya läroplan och förändrade styrdokument avseende programmering. Köp av utbildningstjänster med anknytning till uppdraget om Personalförstärkning och specialpedagogiska insatser inom elevhälsan och Lärarlyftet II har också bidragit till ökningen. För riktat stöd är ökningen kopplad till att fler huvudmän och skolor omfattas av insatserna och

FIGUR 2. FÖRDELNING AV KOSTNADER FÖR SKOLVERKETS VERKSAMHETSOMRÅDEN 2018 (MNKR).

en medveten ambitionshöjning av stöd inom uppdraget Samverkan för bästa skola.

Verksamhetsområdet Regler är den näst största verksamheten och där avser ökningen främst uppgiften Nationella prov, t.ex. utveckling av digitala nationella prov och åtgärder för att motverka otillåten spridning av nationella prov. Uppgiften Läro-, ämnes-, och kursplaner har också ökat och avser arbete med skolformsövergripande arbete.

3.2.2 Intäkter per verksamhetsområde

Verksamheten finansieras i huvudsak av intäkter från anslag. Dessa har ökat med 195 mnkr jämfört med 2017 beroende på att Skolverket tilldelats mer anslag. Verksamhetskostnaderna finansieras med 1 148mnkr från förvaltningsanslaget (1 030 mnkr år 2017) och 480 mnkr från sakanslag (402 mnkr år 2017).

TABELL 4. KOSTNADER INKL. OH PER VERKSAMHETSOMRÅDE (MNKR).*

Verksamhetsområde	2018		2017	
	mnkr	%	mnkr	%
Analys	214	13	199	13
Regler	332	20	291	19
Generellt stöd	693	41	602	40
Riktat stöd	177	10	135	9
Kommunikation	138	8	141	9
Ärendehantering	148	9	149	10
Summa	1 702	100	1 518	100

* Myndighetsgemensamma kostnader fördelas ut på kärnverksamheten förutom den del som finansieras av övriga intäkter och avgifter. Dessa kostnader ingår dock i summan med 0,6 mnkr 2018 och 0,5 mnkr 2017.

TABELL 5. INTÄKTER PER VERKSAMHETSOMRÅDE (MNKR).

Verksamhetsområde	2018				2017			
	Anslag	Bidrag	Avgifter m.m.	Total	Anslag	Bidrag	Avgifter m.m.	Total
Analys	207	7		214	193	8		201
Regler	288		43	331	245		43	288
Generellt stöd	685	5		690	592	5		597
Riktat stöd	176		1	177	132	1	1	134
Kommunikation	134		4	138	136		4	140
Ärendehantering	138			138	134			134
Myndighetsgemensamt			1	1			1	1
Summa	1 627	13	50	1 690	1 432	14	49	1 495

Verksamhetsområde Myndighetsgemensamt avser myndighetens overheadkostnader netto och omfattar exempelvis stödfunktioner och presstjänst, men också tid för arbete som inte kan hänföras direkt till kärnverksamhet. Intäkter uppgår till 0,6 mnkr (0,5 mnkr 2017) och avser främst ränteintäkter lån. Totalt utfall för myndighetsgemensamt 2018 var 320 mnkr (321 mnkr 2017). Förändringen är liten beloppsmässigt, men i förhållande till kärnverksamhetens kostnader har den minskat.

Förändringen är ett netto av olika ökningar och minskningar. Ökningen avser främst en tillfällig kostnad på 23 mnkr i form av avsättning för olika lokalkostnader som uppstår i samband med flytten till Solna. Bland minskningar kan nämnas en lägre kostnad för datorer och annat IT-stöd (-8 mnkr) samt att projektet som hanterat Skolverkets förändringsarbete avslutades 2017 (-8mnkr). Vidare redovisas kostnader för kompetensutveckling knuten till kärnverksamhet från och med 2018 som kärnverksamhet istället för som myndighetsgemensam kostnad (-8 mnkr). Om kostnader för utbildningstjänster inte tas med i verksamhetens kostnader så blir overhead 25 % av verksamhetens kostnader för 2018 (27 % 2017). Differensen mellan kostnader och intäkter 2018 är 12 mnkr och beror på avskrivningar som finansierats med statskapital.

TABELL 6. FÖRDELNING AV KOSTNADER VERKSAMHETSOMRÅDE MYNDIGHETSGEMENSAMT – OVERHEAD. NETTO KOSTNADER OCH INTÄKTER (MNKR).

	2018	2017
Myndighetsgemensamt	320	321
Verksamhetskostnader	1 702	1 518
% av verksamhetskostnader	19	21

3.2.3 Transfereringar

Bidragsutbetalningarna ingår inte i myndighetens verksamhetskostnader, utan skiljs ut i ett eget verksamhetsområde som heter Transfereringar, uppbörd och investeringar. Kostnader för hantering och administration av bidrag redovisas under uppgiften Hantera bidrag under verksamhetsområdet Ärendehantering.

Verksamhetsområdet Transfereringar, uppbörd och investeringar omfattar Skolverkets utbetalningar av bidrag, samt intäkter för lärarlegitimationer och vissa återbetalningar av tidigare lämnade bidrag. Verksamhetsområdet ingår inte i verksamhetens intäkter och kostnader och belastas inte med overhead. Det redovisas normalt i särskilda avsnitt i resultaträkningen, skilt från verksamhetens intäkter och kostnader.

3.2.4 Avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna ej disponeras

Skolverket tar ut en offentligrättslig avgift för ansökningar om lärarlegitimation m.m. enligt Förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare. För avgiften gäller det ekonomiska målet om full kostnadstäckning. Finansiering utöver avgifter sker med anslag 1:1. Skolverket tar inte ut avgift för ärenden där den sökande har examen utfärdad innan 1 juli 2011, med stöd i Förordning (2011:326), Övergångsbestämmelserna, punkt 5. Dessa bestämmelser hänvisar vidare till Lag (2010:801) om införande av skollagen, § 34, där detta framgår.

Utfall intäkter är lägre jämfört med budget. Avvikelsen beror på att det kommit in färre ansökningar än beräknat som är belagda med ansökningsavgift. Inbetalda avgifter för legitimationsansökningar där

handläggning av ärendet inte avslutats redovisas som förutbetalda intäkter. Tidigare har beräkning av förutbetalda intäkter baserats på när handläggningen påbörjades. Verksamhetens ackumulerade underskott uppgår till 109 mnkr för 2018. Detta då nuvarande avgiftsnivåer om 1500 kr för ansökning om lärarlegitimation samt 750 kr för komplettering av legitimation inte täcker kostnaden för den avgiftsbelagda delen av verksamheten. Genomsnittskostnaden för ett ärende 2018 var 3 420 kr, vilket är en ökning med 481 kr jämfört med 2017. Se avsnitt 3.9 för en redogörelse över verksamhetens kostnader.

3.2.5 Återrapporteringskrav prognoser

Skolverket har vid fem prognostillfällen under året redovisat utgiftsprognoser till regeringen för åren 2018–2021 i enlighet med återrapporteringskrav i regleringsbrevet. Prognoserna har analyserats och kommenterats såväl i förhållande till närmast föregående prognos som till finansiellt villkor. Skolverket har fortsatt arbetet med att höja kvaliteten i sina analyser av utgiftsprognoserna, bland annat genom fördjupade analyser och fler kommentarer. Under 2018 har myndigheten tillsatt mer resurser i samband med prognosarbetet och även fortsatt att utveckla prognosmötena med verksamheten.

TABELL 7. AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET DÄR AVGIFTERNA EJ DISPONERAS (TKR).

Avgiftsfinansierad verksamhet	Över-/underskott t.o.m. år 2016	Över-/underskott år 2017	Budget Intäkter 2018	Utfall Intäkter 2018	Budget Kostnader 2018	Utfall Kostnader 2018	Utfall resultat 2018*	Ackum. resultat 2018
2552 Lärarlegitimationer	-60 904	-22 949	16 613	15 500	55 000	40 726	-25 226	-109 079
Summa	-60 904	-22 949	16 613	15 500	55 000	40 726	-25 226	-109 079

* Budgeterat resultat var -38 387. Skillnaden beror på effektivare arbetssätt som gjort att personalkostnaderna blivit lägre.

3.3 Verksamhetens Myndighetsgemensamt

NOM VERKSAMHETSOMRÅDET Myndighetsgemensamt redovisas kostnader, såväl tid som fakturor, som inte direkt kan hänföras till Skolverkets kärnverksamhet. De myndighetsgemensamma kostnaderna klassificeras som overhead (OH) och fördelas ut på kärnverksamheten med timmar som grund. Lärarlöner avseende Europaskolor utgör ett undantag och belastas inte med OH. Särskilda regler gäller också för eventuella OH-påslag på timmar som finansieras externa medel.

För verksamhetsområdet Myndighetsgemensamt finns tre mål som syftar till att bidra till att ge förutsättningar för att lyckas med vårt uppdrag. Skolverket ska vara en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens. Myndigheten behöver också ha effektiva arbetssätt och en ändamålsenlig styrning och det är också viktigt att myndighetens leveransförmåga är god vilket i sin tur bidrar till högt förtroende hos uppdragsgivaren.

3.3.1 Bedömning av måluppfyllelse

3.3.1.1 VO-mål: Skolverket är en attraktiv arbetsgivare och har rätt kompetens

Skolverket är en attraktiv arbetsgivare. Myndigheten har i huvudsak lätt att attrahera och rekrytera den kompetens som myndigheten behöver. Myndighetens personalomsättning sjunker, vilket visar på en förmåga att behålla medarbetare. I den medarbetarundersökning som genomfördes i slutet av verksamhetsåret når Skolverket ett motiverat medarbetarindex på 64, vilket är i linje med Sverige och statsförvaltningen i övrigt och vilket innebär en höjning sedan föregående mätning våren 2017. Sammantaget innebär det bedömningen god måluppfyllnad.

TABELL 8. INDIKATORER, UTFALL OCH BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
MMI – Motiverade medarbetarindex	64	God
Sjuktal	2,8 %	God
Personalomsättning	14 %	–
Ledarskapsindex	76	God

3.3.1.2 VO-mål: Skolverket har effektiva arbetssätt och en ändamålsenlig styrning

Arbetet med att skapa effektiva arbetssätt och ändamålsenlig styrning har fortsatt under hela 2018. De beslutade processerna och arbetssätten har vidareutvecklats och förbättrats under 2018 men myndigheten har fortsatt vissa problem. Mål- och resultatstyrningen, portföljstyrningen, projektstyrningen och förvaltningsstyrningen har alla förbättrats under året, men vi behöver fortsätta arbeta med gränssytorna mellan myndighetens olika styrformer.

TABELL 9. INDIKATORER, UTFALL OCH BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Processmognad	2	Tillfredsställande
Projektmognad	Tillfredsställande	Tillfredsställande
Förvaltningsstyrningens måluppfyllelse	Kvalitativ bedömning	Inte tillfredsställande

3.3.1.3 VO-mål: Skolverket har en god leveransförmåga vilket bidrar till högt förtroende hos uppdragsgivaren

Under 2018 har Skolverket arbetet strukturerat med att förbättra de interna rutinerna för hantering av olika typer av kontakter med regeringskansliet. Utifrån vår dialog med uppdragsgivaren gör Skolverket bedömningen att i allt väsentligt är denne nöjd med vår leveransförmåga både avseende de mer administrativa rutinerna med kontakter, underhandsmöten och övrig dialog och de övergripande leveranserna i uppdrag och instruktionsenliga insatser.

TABELL 10. INDIKATORER, UTFALL OCH BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
God leveransförmåga – Helhetsintryck	Kvalitativ bedömning	Tillfredsställande
God leveransförmåga – Användbarhet	Kvalitativ bedömning	Tillfredsställande

3.4 Verksamhetsområde Analys

VERKSAMHETSOMRÅDET INKLUDERAR 2, 4, 10, 16 och 17 §§ samt del av 5, 8, 9, 11, 14, 18 och 19 §§ enligt förordning (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk. Inom verksamhetsområdet genomförs uppföljnings- och utvärderingsstudier samt analyser av behov och omvärld. Analysverksamheten utgör en plattform för övrig kärnverksamhet och skapar underlag för prioriteringar och åtgärder. Inom verksamhetsområdet Analys ingår uppgifterna Statistik, Uppföljnings- och utvärderingsstudier samt Externa kontakter.

TABELL 11. KOSTNADER OCH VOLYMER VERKSAMHETSOMRÅDE ANALYS 2017–2018 INKL. OH MNKR.

Uppgift	Kostnader 2018	Volymer	Kostnader 2017	Volymer
Statistik*	59	28	59	29
Uppföljnings- och utvärderingsstudier**	78	25	80	23
Externa kontakter	36		25	
Analys, gemensamt	41		36	
Analys summa kostnader	214		199	

* Publicerade statistikprodukter dock inte statistiktabeller.

** Volymer avser externt publicerade rapporter.

3.4.1 Bedömning av måluppfyllelse

3.4.1.1 VO-mål: Uppdragsgivaren och målgrupperna uppfattar Skolverkets utredningar, analyser och statistik som tillgängliga, tydliga och användbara

Vi bedömer att måluppfyllelsen är tillfredsställande. Regeringsuppdrag och officiell statistik redovisas i tid och uppdragsgivaren är generellt nöjd med våra publikationer. Statistiken över nedladdade publikationer tyder dock på att tillgängligheten till våra rapporter kan förbättras.

TABELL 12. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Andelen publiceringar av officiell statistik som skett inom utsatt tid	100 %	God
Antalet nedladdningar i snitt av uppföljnings- och utvärderingspublikationer	1 743	Inte tillfredsställande
Antalet hänvisningar till Skolverket i riksdagens offentliga dokument.	329	Tillfredsställande
Uppdragsgivarens syn på Skolverkets uppföljnings- och utvärderingsstudier	Kvalitativ bedömning	Tillfredsställande
Andelen redovisningar till regeringen som skett inom utsatt tid	100 %	God

3.4.2 Analys av verksamhetsområdets resultat

Bedömningen är att verksamhetsområdets resultat och resultatutveckling har varit tillfredsställande och att måluppfyllelsen för verksamhetsområdet Analys 2018 är tillfredsställande.

Skolverket bedömer verksamhetsområdet utifrån resultatutvecklingen med avseende på våra prestationer och kostnader samt fem resultatindikatorer.

Under 2018 har Skolverket publicerat 53 rapporter och pm inom ramen för verksamhetsområdet Analys. Av dessa publikationer är 15 redovisningar av regeringsuppdrag i särskild ordning eller i regleringsbrev. Antalet regeringsuppdrag är något färre än under 2017, vilket delvis beror på att instruktionen har förändrats och att uppdrag som tidigare fanns i regleringsbrevet därmed istället återfinns i instruktionen. Därutöver har 11 interna rapporter producerats.

De kvantitativa resultatindikatorer som har använts är:

- antalet publiceringar av officiell statistik som skett inom utsatt tid,
- antalet nedladdningar i snitt av uppföljnings- och utvärderingspublikationer,
- antalet hänvisningar till Skolverket i riksdagens offentliga dokument, samt
- antalet redovisningar till regeringen som skett inom utsatt tid.

Skolverket har dessutom i juni och december, genom intervjuer, följt upp hur Utbildningsdepartementet använder och uppfattar 14 av Skolverkets rapporter. Det är huvudsakligen rapporter som analysavdelningen har publicerat under 2018 som följts upp. Rapporterna avser både regeringsuppdrag och återkommande uppföljningar och rapporter enligt instruktion eller förordning.

I likhet med tidigare uppföljningar, 2016 och 2017, kan konstateras att Skolverkets rapporter främst används som information och kunskapsunderlag men att användningsområdena kan variera.

De intervjuade är, likt tidigare år, generellt nöjda med Skolverkets rapporter som de anser är av hög kvalitet och besvarar uppdragets frågeställning. Flera nämner en önskan om att Skolverket inkluderar fler förslag till lösningar på identifierade problem i sina analyser, tar tydligare ställning i slutsatserna eller pekar på utvecklingsområden. Det finns också en önskan om att Skolverket ska vara tydligare i sina rekommendationer om vad regeringen bör göra.

Omständigheter runt undersökningen gör att resultaten bör tolkas med försiktighet. De som har besvarat frågorna är enskilda handläggare. Dessutom avser undersökningen endast ett urval av Skolverkets publikationer och ger därför en begränsad bild av kvaliteten i Skolverkets uppföljningar och utvärderingar.

En statistisk sammanställning visar att hänvisningar till Skolverket förekommit i 329 unika handlingar bland riksdagens offentliga dokument under 2018. Vanligast var kategorierna motioner (85 dokument), propositioner och skrivelser (54 dokument) samt betänkanden och utlåtanden (48 dokument). Måttet visar det totala antalet hänvisningar till Skolverket som myndighet under året och omfattar bl.a. uppgifter från verksamheten med uppföljning, utvärdering och statistik för 2018 och tidigare år. Antalet hänvisningar beror alltså inte enbart på vilken relevans Skolverkets rapporter och PM har för riksdagen, utan även på i vilken omfattning det politiska arbetet har rört myndighetens verksamhet. En jämförelse bakåt i tiden visar att antalet dokument med hänvisningar till Skolverket har minskat något under 2018, men att antalen också har varierat under de senaste fyra åren. Se tabell 13.

TABELL 13. SKOLVERKETS FÖREKOMST I RIKSDAGENS OFFENTLIGA DOKUMENT.*

2018	2017	2016	2015
329	352	307	368

* Sökningar på riksdagens webbplats ger något olika resultat olika år.

Sammantaget kan konstateras att Skolverket i många fall är en given aktör för både uppdragsgivaren och målgrupperna att vända sig till för kunskap om skol-systemet.

Flera av Skolverkets uppföljningar och utvärderingar har uppmärksammats under året, men ingen av de återkommande, mer uppmärksammade rapporterna har publicerats under 2018. Det bidrar sannolikt till att antalet nedladdningar i snitt per publikation av denna typ var lägre än föregående år. Även bytet av webbplats kan ha påverkat hur tillgängligheten till rapporterna uppfattades. Myndighetens mest nedladdade uppföljnings- och utvärderingspublikation under året var rapporten *Svenska som andraspråk i praktiken*.

Samtliga regeringsuppdrag har avrapporterats i tid och alla publiceringar av officiell statistik har genomförts enligt plan. Sverige har även hållit alla tidsramar för de internationella studierna.

Enligt inriktningen för Skolverkets nya organisation har processen Genomföra uppföljnings- och utvärderingsstudier förvaltats och fortsatt utvecklas under året. Processen förbättrar förutsättningarna att utveckla arbetet med uppföljnings- och utvärderingsstudier och därigenom öka verksamhetens kvalitet och effektivitet. Skolverket har också vidtagit åtgärder för att öka relevansen och tillförlitligheten i den officiella statistiken.

Samttaget har Skolverket uppnått tillfredsställande måluppfyllelse för verksamhetsområdesmålet att uppdragsgivaren och målgrupperna uppfattar Skolverkets utredningar, analyser och statistik som tillgängliga, tydliga och användbara.

3.4.3 Statistik

Av Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken följer att kvalitetsbegreppet har fem huvudkomponenter. *Aktualitet och punktlighet* är en sådan huvudkomponent. Skolverket ska, som statistikansvarig myndighet, i förväg lämna uppgifter till Statistiska centralbyrån (SCB) om publiceringsdatum för varje statistikprodukt som ingår i myndighetens ansvarsområde. Skolverket har under 2018 genomfört samtliga 27 publiceringar enligt plan.

Under 2018 har Skolverket särskilt fokuserat på de två kvalitetskomponenterna *Relevans* och *Tillförlitlighet*. Den officiella statistiken om kommunal vuxenutbildning har setts över i syfte att utreda möjligheten till utveckling för att öka relevansen. Statistiken behöver anpassas till förändringar i hur verksamheten bedrivs, t.ex. förekomsten av externa anordnare. Skolverket har också genomfört en kvalitetsgranskning av den officiella statistiken om gymnasieskolans elever och kommit fram till att det finns behov av mer detaljerad statistik än den som presenteras.

Därutöver har Skolverket genomfört en förstudie i syfte att bereda en ny datalagringsmodell för statistikprocessen, bland annat för att öka tillförlitligheten.

Skolverket har i enlighet med uppdrag i regleringsbrevet påbörjat förberedelserna av insamling och publicering av ekonomisk information på skolnethetsnivå. Det är en ny typ av verksamhet för Skolverket och myndigheten har under 2018 inlett arbetet bland annat genom en mindre pilotstudie av kostnadsredovisningen hos några skolhuvudmän. Syftet har varit att inventera utmaningar och identifiera hur beprövad erfarenhet kring befintliga kostnadsinsamlingar kan tas tillvara i kombination med kravet på god redovisningssed och jämförbarhet mellan huvudmän.

3.4.4 Uppföljnings- och utvärderingsstudier

Skolverket har publicerat flera uppföljnings- och utvärderingsstudier under året och några av de som har rönt mest uppmärksamhet nämns här.

Rapporten *Svenska som andraspråk i praktiken* visar att utbildningen i ämnet svenska som andraspråk i grundskolans högstadium inte är likvärdig och inte alltid utgår från elevernas behov. Skolverket föreslår ett antal åtgärder för att åtgärda detta.

En strävan för utbildningen i skolväsendet ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (1 kap. 4 § skollagen). Skolverkets rapport *Analys av familjebakgrundens betydelse för skolresultaten och skillnader mellan skolor* konstaterar dock att elevernas socioekonomiska bakgrund har fått en större betydelse för elevernas betygsresultat i grundskolan sedan slutet av 00-talet.

Skolverket har på regeringens uppdrag kartlagt hur skolor använder ordningsregler och skollagens disciplinära åtgärder. Kartläggningen, som publicerades i rapporten *Ordningsregler och disciplinära åtgärder*, visar att rektorerna känner sig säkra på sina befogenheter att besluta om disciplinära åtgärder, men att de flesta sällan använder sådana åtgärder.

Skolverket har dessutom fortsatt att följa gymnasie-reformen 2011, den här gången genom att studera direktövergången från gymnasieskolans högskoleförberedande program till högskolan. Rapporten *Från gymnasieskola till högskola – en registerstudie* lyfter skillnader mellan olika grupper av ungdomar när det gäller prestationer det första läsåret på högskolan. Resultaten pekar på att betygen från gymnasieskolan har stor betydelse för högskolestudenternas prestation.

Under det gångna året har Skolverket också presenterat utvärderingar av ett par av regeringens större satsningar inom skolområdet som Skolverket ansvarar för.

Av redovisningen *Uppdrag om utvärdering av statsbidrag för de lägre årskurserna i grundskolan och motsvarande skolformer – lågstadiesatsningen* framgår att statsbidraget har varit ett viktigt tillskott för personalförstärkning för huvudmännen. Samtidigt har det funnits svårigheter, däribland brist på behörig personal och sena beslut om förordningen som reglerar statsbidraget.

I *Redovisning av uppdrag om utvärdering av de nationella skolutvecklingsprogrammen* framkommer att majoriteten av lärarna anser att insatserna i stor utsträckning har bidragit till att utveckla deras undervisning. Skolverket bör dock utveckla programmen i flera aspekter.

De internationella kunskapsmätningarna ger viktig information om det svenska utbildningssystemet och sätter det i ett internationellt perspektiv. Data från studierna utgör ett rikt underlag för vidare analyser. Under det gångna året har inte några nya rapporter presenterats, men Skolverket har genomfört två undersökningar, PISA 2018 och TALIS 2018, som båda kommer att presenteras under 2019.

3.4.5 Externa kontakter

Externa kontakter har ökat vilket främst förklaras genom en ökad insats på EU-projekt och genom en striktare tillämpning av ekonomimodellen.

Råd för gymnasial utbildning

Enligt myndighetens instruktion ska Skolverket ansvara för dels de tolv nationella programråden för gymnasial yrkesutbildning, dels det nationella rådet för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år. Utöver dessa råd har myndigheten på eget initiativ inrättat ett råd för de högskoleförberedande programmen. De nationella programråden är rådgivande organ för dialog mellan Skolverket och arbetslivet om gymnasial yrkesutbildning. I programråden diskuteras bland annat utbildningarnas kvalitet och frågor om kompetensförsörjning. Dessa diskussioner är viktiga underlag i Skolverkets arbete.

Internationellt samarbete om yrkesutbildning

Skolverket har det svenska samordningsansvaret för information om det europeiska stödsystemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (European Credit Transfer System for Vocational Education and Training – ECVET), enligt myndighetens instruktion. Som samordningsansvarig myndighet för ECVET har Skolverket under 2018 i olika former spridit information till berörda intressenter i samarbete med Universitets- och högskolerådet (UHR). Av instruktionen framgår också att Skolverket ska ingå i det europeiska nätverket ReferNet i syfte att samla in, analysera och sprida information om yrkesutbildning i Sverige och internationellt. Under året har myndigheten bland annat lämnat underlag till ReferNet i form av en så kallad policyrapport och en sammanställning om yrkesutbildning i Sverige.

Enligt instruktionen ska Skolverket dessutom vara en nationell referenspunkt för kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen, ett arbete som sker inom den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (European Quality Assurance in Vocational Education and Training, EQAVET). Under 2018 har myndigheten

TABELL 14. SVERIGES NU PÅGÅENDE DELTAGANDE I INTERNATIONELLA STUDIER.

Studie	2018	2019	2020	2021
PISA 2018	Huvudstudie	Rapportering		
TALIS 2018	Huvudstudie	Rapportering	Rapportering	
TIMSS 2019	Förstudie	Huvudstudie	Rapportering	
PIRLS 2021	Ramverk	Instrumentutveckling	Förstudie	Huvudstudie
PISA 2021	Ramverk	Instrumentutveckling	Förstudie	Huvudstudie
ICCS 2022	Ramverk	Instrumentutveckling	Förstudie	Förberedelse huvudstudie

med stöd av Erasmusmedel drivit ett projekt om kvalitet i yrkesutbildningen som genomförts i samverkan med de nationella programråden.

Gymnasial utbildning i ett annat nordiskt land

Skolverket ska särskilt ansvara för information om möjligheten att genomgå gymnasial utbildning helt eller delvis i ett annat nordiskt land i överensstämmelse med avtalet med Danmark, Finland, Island och Norge om nordisk utbildningsgemenskap på gymnasienivå (SÖ 2008:8), enligt myndighetens instruktion. Skolverket informerar om detta på sin webbplats och myndigheten tar emot frågor om vad som gäller utifrån avtalet.

3.5 Verksamhetsområde Regler

VERKSAMHETSOMRÅDET INKLUDERAR 5–6 §§ samt del av 18 § enligt förordning (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk. Inom verksamhetsområdet Regler utformas regelverk och styrdokument. Inom verksamhetsområdet ingår uppgifterna Läro-, ämnes- och kursplaner, Allmänna råd, Övriga föreskrifter, Kommentarmaterial, Bedömningsstöd och Nationella prov.

TABELL 15. KOSTNADER VERKSAMHETSOMRÅDE REGLER 2017–2018, INKL. OH MNKR.*

Uppgift	Kostnader 2018	Kostnader 2017
Läro-, ämnes- och kursplaner	57	41
Allmänna råd	2	1
Övriga föreskrifter	4	3
Kommentarmaterial	0	1
Bedömningsstöd	28	24
Nationella prov	185	160
Regler, gemensamt	56	60
Regler summa kostnader	332	291

* Volymen framgår av tabell två där antalet föreskrifter summeras.

3.5.1 Bedömning av måluppfyllelse

3.5.1.1 VO-mål: Styrdokument och allmänna råd upplevs som relevanta och begripliga

Under 2018 har Skolverket påbörjat ett arbete med att se över kurs- och ämnesplaner. Översynen bygger på en behovsanalys utifrån vilken beslut om en inriktning för revideringen har fattats. För att få ytterligare underlag till översynen har Skolverket träffat olika intressenter och samlat in resultat från flera enkäter och andra undersökningar. Den bild som framträder är att flertalet lärare är nöjda med ämnets syfte och det centrala innehållet men att många tycker att omfattningen av innehållet bör minskas. När det gäller kunskapskraven är bilden mer varierad; ungefär hälften anser att de fungerar bra medan hälften tycker att de fungerar dåligt. Skolverket kan alltså se att det finns vissa brister som behöver justeras men att systemet fungerar i stort. Den revidering som har påbörjats och fortlöper under hela 2019 görs inom ramen för nuvarande system och innebär att Skolverket arbetar med en systematisk och kontinuerlig styrdokumentsutveckling.

I oktober 2018 gav Skolverket ut nya allmänna råd om betyg och betygssättning. Av reaktionerna att döma, bland annat i lärarpress och sociala medier, har råden tagits emot övervägande positivt.

TABELL 16. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Målgruppens syn på styrdokument, allmänna råd och kommentarmaterial	Kvalitativ bedömning	Tillfredsställande
Systematisk styrdokumentsutveckling	Kvalitativ bedömning	God

3.5.1.2 VO-mål: Skolverket bidrar till att elever får en likvärdig, effektiv och rättssäker bedömning genom modernisering och effektivisering av nationella prov

Projektet att digitalisera de nationella proven fortlöper enligt plan som en viktig del i att modernisera och effektivisera de nationella proven. Under 2018 har Skolverket kravställt och upphandlat en tjänst för att konstruera, genomföra, bedöma och rapportera digitala nationella prov och bedömningsstöd. Dessutom inledde myndigheten hösten 2018 ett arbete med 100 försöksskolor för att prova och utveckla tjänsten.

För att vidareutveckla de nationella provens kvalitet och bidrag till en likvärdig, effektiv och rättssäker bedömning har Skolverket tagit fram ett gemensamt systemramverk som gäller för samtliga nationella prov. Dessutom har de lärosäten som utvecklar proven utarbetat provramverk som under 2018 har omarbetats i en andra version.

Under året har det förekommit otillåten spridning av nationella prov. Spridningen får stora konsekvenser för skolors och huvudmäns arbete. Under 2018 har Skolverket vidtagit flera kraftfulla åtgärder mot den otillåtna spridningen. Att de nationella proven sprids på ett otillåtet sätt påverkar bedömningen av måluppfyllelsen för verksamhetsområdet.

TABELL 17. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
De nationella provens och bedömningsstödens kvalitet och bidrag till en likvärdig, effektiv och rättssäker bedömning	Kvalitativ bedömning	Tillfredsställande

3.5.2 Analys av verksamhetsområdets resultat

Verksamhetsområdet har en tillfredsställande måluppfyllelse och myndigheten är som helhet nöjd med resultatet under 2018. Skolverket har fått en god bild av målgruppernas syn på styrdokument, allmänna råd och kommentarmaterial. Den bilden följer med i arbetet med systematisk styrdokumentsutveckling. Detta arbete utgår från ett modelluppdrag, där myndigheten har tagit fram riktlinjer för den skarpa revidering av kursplanerna på grundskolenivå och vissa ämnesplaner på gymnasial nivå som ska genomföras under 2019.

Projektet att digitalisera de nationella proven löper enligt plan. Myndigheten har även omarbetat ramverk som stöd för utvecklingen av de framtida proven. Syftet är att öka provens kvalitet och bidrag till en likvärdig, effektiv och rättssäker bedömning. Skolverket har också vidtagit åtgärder mot otillåten spridning av nationella prov i form av skärpta rutiner för hantering samt tagit fram reviderade föreskrifter. Fortfarande kvarstår dock problem med detta.

Under året har Skolverket inom ramen för verksamhetsområdet utarbetat förslag till reviderad läroplan för förskolan samt stadiindelade timplaner och kursplaner i grundskolan, specialskolan och sameskolan. Ett uppdrag där myndigheten lämnat förslag på åtgärder

i händelse av att meritpoäng avvecklas har redovisats liksom förslag till ändringar i läroplanerna för gymnasial nivå när det gäller att förstärka jämställdhetsuppdraget. Skolverket har också lämnat förslag på andra förändringar av styrdokument i gymnasieskolan och vuxenutbildningen samt tagit fram ett antal nationella yrkespaket som är möjliga att använda för utbildning inom kommunal vuxenutbildning eller gymnasieskolans introduktionsprogram. Dessutom har myndigheten sett över kurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och lämnat förslag till ändringar i vissa av dessa kursplaner.

3.5.3 Läro-, ämnes- och kursplaner

Kontinuerlig styrdokumentsutveckling

Skolverket har under 2018 påbörjat arbetet med en översyn av kurs- och ämnesplaner. Utifrån en behovsanlys har Skolverket fattat beslut om inriktningen på arbetet. Skolverket vill revidera kurs- och ämnesplanerna för att syfte och centralt innehåll ska bli ett bättre stöd för lärares undervisning och för att kunskapskraven ska bli ett tydligare stöd för betygsättning. Avsikten med revideringen är att stärka kvaliteten och likvärdigheten i undervisningen och skapa bättre förutsättningar för rättvisande och likvärdiga betyg. Reviderade kurs- och ämnesplaner planeras att träda i kraft inför höstterminen 2020, förutsatt att regeringen fattar beslut om det.

Inriktningen på arbetet är att skapa bättre balans mellan faktakunskaper och förmågor, att se över att det finns en rimlig relation mellan innehåll och tid för undervisning samt att skapa mer övergripande och mindre detaljerade kunskapskrav för att underlätta betygsättningen. En annan viktig del i arbetet är att bättre anpassa nivå och omfattning av centralt innehåll och kunskapskrav utifrån stadium och skolförhållanden.

För att få underlag till revideringsarbetet har Skolverket under hösten 2018 träffat lärare från olika skolformer, ämnesexperter, forskare, intresseorganisationer, fackförbund och andra myndigheter. I oktober lades en enkät till lärare ut på hemsidan. Syftet var att få in synpunkter på hur kurs- och ämnesplanerna fungerar i praktiken. Skolverket fick mer än 3 500 svar på enkäten. Majoriteten av svaren, drygt 60 procent, kom från lärare i grundskolan. 35 procent av svaren kom från lärare i gymnasieskolan och de resterande svaren från lärare i kommunal vuxenutbildning och övriga skolformer. De flesta som svarade var lärare i matematik och svenska.

Enkäten (totalt för alla skolformer) visade att ungefär hälften av de svarande anser att kunskapskraven fungerar mycket eller ganska bra medan hälften anser att de fungerar ganska eller mycket dåligt. Hela 90 procent svarade att ämnets syfte och mål stämmer mycket bra eller ganska bra överens med deras bild av vad som är ämnets kärna och att det centrala innehållet stämmer

överens i mycket eller ganska stor utsträckning med det som är viktigt innehåll att ta upp i undervisningen. Samtidigt svarade mer än hälften att omfattningen av det centrala innehållet bör minskas.

Enkätens resultat ger en viss vägledning i det fortsatta arbetet, trots att det inte speglar ett representativt urval av målgruppen lärare. Skolverket går nu vidare med frågor om det centrala innehållet i grundskolans kursplaner och vissa ämnesplaner på gymnasial nivå på en mer detaljerad nivå.

Erfarenheterna från samråden och resultaten från enkäten har använts för att tillsammans med lärare, ämnesexperter och forskare arbeta fram riktlinjer för en revidering av kurs- och ämnesplaner. Riktlinjer och skrikanvisningar beräknas vara klara i början av 2019. I samband med detta får också lärare och andra intressenter möjlighet att lämna synpunkter via Skolverkets webbplats samt genom riktade utskick.

Översyn av läroplanen för förskolan

Regeringsuppdraget om ett förslag till reviderad läroplan för förskolan slutredovisades i mars 2018. Enligt uppdraget skulle Skolverket göra en översyn av läroplanen för att förtydliga förskolans uppdrag. Syftet är att öka kvaliteten i undervisningen i förskolan och därmed förskolans måluppfyllelse. Läroplanens grundläggande syfte och intentioner har dock inte förändrats. Regeringen beslutade den 23 augusti 2018 om den reviderade läroplanen för förskolan, som ska träda i kraft den 1 juli 2019.

Förutom de delar som handlar om ett förtydligande av förskolans uppdrag och om undervisningsbegreppet föreslog Skolverket i redovisningen till regeringen bl.a. ändringar inom följande områden: nationella it-strategier, långsiktig hållbarhet som ett bredare begrepp, förskolan som social och kulturell mötesplats, gruppens betydelse, jämställdhet samt nationella minoriteter.

Regeringen framhöll i sin presentation av den beslutade läroplanen att läsning och språkutvecklande arbete samt barns rätt till integritet har lyfts fram. Barnskötarnas betydelse i förskolan och deras roll i undervisningen för att främja barns utveckling och lärande har blivit tydligare. Samtidigt betonas förskollärarnas särskilda ansvar för förskolans utbildning och undervisning.

Skolverket har enligt uppdraget redovisat ett förslag till genomförande- och fortbildningsinsatser riktade till huvudmän, förskolechefer och förskolepersonal samt en uppskattning av kostnader för insatserna. Insatserna planeras pågå under perioden 2018–2020, eventuellt längre.

Som stöd vid implementeringen av den reviderade läroplanen har Skolverket publicerat en kunskapsöversikt om olika aspekter av begreppen utbildning och undervisning i förskolan, *Undervisning i förskolan*, sammanställd av två professorer vid Göteborgs universitet. Den har bl.a. varit ett underlag för de stödjande texter som ska ge professionen vägledning om hur

förskolans läroplan ska förstås, och vad förskolans undervisning kan innebära i praktiken. Skolverket har också publicerat en text om undervisning av de yngsta barnen i förskolan, skriven av en forskare.

För att underlätta för målgrupperna att tillämpa den reviderade läroplanen har Skolverket under hösten 2018 börjat ta fram webbaserat stöd till de berörda målgrupperna i form av webbtexter, webbkurs, podd och webinarium. Under 2019 kommer Skolverket ta fram ytterligare stöd, som även det kommer att publiceras på webbplatsen.

Under 2018 har två nya moduler tagits fram för förskolan; *Natur, teknik och språkutveckling* och *Utforska skriftspråket*.

Under 2018 laddades läroplanen för förskolan ner ca 60 000 gånger från Skolverkets hemsida. Den tryckta versionen av läroplanen för förskolan har sålts i 74 707 exemplar. Det finns ca 10 000 förskoleenheter med ca 108 000 anställda, varav 42 procent har utbildning på högskolnivå. Detta kan tyda på en god spridning, åtminstone till förskollärare i förskolan.

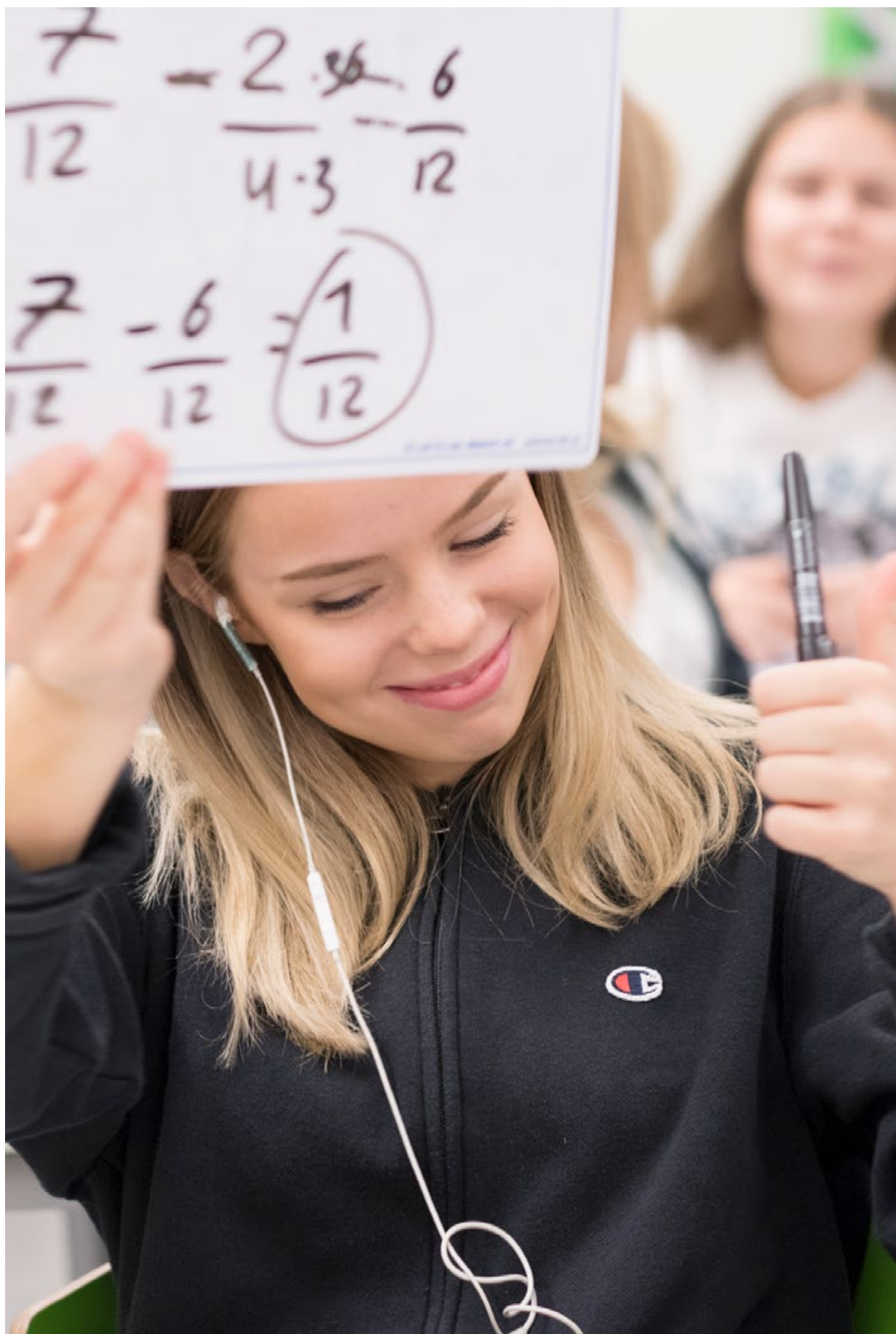
Stadieindelade timplaner och kursplaner i grundsärskolan, specialskolan och sameskolan

På uppdrag av regeringen lämnade Skolverket i mars 2018 förslag till stadieindelade timplaner som anger den minsta garanterade undervisningstiden för varje ämne respektive ämnesområde för grundsärskolan, specialskolan och sameskolan (dnr 2017:782). Skolverket har i arbetet med att ta fram förslag till timplaner utgått från grundskolans stadieindelade timplan och de nu gällande timplanerna för respektive skolform. Undervisningstiden har delats upp mellan stadierna så att elever ges förutsättningar att nå de kunskapskrav som finns för respektive stadium och skolform. Lågstadiet får jämförelsevis färre timmar för att ge eleverna där kortare skoldagar. Skolverket har tagit hänsyn till de aviserade förändringarna för 2019 som berör matematik, elevens val och slöjd för grundsärskolan och matematik och elevens val i specialskolan.

Undervisningstiden i grundsärskolans ämnen och ämnesområden har stadieindelats utom i ämnet hem- och konsumentkunskap där undervisningstiden fördelats på låg- och mellanstadiet respektive högstadiet. Skolverket har parallellt med utarbetandet av förslag på stadieindeldad timplan för grundsärskolan utarbetat förslag på stadieindelning av det centrala innehållet i kursplanerna samt förslag på kunskapskrav i fem ämnen för årskurs 3.

Skolverket konstaterar att i specialskolan är den totala garanterade undervisningstiden betydligt högre än i övriga skolformer även då hänsyn har tagits till att specialskolan är tioårig. Förslaget till timplan omfattar därför fler timmar per årskurs i lågstadiet (årskurs 1–4) jämfört med övriga skolformer.

I förslag till stadieindeldad timplan för sameskolan föreslår Skolverket att undervisningstiden i matematik

minskas med 55 undervisningstimmar till 830 undervisningstimmar för att följa grundskolans undervisningstid i ämnet. Dessa 55 timmar har i förslaget fördelats på de samhällsorienterande ämnena, de naturorienterande ämnena och teknik.

Förändringar av styrdokumentet i gymnasieskolan och vuxenutbildningen

Skolverket har under 2018 redovisat förslag till förändringar av examensmål, programstrukturer och ämnesplaner för ett flertal yrkesprogram, exempelvis barn- och fritidsprogrammet, fordons- och transportprogrammet, hotell- och turismprogrammet och naturbruksprogrammet. När det gäller vård- och omsorgsprogrammet har Skolverket dessutom tagit fram förslag till de förordningsändringar som krävs för att införa en undersköterskeexamen inom såväl gymnasieskolan som kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Förändringarna baseras på behov hos branscherna och förväntas öka kvaliteten i utbildningen och i programmen. För att möta kraven på digital kompetens inom industrin och för att ytterligare förstärka vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år har Skolverket fastställt en rad nya ämnen med profilerna design- och produktutveckling samt produktionsteknik.

Vidare har Skolverket under året föreslagit att det humanistiska programmet behåller de två nuvarande inriktningarna, språk och kultur. Skolverket lyfter i stället fram ett flertal andra åtgärder för att säkerställa och stärka humaniora och språk på gymnasial nivå. Utifrån en analys av möjliga konsekvenser av ett borttagande av meritpoäng vid tillträde till högskoleutbildning har myndigheten lämnat förslag på åtgärder för att främja att elever studerar språk och matematik samt åtgärder som kan motverka andra eventuella negativa effekter av ett borttagande.

Sammanhållna yrkesutbildningar eller nationella yrkespaket

Skolverket har tillsammans med bransch-kunniga personer tagit fram ett antal nationella yrkespaket som är möjliga att använda för utbildning inom kommunal vuxenutbildning eller gymnasieskolans introduktionsprogram. Syftet är att erbjuda en snabb väg ut i yrkeslivet. Det finns i december 2018 61 nationella yrkespaket, varav tio är påbyggnadspaket. Under våren 2018 höll Skolverket en hearing med huvudmän och verksamma inom introduktionsprogrammen för att undersöka hur man idag arbetar med varianter av yrkespaket och vilket stöd man efterfrågar i arbetet med att tillämpa de nationellt framtagna paketen.

Därefter anordnades konferenser under våren och hösten 2018 på temat yrkespaket inom introduktionsprogrammen. I de regionala dialoger som genomfördes under våren 2018 har Skolverket informerat om nationella yrkespaket inom vuxenutbildningen. Skolverket har erfarit att de nationella yrkespaketen ännu inte har

erbjudits eller lästs i så stor utsträckning, men de har ändå kunnat fungera som underlag när regioner eller kommuner ska ta fram regionala eller lokala yrkespaket samt vid upphandling.

Utbildning för nyanlända med kort utbildning

Skolverket fick 2017 i uppdrag av regeringen att se över om innehållet i kursplanerna och kursutbudet inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå motsvarar de behov och förutsättningar som finns hos nyanlända med kort utbildning. I delredovisningen den 6 februari 2018 redogjorde myndigheten för översynen av kurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och förslag till ändringar i kursplanerna.

Skolverket föreslog sammanslagna kurser i de samhällsorienterande respektive naturorienterande ämnena parallellt med befintliga kurser i geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap, biologi, fysik och kemi. Kurserna bör benämnas som kurser i samhällsvetenskaplig respektive naturvetenskaplig orientering. Skolverket föreslog vidare att kursen i hem- och konsumentkunskap skulle utgå. I översynen identifierades även behov av två nya syften för orienteringskurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå: dels att ge grundläggande kunskaper om arbetsliv och arbetsmarknad i Sverige, dels att ge grundläggande kunskaper i digital kompetens.

Skolverket har under hösten 2018 arbetat med informations- och implementeringsinsatser, dels via Skolverkets webbplats, dels i form av konferensserien *Mötesplats nyanlända elever i vuxenutbildningen* runt om i landet för framför allt huvudmän, rektorer, syv-personal och lärare. Intresset för de åtta konferenserna har varit stort med över 1 000 deltagare. Dessutom genomförde Skolverket konferensen *Nyanlända elever i vuxenutbildningen* i anslutning till konferensen *Skolverkets Vuxkonferens – Komvux fyller 50 år* i oktober.

Försöksverksamhet med yrkesprov

Skolverket har i uppdrag att förbereda en försöksverksamhet med yrkesprov i yrkesutbildningen inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt inom gymnasieskolans introduktionsprogram och nationella yrkesprogram. Försöksverksamheten genomförs i samverkan med branscher och i dialog med de nationella programråden. Syftet är att pröva om utvecklingen av yrkesprov kan bidra till att underlätta validering för elever inom vuxenutbildningen eller för nyanlända elever med tidigare yrkes- eller utbildningserfarenhet, utreda om det är möjligt och lämpligt att utveckla yrkesdelprov på delar av en gymnasial yrkesutbildning och om gymnasiearbetet bör ersättas med yrkesprov. Skolverket ska delredovisa uppdraget årligen senast den 1 april till Utbildningsdepartementet och slutredovisa uppdraget senast den 28 februari 2022. Den första delredovisningen angående försöksverksamhet med yrkesprov lämnades i mars 2018.

I maj 2018 öppnade Skolverket den första ansökningsperioden till försöksverksamheten. Av 23 sökande var det 18 som påbörjade arbetet med yrkesprov. Under denna omgång är 16 branscher representerade, två medverkar med två olika prov. Till övervägande del är det befintliga prov som ska utvecklas och anpassas till de ramar som finns i försöksverksamheten, men det finns också några branscher som arbetar med att utveckla helt nya prov. Intresset för att medverka i försöksverksamheten är stort. Flera branscher och skolor har dessutom visat intresse men valt att inte delta i den första omgången.

3.5.4 Allmänna råd

Allmänna råd om betyg och betygssättning

Skolverket publicerade i oktober 2018 nya allmänna råd om betyg och betygssättning. Av råden framgår att lärares professionella yrkeskunnande behöver få mer utrymme i betygssättningen. Råden ska stödja lärare i betygssättningen, så att rättssäkerhet och likvärdighet ökar.

Skolverkets nya allmänna råd med kommentarer om betyg och betygssättning har ett smalare fokus riktat mot betyg och betygssättning jämfört med de tidigare råden som i högre grad lyfte planering och genomförande av undervisningen. Det har även tillkommit ny lagstiftning som handlar om lärarlegitimation och att särskilt beakta resultat på nationella prov.

Följande viktiga förtydliganden görs:

- att lärare bör läsa och tolka kunskapskraven i relation till syftet, det centrala innehållet och den undervisning som har bedrivits,
- vad det innebär att vid betygssättningen allsidigt utvärdera varje elevs kunskaper i förhållande till kunskapskraven,
- rektorns ansvar för att betyg sätts i enlighet med författningarna,
- vikten av rektorns och huvudmannens uppföljning av betyg och nationella provbetyg för att främja en rättssäker betygssättning och rättvisande och likvärdiga betyg,
- hur resultatet på nationella prov särskilt ska beaktas.
- vilket ansvar som vilar på de lärare som sätter betyg tillsammans med en kollega som inte är legitimerad.
- vad det innebär att informera eleverna om grunderna för hur betyg sätts, samt
- vad det innebär att informera om skälen för ett betyg.

De allmänna råden har under oktober–december 2018 laddats ner ca 90 000 gånger från Skolverkets webbplats, vilket tyder på att de fått god spridning. Av reaktionerna att döma, bl.a. i lärarpressen och i sociala medier, har råden tagits emot övervägande positivt.

Allmänna råd om mottagande i grundsärskolan och gymnasiesärskolan

I juni 2017 gav regeringen Skolverket i uppdrag (U2017/02728/S) att revidera allmänna råd för mottagande i grundsärskolan och gymnasiesärskolan genom att inkludera råd om urval till gymnasiesärskolans nationella program. Skolverket har därför reviderat befintliga allmänna råd om mottagande i grundsärskolan och gymnasiesärskolan (SKOLFS 2013:20). Skolverkets avsikt med revideringen är att ge stöd till huvudmännen vid tillämpningen av bestämmelserna om urval till nationella program i gymnasiesärskolan samt att bidra till ökad likvärdighet och rättssäkerhet för eleverna.

3.5.5 Bedömningsstöd

Under 2018 publicerades ett tiotal nya bedömningsstöd, de flesta i engelska och moderna språk. Därutöver har ett flertal exempeluppgifter publicerats i de tre språken, bestående av delar av tidigare delprov, vars provsekretess har gått ut. Nedladdningssiffrorna kan tolkas som att bedömningsstöden är kända och används av lärarna i dessa ämnen.

Skolverket publicerade under sommaren reviderade obligatoriska nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling och i taluppfattning i årskurs 1 i grundskolan, sameskolan och specialskolan. Samtidigt publicerades ett kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och matematiskt tänkande. Materialen *Hitta språket* och *Hitta matematiken* är framtagna för att användas under höstterminen i förskoleklassen och innehåller olika aktiviteter som genomförs i grupp i den ordinarie undervisningen i förskoleklass.

Preliminära enkätresultat visar att materialen som helhet har tagits emot väl av målgruppen. På frågan ”Vad tycker du om *Hitta språket* som helhet?” anger 69 procent av de svarande något av svarsalternativen Bra eller Ganska bra. Motsvarande fråga om *Hitta matematiken* har 152 svarande och av dessa anger 75 procent Bra eller Ganska bra om materialet som helhet.

3.5.6 Nationella prov

Digitalisering av nationella prov

Skolverket fick i september 2017 ett regeringsuppdrag om att digitalisera de nationella proven och skapa möjligheter för extern bedömning av proven. Arbetet att digitalisera proven är ett flerårigt arbete. Regeringsuppdraget sträcker sig fram till oktober 2023 då det ska slutredovisas.

Under 2018 har Skolverket kravställt och upphandlat en tjänst för att konstruera, genomföra, bedöma och rapportera digitala prov och bedömningsstöd. Tjänsten kommer att utvecklas och anpassas till Skolverkets behov under en tvåårsperiod. En sådan anpassning omfattar till exempel tillgänglighet och gränssnitt.

För att prova och utveckla tjänstens bidrag till likvärdighet och effektivitet har Skolverket inlett ett arbete med 100 försöksskolor från och med hösten 2018 och detta arbete kommer att pågå till och med 2021. Skolverket har arrangerat ett informationsmöte för rektorerna på skolorna i försöksverksamheten. Hädanefter kommer Skolverket huvudsakligen att ha digital dialog med skolorna i försöksverksamheten samt göra ett fåtal skolbesök. Försöksskolorna stödjer Skolverket i att utveckla ett självskattningsverktyg för skolans digitala beredskap, som kallas LIKA-verktyget och utvecklas och tillhandahålls av Sveriges Kommuner och landsting (SKL). Under hösten 2018 har diskussioner med dessa skolor inletts utifrån enkäter som skickats ut till lärare och rektorer.

Skolverket har under året på olika sätt kommunicerat om arbetet att fram till 2022 digitalisera de nationella proven. Myndigheten har producerat en informationsfilm samt illustrationer och bilder om arbetet, och informationen uppdateras löpande på webbplatsen. Sammanlagt har webbsidorna om digitaliseringen av de nationella proven haft ca 33 600 unika besökare under 2018. Digitaliseringen av proven uppmärksammas också genom inlägg i sociala medier och genom intervjuer i media samt egna pressmeddelanden. Därutöver har Skolverket både anordnat egna och medverkat på andra organisationers möten, konferenser och seminarier i syfte att presentera arbetet med digitala nationella prov. Skolverket har under 2018 etablerat ett nätverk med rektorer i syfte att bidra till att säkerställa ett gediget underlag för att skapa likvärdiga, effektiva och rättssäkra digitala nationella prov, i enlighet med regeringsuppdraget.

Otillåten spridning av nationella prov

Under läsåret 2017/18 blev totalt 13 delprov för årskurs 9 eller gymnasieskolan inte lika mycket värda för sitt syfte, efter att proven eller facit hade spridits i förväg. Skolverket har därför skärpt rutinerna när det gäller hanteringen av de nationella proven och tagit fram reviderade föreskrifter om hantering av nationella prov.

Det handlar om tre skärpningar av rutinerna. För det första senareläggs utskicken av proven för att minimera den tid som proven förvaras på respektive skola. För det andra kommer facit att finnas på skolorna först på provdagen eller följande dag. Den tredje skärpningen innebär att provförsändelserna som huvudregel inte får öppnas förrän på provdagens morgon, medan paketen tidigare har kunnat öppnas dagen före. Proven ska påbörjas kl. 9.00 på provdagen.

Skolverket utreder om proven kan märkas med osynliga stämplor, så att prov som spridits i sociala medier går att spåra till aktuell skola. Tekniken för användning i den här omfattningen är dock fortfarande outvecklad, men en förstudie pågår för att se hur det ska kunna fungera.

Skolverket har däremot avstått från att skicka prov och facit digitalt till skolorna, eftersom detta skulle öka spridningsrisken. Proven är inte konstruerade för ett digitalt genomförande och ett digitalt utskick förutsätter kopiering på skolorna vid tillfällen när spridningsrisken är som störst. På sikt, år 2022, ska dock de nationella proven vara digitaliserade. Huvudsyftet med digitaliseringen är dock inte att minska risken för fusk, utan att förenkla hantering och rättning.

Skolverket förutsätter att de skärpta rutinerna ska ha effekt. Ansvarsfördelningen bygger på att Skolverket ansvarar för att ta fram prov, distribuera dem till skolorna och se till att systemet fungerar. Skolorna ska sedan hantera proven på ett korrekt sätt. Skolverket stöder skolorna genom att informera om vad de kan göra för att motverka otillåten spridning.

Riksrevisionen gjorde under 2018 en granskning av Skolverkets arbete med att förhindra otillåten spridning av nationella prov (RiR 2018:34). Granskningen visar att Skolverket först under 2018 har utvecklat arbetet med att systematiskt analysera risker för otillåten spridning av prov och att ta fram åtgärder. Uppföljningen av genomförda åtgärder bör dock enligt Riksrevisionen förbättras ytterligare. Vidare har Skolverket till stor del fungerande rutiner om ett prov sprids, även om det finns brister.

3.6 Verksamhetsområde Generellt stöd

VERKSAMHETSOMRÅDET INKLUDERAR uppgifterna 7–9 §§ samt del av 18 § och 19 § enligt förordning (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk. Inom verksamhetsområdet Generellt stöd genomförs insatser för genomförande och tillämpning som syftar till att stödja kommuner och andra huvudmän i deras utbildningsverksamhet och förbättra deras förutsättningar att arbeta med utveckling av verksamheten för ökad måluppfyllelse. Inom verksamhetsområdet ingår uppgifterna Stödmaterial, Konferenser och seminarier, Hantera utbildning (kompetens och behörighet), Sammanställa och sprida forskning samt Köpta utbildningstjänster m.m.

TABELL 18. KOSTNADER VERKSAMHETSOMRÅDE GENERELLT STÖD ÅR 2017–2018, INKL. OH, MNKR.

Uppgift	Kostnader 2018	Kostnader 2017
Stödmaterial	99	102
Konferenser och seminarier	32	47
Hantera utbildning (kompetens och behörighet)	154	98
Köpta utbildningstjänster mm, tillfälliga uppdrag, generellt stöd	330	283
Sammanställa och sprida forskning	8	10
Generellt stöd, gemensamt	69	63
Generellt stöd summa kostnader	693	602

Inom uppgiften Stödmaterial redovisas kostnader för att ta fram olika typer av material som syftar till att målgrupperna ska öka sina förutsättningar att arbeta mot de nationella målen. Uppgiften Konferenser och seminarier avser kostnader för konferenser och seminarier som Skolverket arrangerar ensam eller tillsammans med andra aktörer och som inte utgör ett moment inom en annan uppgift. Uppgiften Hantera utbildning innefattar kostnader för att utveckla, planera och administrera utbildningar samt kostnader för köpta utbildningstjänster som finansieras med förvaltningsanslaget. Inom uppgiften Köpta utbildningstjänster redovisas kostnader för köpta utbildningstjänster som ingår i tillfälliga uppdrag som enligt regleringsbrevet ska finansieras från sakanslag eller köpta utbildningstjänster som ska finansieras med externa medel. Uppgiften Sammanställa och sprida forskning avser kostnader för bl.a. analys, planering och innehåll av publikationsserien Forskning för skolan och artiklar för webben avseende forskning. Inom Generellt stöd, gemensamt redovisas kostnader som avser verksamhetsområdet men som inte kan hänföras till en specifik uppgift.

Under 2018 har kostnaderna för uppgifterna Hantera utbildning och Köpta utbildningstjänster ökat. Ökningen är bl.a. kopplad till köp av utbildningstjänster från lärosäten för att implementera forskolans nya läroplan och köp av utbildningstjänster med anledning av förändrade styrdokument avseende

programmering. Köp av utbildningstjänster med anknytning till förordning (2016:400) om statsbidrag för personalförstärkning inom elevhälsan m.m. och Lärarlyftet II har också bidragit till ökningen. Vad gäller den minskade kostnaden för uppgiften Konferenser och seminarier så är den bl.a. kopplad till minskade kostnader för konferenser inom vissa områden inom ämnesdidaktik.

TABELL 19. VOLYMER AV PRESTATIONER INOM GENERELLT STÖD ÅR 2017–2018.

Uppgifter (prestationer volymsatta)	2018	2017
Stödmaterial varav:		
Antal moduler (nya och reviderade):	38	37
Antal nya kurser på utbildningsplattformen	11	-
Webbinarier	3	5
Konferenser (maj–december 2018)	82	-
Köpta utbildningstjänster	241	-

Skolverket har fortfarande inte ett väl fungerande system för att följa volymer av produktion över åren. Tabellen visar inte samtliga prestationstyper och uppgifterna kan inte användas för att beräkna styckkostnader utifrån redovisade kostnader i tabell 18.

Köpta utbildningstjänster avser antalet ingångna överenskommelser om köp av utbildningstjänster med lärosäten under 2018. För 2017 saknas jämförbara uppgifter om volym för konferenser och köpta utbildningstjänster inom Generellt stöd.

Skolverket har i uppdrag (U2015/03844/S, U2016/05732/S) att ta fram och genomföra nationella skolutvecklingsprogram som riktar sig till huvudmän, skolor och förskolor. Syftet med uppdraget är att höja kunskapsnivån i förskolan och skolan och att stärka undervisningens kvalitet. Det stöd till skolutveckling som Skolverket tillhandahåller inom verksamhetsområdet Generellt stöd erbjuds huvudsakligen genom insatser i de nationella skolutvecklingsprogrammen. I november 2017 fanns 40 insatser tillgängliga för målgrupperna inom de åtta nationella skolutvecklingsprogrammen. Under 2018 har pågående insatser inom samtliga åtta program utvecklats till både form och innehåll och i december 2018 fanns 71 insatser tillgängliga för målgrupperna. Insatserna inom de nationella skolutvecklingsprogrammen är under ständig utveckling och revidering och antalet har varierat under året. Försiktighet bör iaktas vid jämförelse med föregående år.

En utvärdering av de nationella skolutvecklingsprogrammen påbörjades under hösten 2017 och lämnades till Regeringskansliet i april 2018. Utvärderingen visade bl.a. att majoriteten av lärarna som deltagit i de mest använda insatserna ansåg att insatserna bidragit till att utveckla deras undervisning.

3.6.1 Bedömning av måluppfyllelse

3.6.1.1 VO-mål: Skolverkets skolutvecklingsinsatser bidrar till att målgrupperna ökar sin förmåga att utveckla verksamheterna mot högre måluppfyllelse
Måluppfyllelsen bedöms som tillfredsställande.

Uppföljningen av indikatorerna för VO-målet genomförs för första gången 2018. Årets mätning bygger i hög utsträckning på webbkurser, som lanserats under året, på Skolverkets utbildningsplattform. Uppgifterna om genomförda konferenser bygger på data från perioden maj–december 2018.

Fullföljandegraden för Skolverkets webbkurser (23 %) är högre jämfört med andra nätbaserade webbkurser (ca 10 %) (jämför Universitetskanslerämbetet, Öppna nätbaserade kurser (MOOCs) i svensk högskola – Rapport 2016:1). Däremot har Skolverket inte uppnått en tillräckligt hög andel som uppfattar att stödet genom webbkurser och konferenser ger fördjupade och användbara kunskaper. Uppgifterna om webbkurser kan inte heller anses vara representativt för myndighetens alla webbkurser då resultatet i hög utsträckning bygger på en enda webbkurs. Uppgifterna om konferenserna omfattar inte hela året och har dessutom haft olika karaktär och syften. Mot bakgrund av att utvärderingen av de nationella skolutvecklingsprogrammen ger en bild av att de största skolutvecklingsinsatserna bidrar till ökade lärdomar kan det samlade resultatet utifrån indikatoruppföljningen och utvärderingen anses vara tillfredsställande.

TABELL 20. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Andel som fullföljer insats	23 %	Tillfredsställande
Andel som upplever att webbkurser bidragit till ökad kunskap	62 %	Tillfredsställande
Andel som upplever att konferensverksamheten bidragit till ökad kunskap	57 %	Tillfredsställande
Andel som upplever att webbkurser gett användbara kunskaper för fortsatt arbete	60 %	Tillfredsställande
Andel som upplever att konferensverksamheten gett användbara kunskaper för fortsatt arbete	66 %	Tillfredsställande

3.6.1.2 VO-mål: Skolverkets skolutvecklingsinsatser svarar mot identifierade behov, är forskningsbaserade, överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form.

Måluppfyllelsen bedöms som tillfredsställande.

Uppföljningen av indikatorerna för VO-målet genomförs för första gången 2018 och årets mätning bygger på utvärderingen av de nationella skolutvecklingsprogrammen. Utfallet av indikatorn bygger på data insamlad under 2017. I juni 2018 lanserade Skolverket en ny webbplats som syftade till att öka tillgängligheten och underlätta för besökaren att hitta information och stöd. Eventuella synpunkter på den nya webbplatsen fångas därmed inte upp av mätningen av indikatorn och därför har bedömningen av målet även baserats på Skolverkets kommunikationsundersökning.

Att drygt hälften av respondenterna i utvärderingen kände till de nationella skolutvecklingsprogrammen får anses vara en förhållandevis låg siffra med tanke på att Skolverket erbjuder stöd huvudsakligen inom ramen för de nationella skolutvecklingsprogrammen. Dessutom hade huvudmän uppfattat att programnivån främst var ett sätt för Skolverket att organisera insatserna.

Av underlag från kommunikationsundersökningen framgår att omkring två av tre lärare och förskollärare anser att Skolverket i allmänhet informerar om det de behöver veta och att informationen är lätt att förstå. Motsvarande andel för rektorer och förskolechefer är fyra av fem. Vidare uppgår omkring fyra av fem i undersökningens totala målgrupp att de förväntar sig att hitta den information de behöver hos Skolverket. Även om undersökningen tyder på ett något mer positivt resultat bör det beaktas att kommunikationsundersökningen omfattar all information från Skolverket och inte bara information om generellt stöd.

Mot bakgrund av det arbetssätt som Skolverket börjat tillämpa inom ramen för processen Bedriva nationella skolutvecklingsprogram har ett systematiskt arbetssätt etablerats för att grunda insatser i forskning och tidigare erfarenheter. Det medför att Skolverkets bedömning är att skolutvecklingsinsatser i högre grad än tidigare vilar på bästa tillgängliga kunskap. Mot denna bakgrund får det sammanlagda resultatet anses vara tillfredsställande.

TABELL 21. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Andel som upplever att Skolverkets skolutvecklingsinsatser är överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form	Kvalitativ bedömning	Inte tillfredsställande

3.6.2 Analys av verksamhetsområdets resultat

Inom verksamhetsområdet Generellt stöd erbjuder Skolverket stöd huvudsakligen inom ramen för de nationella skolutvecklingsprogrammen. Insatserna omfattar samtliga skolformer och riktar sig till huvudmän, skolor och förskolor. Stödet tillhandahålls målgrupperna på varierande sätt och genom flera kanaler, tex genom Skolverkets webbsida, lärportal och utbildningsplattform. Stödet tillhandahålls även genom t.ex. konferenser, kurser och utbildningar. Skolverkets skolutvecklingsinsatser ska bidra till att målgrupperna ökar sin förmåga att utveckla verksamheterna mot högre måluppfyllelse. Många olika faktorer påverkar målgruppernas förutsättningar att utveckla verksamheten. Det är därmed svårt att mäta och avgränsa Skolverkets påverkan från andra påverkansfaktorer. Vidare är det stöd som Skolverket erbjuder inom verksamhetsområdet öppet och tillgängligt för så många som möjligt, exempelvis karaktäriseras delar av det webbaserade stödet av att målgrupperna kan ta del av det utan krav på registrering. Detta försvårar mätningar av stödets användning. Myndigheten undersöker kontinuerligt olika sätt att mäta måluppfyllelsen trots denna utmaning.

Under 2018 utvecklade Skolverket indikatorer för att kunna bedöma måluppfyllelsen inom verksamhetsområdet. Myndigheten gör stickprov i verksamheten med hjälp av indikatorerna andelen som fullföljer en insats, andelen som upplever att webbkurser bidragit till ökad kunskap, andelen som upplever att konferenser bidragit till ökad kunskap och andelen som upplever att webbkurser respektive konferenser gett användbara kunskaper för fortsatt arbete.

Mätningen av andelen som fullföljer en insats är begränsad till webbkurser som erbjuds via Skolverkets utbildningsplattform. Mätningen omfattar perioden januari–december 2018. Under denna period erbjöds 11 webbkurser på Skolverkets utbildningsplattform. Under 2018 hade Skolverket 30 010 anmälningar till webbkurser. Av dessa kurser var 6 823 slutförda per den 31 december. Med slutförande avses här att alla moment i kursen är registrerade som genomförda. Av antalet anmälningar till en kurs, är andelen som fullföljer kursen 23 procent. Procentsatsen bör ses mot bakgrund av att genomströmningen på liknande nätbase-rade kurser ofta ligger omkring tio procent eller lägre. (Universitetskanslerämbetet, Öppna nätbaserade kurser (MOOCs) i svensk högskola – Rapport 2016:1).

Uppföljningen av webbkurser sker via en enkät som utgör sista steget i kursen. För att deltagaren ska få ut kursintyget krävs att enkäten skickas in. Det är emellertid möjligt för alla som påbörjat en kurs att fylla i enkäten då den är tillgänglig trots att kursen eventuellt inte är slutförd. Sammanlagt 6 057 personer besvarade frågan om webbkursen bidrog till fördjupad kunskap inom ämnesområdet. Av dessa uppgav 62 procent att kursen i stor eller mycket stor utsträckning bidragit till fördjupade kunskaper. Samtidigt uppgav 23 procent att webbkursen i varken stor eller liten utsträckning bidragit till fördjupade kunskaper. Totalt 14 procent uppgav att kursen i liten eller mycket liten utsträckning gett användbara kunskaper för fortsatt arbete.

Sammanlagt 6 057 personer besvarade frågan om webbkursen gett användbara kunskaper för fortsatt arbete. Av dessa uppgav 60 procent att kursen gett användbara kunskaper i stor eller mycket stor utsträckning. Samtidigt uppgav 25 procent att webbkursen i varken stor eller liten utsträckning gett användbara kunskaper. Totalt 14 procent uppgav att kursen i liten eller mycket liten utsträckning gett användbara kunskaper för fortsatt arbete.

Uppgifterna om webbkurser som presenteras ovan ska ses i ljuset av att uppgifterna om genomströmning och enkätresultaten i hög utsträckning bygger på en av elva tillgängliga webbkurser. Resultaten kan således inte anses vara representativa för myndighetens alla webbkurser.

Under maj–december 2018 hade 7 340 personer deltagit i 82 konferenser som arrangerats inom verksamhetsområdet generellt stöd. Av dessa har 3 682 (50 procent) besvarat Skolverkets uppföljande enkät. Av dessa var 84 procent kvinnor och 14 procent män.

Totalt 57 procent uppgav att deltagandet i konferensen i stor eller mycket stor utsträckning bidragit till fördjupade kunskaper inom ämnesområdet. Kvinnor lämnade generellt något mer positiva svar än män. Totalt 31 procent svarade att konferensen i varken stor eller liten utsträckning bidragit till fördjupade kunskaper och 12 procent att konferensen i liten eller mycket liten utsträckning bidragit till fördjupade kunskaper.

Andelen som upplevde att konferenserna gett användbara kunskaper uppgick till 66 procent. Även här lämnade kvinnor något mer positiva svar än män. Totalt 25 procent angav att konferensen i varken stor eller liten utsträckning gett användbara kunskaper medan 9 procent menade att konferensen i liten eller mycket liten utsträckning gett användbara kunskaper. Då en enhetlig uppföljning av konferensverksamheten började genomföras först i maj 2018 saknar Skolverket jämförbara uppgifter för perioden januari–april 2018.

Uppföljningen av indikatorerna ovan för verksamhetsområdesmålet Skolverkets skolutvecklingsinsatser bidrar till att målgrupperna ökar sin förmåga att utveckla verksamheterna mot högre måluppfyllelse visar sammantaget på en tillfredsställande måluppfyllelse. Det finns dock ytterligare källor till information som kan bidra till en fördjupad bild av verksamhetsområdets måluppfyllelse. T.ex. framgår av Skolverkets uppföljande enkät från genomförda konferenser under maj–december 2018 att fyra av fem upplevde konferenserna som helhet givande. I utvärderingen av de nationella skolutvecklingsprogrammen ställs även frågan om insatsen bidragit till ökade lärdomar och insikter. Omkring 60 procent av lärarna anger att så är fallet för de vanligaste insatserna att delta i. För fyra av åtta insatser anger omkring 70 procent av rektorerna att insatsen bidragit till ökade lärdomar och insikter. För rektorsprogrammet är siffran över 90 procent. Resultaten som framkommer är förhållandevis positiva men det bör tas i beaktande att utvärderingen av de nationella skolutvecklingsprogrammen avser insatser som tagits fram under 2017 eller tidigare. Flertalet av dessa insatser erbjuds alltså hos Skolverket.

För att kunna bedöma verksamhetsområdesmålet att Skolverkets skolutvecklingsinsatser svarar mot identifierade behov, är forskningsbaserade, överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form mäter Skolverket bl.a. andelen som upplever att Skolverkets skolutvecklingsinsatser är överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form. Indikatorn bedöms kvalitativt med hjälp av data från utvärderingen av de nationella skolutvecklingsprogrammen. Utvärderingen omfattade en enkät riktad till ett urval från nationella registret över pedagogisk personal och fallstudier i 12 huvudmannaorganisationer. Vid tidpunkten för genomförandet av enkätundersökningen uppgick antalet aktuella skolutvecklingsinsatser inom de nationella skolutvecklingsprogrammen till 33 stycken.

Enkätens respondentgrupp bestod av 8 218 individer (3 301 lärare, 2 166 rektorer och 2 751 annan pedagogisk personal). Svarsfrekvensen för rektorer och lärare var 48,5 respektive 48,1 procent. För gruppen annan pedagogisk personal är svarsfrekvensen lägre, 32,1 procent. Resultaten från enkätundersökningen avser en skattad population, alltså inte endast de svarande.

Inom ramen för Skolverkets utvärdering av nationella skolutvecklingsprogram ställdes frågan om respondenterna kände till de nationella skolutvecklingsprogrammen och skolutvecklingsinsatserna innan de fick information i samband med undersökningarna. Vid tidpunkten för genomförandet av utvärderingen, hösten 2017, kände drygt hälften av alla respondenter till de nationella skolutvecklingsprogrammen. Skillnaderna mellan yrkeskategorierna är stora då fyra av fem rektorer kände till programmen medan motsvarande siffror för lärare och annan pedagogisk personal var omkring hälften. Utvärderingen visade även att huvudmännen uppfattade att programnivån främst är ett sätt för Skolverket att organisera insatserna. I juni 2018 lanserade Skolverket en ny webbplats som syftade till att öka tillgängligheten och underlätta för besökaren att hitta information och stöd. Eventuella synpunkter på den nya webbplatsen fångas därmed inte upp av mätningen av indikatorn.

Under 2018 har en kommunikationsundersökning genomförts av Skolverket bl.a. i syfte att kunna förbättra Skolverkets kommunikation. Av underlaget från kommunikationsundersökningen framgår att omkring två av tre lärare och förskollärare anser att Skolverket i allmänhet informerar om det som de behöver veta och att informationen är lätt att förstå. Motsvarande andel för rektorer och förskolechefer är något högre, fyra av fem. Vidare uppger omkring fyra av fem i undersökningens totala målgrupp att de förväntar sig att hitta den information de behöver hos Skolverket. Även om undersökningen tyder på ett något mer positivt resultat än utfallet av indikatorn bör det beaktas att kommunikationsundersökningen omfattar all information från Skolverket och inte bara information inom generellt stöd och de nationella skolutvecklingsprogrammen.

Mot bakgrund av det arbetssätt som Skolverket börjat tillämpa inom ramen för processen Bedriva nationella skolutvecklingsprogram har ett systematiskt arbetssätt etablerats för att grunda insatser i forskning och tidigare erfarenheter. Det medför att Skolverkets bedömning är att skolutvecklingsinsatser i högre grad än tidigare vilar på bästa tillgängliga kunskap. Mot denna bakgrund får verksamhetsområdesmålets måluppfyllelse anses tillfredsställande.

3.6.3 Nationella skolutvecklingsprogram

3.6.3.1 Bedömning och betyg

Webbkurser i bedömning och betygssättning

Inom ramen för det nationella skolutvecklingsprogrammet Bedömning och betyg har Skolverket under 2018 reviderat och tagit fram webbkurser med målet att stärka lärarna i att följa och främja elevernas kunskapsutveckling och bedöma och betygssätta elevernas kunskaper.

Skolverket har under 2018 ompaketerat och reviderat en webbkurs om betygssättning. Webbkursen riktar sig till lärare som undervisar på grundskolans årskurs 4–6, samt motsvarande för lärare som undervisar på grundskolans årskurs 7–9, gymnasiet och vuxenutbildningen. Kurserna publicerades i februari 2018.

Skolverket har under 2018 tagit fram en webbkurs om återkoppling på och för elevers lärande, samt en webbkurs om dokumentation av och för elevers lärande. Webbkurserna riktar sig till lärare som undervisar på grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen. Utbildningarna publicerades i oktober 2018. Samtliga kurser är öppna för alla, nås via Skolverkets utbildningsplattform och genomförs individuellt eller i grupp. Då kurserna antingen nyligen reviderats eller publicerats är det ännu inte möjligt att bedöma om målen för dem är uppfyllda.

3.6.3.2 Digitalisering

Av regleringsbrevet för 2018 framgår att Skolverket ska arbeta med att främja digitaliseringen inom skolväsendet. Arbetet ska utgå från den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet (U2017/04119/S) och målet med uppdraget är att underlätta för skolor och huvudmän att ta tillvara digitaliseringens möjligheter i undervisning och i administration. Målet med Skolverkets insatser är att ge barn och elever möjlighet att utveckla adekvat digital kompetens.

Skolverket har under 2018 organiserat för uppdraget, planerat och förberett för insatser som kommer att erbjudas målgrupperna under 2019. Detta har skett genom att en myndighetsövergripande styrgrupp och en motsvarande samordningsgrupp tillsatts för att tillgodose behovet av samordning, samsyn och planering.

Vidare har en verksamhetslogik för uppdraget utarbetats. För att myndigheten ska kunna bidra till att målen i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet uppnås har Skolverket utarbetat promemorior där olika frågeställningar har analyserats med utgångspunkt i fokusområden i strategin. Promemoriorna kommer att ligga till grund för Skolverkets hållning i olika frågor och för kommande insatser.

Inom ramen för uppdraget har Skolverket aktivt deltagit i framtagandet av en handlingsplan till den nationella digitaliseringsstrategin enligt den överenskommelse som regeringen träffade med SKL.

Skolverket har genomfört en uppföljning av den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet som kommer att redovisas i början av 2019.

3.6.3.3 Elevhälsa och barns omsorg

Insatser för att förbättra det förebyggande och främjande arbetet inom elevhälsa

Skolverket har sedan 2016 årligen utlyst utvecklingsmedel för huvudmän att söka för lokala utvecklingsarbeten med syftet hälsofrämjande skolutveckling inom grundskole- och gymnasieutbildningar. Ansökningarna har över åren minskat då Skolverkets krav för projekten höjdes utifrån erfarenheter av första årets insatser. Även antalet beviljade ansökningar har minskat, då anslaget till Skolverket minskat. Av ansökningarna framgår att huvudmännen har ökat budgeten för sina utvecklingsarbeten.

Under en seminariedag utbytte de 48 projekt som beviljats medel under 2017 erfarenheter. I september 2018 inlämnade dessa projekt sina slutrapporter till Skolverket. I november togs beslut om 21 nya utvecklingsprojekt som kommer att genomföras vårterminen 2019.

Insatserna har följts upp av en forskargrupp från pedagogiska institutionen vid Göteborgs Universitet, vilka även har samlat ett tvärvetenskapligt forskarnätverk. Forskargruppen skriver nu en forskarantologi där de utifrån sina olika discipliner beskriver hälsofrämjande skolutveckling och ger exempel från de insatser som genomförts. Antologin beräknas publiceras sommaren 2019.

TABELL 22. ÅRSVIS FÖRDELNING AV ANSÖKNINGAR OCH BEVILJADE MEDEL AVSEENDE INSATSER FÖR ELEVHÄLSA.

	2018	2017	2016	Summa för alla tre* åren:
Antal ansökningar	194	198	600	992
Antal beviljade ansökningar	21	48	99	168
Summa ansökta medel (tkr)	139 880	180 217	400 000	720 097
Summa beviljade medel (tkr)	32 480	35 699	42 354	110 533
Summa övriga kostnader (tkr)	3 924	4 913	92	8 929
Anslagna medel av regeringen (tkr)	37 000	43 000	44 520	124 520

* Tidsserien är begränsad till de tre år då insatsen varat.

Uppdrag om fortbildning i specialpedagogik

Skolverket har i regeringsuppdrag (U2015/05783/S) haft att svara för genomförandet av fortbildning i specialpedagogik. I juli 2018 fick Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) det gemensamma regeringsuppdraget (2018/03106/S) vilket ersätter (U2015/05783/S). Syftet med uppdraget är att stärka den specialpedagogiska kompetensen generellt i skolan.

För att möta målgruppernas behov av fortbildning har stödmaterialet utökats från två moduler till att omfatta sex moduler. Stödmaterialet finns publicerat på Lärportalen. Inom ramen för uppdraget har Skolverket genomfört konferenser för handledare och rektorer på fem respektive fyra tillfällen med syfte att informera om hur insatsen kan organiseras och genomföras. Konferenserna för rektorer genomfördes i samarbete med Läsllyftet. I samarbete med nio lärosäten har Skolverket och SPSM genomfört handledarutbildning samt erbjudit fortsatt stöd för handledare.

TABELL 23. ANTAL DELTAGARE I FORTBILDNING MED STATSBIIDRAG.

Läsår	2018/2019	2017/2018	2016/2017
Antal huvudmän	194	146	86
Antal grundskollärare	7 898	5 457	1 476
Antal handledare	753	591	162

Antalet huvudmän, grundskollärare och handledare som tagit del av fortbildningsinsatsen med beviljat statsbidrag har ökat de två senaste läsåren. Ökningen bedöms bero på en ökad kännedom om fortbildningsinsatsen.

3.6.3.4 Kunskaper och värden

Insatser mot sexuella trakasserier

Enligt regleringsbrev för 2018 ska Skolverket i syfte att stärka det förebyggande arbetet mot sexuella trakasserier genomföra insatser för att utveckla sex- och samlevnadsundervisningen och arbetet mot kränkande behandling i skolan.

Skolverket har tillsammans med samlarbensorganisa-tionen Göteborgsregionen genomfört en nationell konferens om unga, sex och skolan med totalt 345 deltagare. Målgruppen var skolpersonal och personal som i sitt uppdrag ska samverka med skolan.

Skolverket har i samverkan med RFSU reviderat ett kunskapsmaterial om sexualitet och kön för lärare i naturkunskap och biologi. Revideringen syftade till att uppdatera innehållet utifrån aktuell forskning. Skolverket har även reviderat ett stödmaterial om hedersrelaterat våld och förtryck, exempelvis de delar i stödet som behandlar olika aspekter av jämställdhet. Under året har Skolverket även publicerat en informationsbroschyr med syfte att klargöra hur sex- och

samlvsnadsundervisningen kan bedrivas i skolan.

Broschyren har spridits vid myndighetssamverkan och på Skolverkets webbsida. Ingen uppföljning har ännu gjorts av användningen av materialen och broschyren.

Vidare har Skolverket under 2018 påbörjat arbetet med ett webbverktyg för lärare i syfte att motverka sexuella trakasserier. Skolverket har även påbörjat tre webbkurser om sex- och samlevnadsundervisning samt påbörjat revidering av stödmaterial om kränkande be-handling. En bedömning av uppdragets måluppfyllelse är ännu inte möjlig då arbetet hittills varit under uppstart och insatserna genomförs huvudsakligen under 2019.

Läsllyftet

Skolverket har i uppdrag att svara för genomförandet av fortbildning av lärare, förskollärare och skolbibliotekarier i språk-, läs- och skrivutveckling (U2013/7215/S, U2016/05733/S). Skolverket ska också svara för utbildning av handledare som ska ha till uppgift att handleda grupper inom området språk-, läs- och skrivutveckling. Läsllyftet vänder sig till lärare i alla ämnen och omfattar förskolan, grundskolan och motsvarande skolformer samt gymnasieskolan.

Inom ramen för uppdragen har Skolverket under 2018 via 13 lärosäten erbjudit handledarutbildningar och fortsatt stöd för lärare med tidigare erfarenhet av handledning. Skolverket har genomfört elva konferenser för rektorer, förskolechefer och handledare i syfte att förbereda och informera inför deltagande i Läsllyftet med statsbidrag. Fyra av konferenserna vände sig till rektorer och genomfördes i samarbete med Specialpedagogik för lärande. Sju nya moduler har publicerats och tre moduler har reviderats. Läsllyftets sidor på Lärportalen har 2018 haft fler unika sidvisningar och besökare än under föregående år. En detaljerad tabell över antalet deltagare i läsllyftet återfinns under avsnittet Tvärssektoriella frågor och övrig återrapportering.

TABELL 24. UNIKA SIDVISNINGAR OCH BESÖKARE, LÄSLYFTET.

	2018	2017
Unika sidvisningar	128 312	85 009
Besökare	46 079	38 754

* Tidsserien är begränsad till två år p.g.a. att Lärportalen nypublicerades under 2016.

En majoritet av handledarna anser att handledarutbildningen utvecklat deras förmåga att handleda kollegialt lärande. Två delrapporter i Läsllyftets utvärdering publicerades 2018. Den ena studerar kvarstående effekter efter deltagande i Läsllyftet i grundskolan. Den visar att lärarna fått insikter om språkets betydelse samt till viss del förändrat sin undervisning. Den andra har utvärderat förskolans moduler och visar att de har förutsättningar att bidra till ökad kunskap om och djupare inblick i barns språkutveckling.

Under 2018 har uppdraget kostat 137 082 tkr.

Matematiklyftet

Skolverket svarar för fortbildning av lärare (U2012/02103/GV, regleringsbrev för 2018) i matematikdidaktik och utbildning av handledare och rektorer.

Under läsåret 2017/2018 beviljades 73 huvudmän (45 enskilda och 28 kommunala) statsbidrag. För läsåret 2018/2019 utlystes inget statsbidrag.

Sedan 2012 har statsbidrag utbetalats för 36 267 lärare och 2 165 handledare i Matematiklyftet. Under läsåret 2017/2018 var antalet anmälningar till deltagande i Matematiklyftet lågt. Det förklaras delvis av att en huvudman inte kan beviljas statsbidrag för lärare som har deltagit i Matematiklyftet tidigare. Vidare har gränsen för deltagande lärare per skola varit hög i Matematiklyftet. Under 2018 krävdes minst sex lärare per grupp, vilket kan göra det svårt för mindre skolor och grupper att delta i Matematiklyftet. För att nå fler huvudmän har matematiklärare under 2017/2018 erbjudits möjlighet att genomföra Matematiklyftet på webben.

Under 2018 har Skolverket reviderat förskolans och förskoleklassens moduler avseende digitala verktyg, språk och kommunikation, matematiska resonemang och uttrycksformer samt för förskoleklassen även planering, genomförande och bedömning av undervisningen. Vidare har fyra moduler med fokus på programmering i matematikundervisningen tagits fram. I samverkan med insatsen Specialpedagogik för lärande har tre moduler i matematikdidaktik och specialpedagogik tagits fram.

Nationellt centrum för språk-, läs och skrivutveckling

Skolverket ska enligt instruktionen bedriva ett nationellt centrum för språk-, läs och skrivutveckling (NCS). NCS stödjer nätverk för språk-, läs- och skrivutvecklare i 14 regioner och tre storstadskommuner. Tabell 25 visar antalet språk-, läs- och skrivutvecklare från kommunala och enskilda huvudmän som deltagit i nätverken under 2018. Under 2018 har NCS fortsatt att stödja utvecklingen av de 17 nätverken, bl.a. genom att via överenskommelser med nio lärosäten erbjuda nätverken möjlighet att genomföra olika aktiviteter.

Under 2018 har NCS slutfört två utbildningar för språk-, läs- och skrivutvecklare, en inom förskolan och

en inom skolan. Under 2018 startades också en ny utbildningsomgång inom förskolan med 46 deltagare.

Under 2018 genomfördes en nationell konferens med totalt 379 deltagare på temat Perspektiv på språk. Skolverkets uppföljningar i samband med insatserna visar att målgruppen ser att arbetet med språk-, läs- och skrivutveckling i stimulerats.

Nordiska språk

Enligt Skolverkets instruktion ska myndigheten särskilt främja skolors arbete med nordiska språk. Under 2018 har Skolverket reviderat material om nordiska språk som stödjer arbetet med danska, norska och svenska, både i grundskolan och på gymnasiet. Det reviderade materialet kommer att återpubliceras under 2019.

Ett samarbete med Föreningen Norden har inletts för att undersöka på vilka sätt Skolverket kan främja skolors arbete med nordiska språk. Samarbetet kommer att fortsätta under 2019. Skolverket kommer att undersöka hur samarbetet kan se ut och ta fram ytterligare material som kan användas av lärare vid undervisning av nordiska språk.

3.6.3.5 Nyanlända och flerspråkiga barns och elevers lärande

Insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända barn och elever och vid behov för barn och elever med annat modersmål än svenska

Skolverket har i uppdrag U2018/00404/S att genomföra systematiska insatser i syfte att stärka huvudmannens förmåga, på kort och lång sikt, att erbjuda nyanlända elever och vid behov barn och elever med annat modersmål än svenska, en utbildning av hög och likvärdig kvalitet. Enligt instruktionen ska Skolverket även ansvara för frågor inom ramen för sitt verksamhetsområde som rör nyanlända personer.

Skolverket har erbjudit alla huvudmän i Sverige att utse en samordnare för att stärka kvalitén i utbildningen för nyanlända elever. Sedan uppdragets start 2015 (U2015/03356/S) har 293 huvudmän tillsatt samordnare i samarbete med 21 Regionala utvecklingscentra. Ett samordnarbidrag för 293 huvudmän har utbetalats om 52 miljoner kronor. Av de huvudmän

TABELL 25. ANTAL SPRÅK-, LÄS- OCH SKRIVUTVECKLARE FRÅN KOMMUNALA OCH ENSKILDA HUVUDMÄN 2016–2018.

Antal deltagare i nätverk för språk-, läs- och skrivutvecklare	2018	2017	2016
Deltagare kommunal huvudman	195	201	205
Deltagare enskild huvudman	17	4	4

TABELL 26. ANTAL DELTAGARE I UTBILDNINGAR FÖR SPRÅK-, LÄS OCH SKRIVUTVECKLARE 2016–2018.

Antal deltagare i utbildningar för språk-, läs- och skrivutvecklare	2018	2017	2016
Utbildning för förskolan	177	-	-
Utbildning för skolan	76	82	75

som fått samordnarbidrag har 88 procent påbörjat minst två insatser för att stärka nyanlända elevers mottagande och utbildning.

Under 2018 har Skolverket erbjudit 91 verksamma studiehandledare på modersmål en utbildning via tre lärosäten, samt genomfört nio inspirationsdagar med 703 deltagande modersmåls lärare.

För att främja och vidareutveckla elevers språk- och ämneskunskaper ger Skolverket stöd till lärare i alla skolformer genom publicerade texter och mångsidiga exempel om flerspråkighet som resurs i lärandet. Skolverket har även publicerat en modul med ämnesinriktad språk- och kunskapsutvecklande undervisning.

Genom samarbete med Rädda barnen har Skolverket genomfört 31 utbildningar av "Traumamedveten omsorg" hos 21 huvudmän med 1000 deltagare om skolans uppdrag att skapa trygga miljöer.

Uppgifter om riktade insatser inom uppdraget redovisas under avsnitt 3.7.4.

Uppdraget genomförs enligt plan och uppdraget utvärderas av Skolverket. En delredovisning av utvärderingen färdigställs under våren 2019.

Nyanlända elevers tidigare kunskaper och utbildning

Regeringen har i regleringsbrevet för 2018 gett Skolverket i uppdrag att ta fram stöd för att underlätta huvudmännens kartläggning av tidigare utbildning och kunskaper, inklusive yrkeserfarenhet, hos nyanlända elever i gymnasieåldern. Uppdraget ska genomföras med stöd av Universitets- och högskolerådet (UHR).

Skolverket och UHR har som en del i uppdraget genomfört fyra samråd med myndigheter, organisationer, rektorer och lärare. Samråden syftade till att få underlag om vilka behov som finns inom gymnasieskolan för att kunna planera den vidare utformningen av stödet. Arbetet med att ta fram ett stöd pågår. Uppdraget genomförs enligt plan. Eftersom det är i ett inledande skede har någon uppföljning av måluppfyllelsen inte genomförts.

Samlat ansvar för frågor om de nationella minoriteterna och de nationella minoritetsspråken

Enligt Skolverkets instruktion har myndigheten ett samlat ansvar för frågor om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken inom ramen för sitt verksamhetsområde. Skolverket ska verka samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till berörda parter. Skolverkets målsättning är att nationella minoriteter har möjlighet att ta del av sina rättigheter inom skolväsendet. Under 2018 har myndigheten tagit fram en verksamhetslogik för hur arbetet ska bedrivas och tydliggjort vilka som berörs internt och externt. Skolverket har även arbetat med att förbättra samråden med representanter för nationella minoriteter genom bättre intern samordning och genom att ta in synpunkter från organisationer som myndigheten har kontakt med.

Skolverkets arbete ska bidra till att uppnå den nationella minoritetspolitikens mål, att ge skydd för de

nationella minoriteterna och att stärka deras möjligheter till inflytande samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Detsamma gäller för de särskilda regeringsuppdrag som myndigheten har inom området.

Brobygggarutbildningen (Ku2016/00995/DISK) omfattar sedan hösten 2016 både skola och socialtjänst. Tolv deltagare från sex kommuner avslutade sina studier efter fyra terminer våren 2018. En ny utbildningsomgång startade vårterminen 2018 med sju deltagare och pågår till och med höstterminen 2019.

En behörighetsgivande uppdragsutbildning för lärare i samiska startade hösten 2018 med drygt 20 deltagare och ska pågå under fyra terminer till och med höstterminen 2020 (U2017/05022/S delvis, U2018/00760/S). Inför uppstarten av utbildningen arrangerade Skolverket samråd med den samiska ungdomsorganisationen Sáminourra.

Inom ramen för uppdraget om att öka kunskapen i skolan om den nationella minoriteten romer (Ku2016/01673/DISK) har Skolverket erbjudit ett riktat stöd till Stockholms Stad och Malmö Stad. I Stockholms Stad genomförs det av Södertörns Högskola och är en del av en satsning på MR-ambassadörer och i Malmö tillsammans med Romskt Informations- och kunskapscenter, RIKC. Inom ramen för samma uppdrag har Skolverket en referensgrupp bestående av ämneslärare där majoriteten tillhör den nationella minoriteten romer. Tillsammans med referensgruppen har Skolverket tagit fram ett digitalt stödpaket för undervisning om den nationella minoriteten romer. Stödpaketet innehåller förutom Skolverkets tidigare material även material från bland andra UR, Forum för levande historia, Länsstyrelsen och Romska Ungdomsförbundet. Genom samverkan med Skolverket har romska ideella organisationer bidragit till att sprida information om det digitala stödpaketet.

Skolverket har ännu inte genomfört någon utvärdering av insatserna för de nationella minoriteterna under 2018.

Stöd för utveckling av introduktionsprogram

Skolverket har i regleringsbrevet för 2018 i uppdrag att stödja utvecklingen av introduktionsprogrammen genom s.k. introduktionsprogramsutvecklare. Målet med uppdraget är att öka progressionen och skapa bättre möjligheter för elever på introduktionsprogram att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

Skolverket har under 2018 utvecklat en kunskapsplattform för introduktionsprogramsutvecklare. Den riktar sig även till huvudmän, rektorer och andra nyckelpersoner som arbetar med att utveckla introduktionsprogrammen. Inom ramen för uppdraget har Skolverkets webbsida uppdaterats. Skolverket har genomfört en konferens med 134 deltagare och samverkat på elva seminarier, mestadels huvudmän och skolledare. Syftet var att stärka huvudmän i deras arbete

med att öka genomströmningen i gymnasieskolan genom att belysa lagändringar och de nationella styr-dokument som styr introduktionsprogrammen.

Ett pilotarbete har genomförts för att ge underlag till framtagande av texter och grafik för den webbkurs för introduktionsprogramsutvecklare som kommer att finnas tillgänglig på Skolverkets utbildningsplattform 2019.

Skolverket kommer under 2019 fortsätta arbetet med att utveckla s.k. introduktionsprogramsutvecklare. Uppdragets måluppfyllelse har inte följts upp.

3.6.3.6 Skola och arbetsliv samt vidare studier

Entreprenörskap i skolan

Skolverket ska enligt instruktionen stimulera arbetet med entreprenörskap i skolväsendet. Uppdraget knyter an till myndighetens uppgift att lämna statsbidrag enligt förordningen (2011:192) om statsbidrag för entreprenörskap i skolan. Inom ramen för uppdraget har Skolverket genomfört den internationella innovationstävlingen DECA Idea Challenge under Global Entrepreneurship Week. Tävligen bidrog till Skolverkets uppdrag genom att tävlingen fokuserar på kreativitet, innovationstänkande och samarbete. Totalt 51 team från sju gymnasieskolor deltog i tävlingen.

Mot bakgrund av ovan beskrivna insatser bedömer Skolverket att myndigheten bidragit till att stimulera arbetet med entreprenörskap.

Fler yrkeslärare

Skolverket ska enligt regleringsbrevet för 2018 genomföra insatser som bidrar till att stärka tillgången på yrkeslärare i gymnasieskolan och kommunal vuxen-utbildning. En informationsinsats har genomförts i samband med en konferens som arrangerades tillsammans med Tillväxtverket. Informationen riktade sig till branschorganisationer och arbetsgivare med budskap om att yrkeslärare är viktiga för kvaliteten i utbildningarna och för branschens framtida möjligheter att rekrytera medarbetare med rätt kompetens. En kartläggning av skolhuvudmännens strategier för rekrytering av yrkeslärare har påbörjats av Skolverket i syfte att få kunskap om hur rekryteringen av yrkeslärare går till.

Insatser för att stärka studie- och yrkesvägledningen

Skolverket har enligt regleringsbrev i uppdrag att genomföra fortbildningsinsatser för främst studie- och yrkesvägledare för att förbättra kvaliteten inom vägledningen. Skolverket har med Arbetsförmedlingen och olika lärosäten genomfört utbildningspaket för att stärka kunskap om studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Under 2018 har 777 lärare, vägledare och skolledare från alla skolformer deltagit på 13 orter. Motsvarande siffror för 2017 var 1 272 deltagare på 16 orter. Återkoppling från deltagarna tyder på att insatserna bidrar till en större kunskap om studie- och yrkesvägledning. Regionerna har haft svårt att

organisera gemensamma dagar i regionen varför Skolverket istället har mött lokala önskemål. Utbildningspaketen har därför haft färre deltagare

För att stärka studie- och yrkesvägledarens roll har en utbildning genomförts på sju orter, med totalt 265 studie- och yrkesvägledare och skolledare. Skolverket bedömer att denna utbildning bidrar till ökad kännedom om studie- och yrkesvägledning bland skolledare. Motsvarande siffror för 2017 var 312 deltagare på nio orter. Skolverket har också erbjudit kompetensutveckling för lärare och studie- och yrkesvägledare i form av sju uppdragsutbildningar. Antal erbjudna utbildningar har minskat sedan föregående år för att lärosätena har saknat resurser för att ge uppdragsutbildningar.

Obligatorisk prao återinfördes 2018. Skolverket har tagit fram webbaserad information och verktyg för huvudmän, skolledare, lärare, studie- och yrkesvägledare och arbetsgivare. I samverkan med regeringsuppdraget om etablering för elever med intellektuell funktionsnedsättning har fyra konferenser genomförts för att stärka kunskap om prao, praktik och apl.

Metodbanken SYV-spindeln har publicerats digitalt i november 2018 och ett stödmaterial om studie- och yrkesvägledning i vuxenutbildningen har tagits fram.

Kommunernas aktivitetsansvar

Skolverket ska enligt instruktionen erbjuda stöd till kommunerna i deras arbete med aktivitetsansvar enligt 29 kap. 9 §, skollagen. Skolverket har träffat 51 kommuner framförallt på nätverksträffar för att ge verksamhetsnära stöd i arbetet med aktivitetsansvaret. Skolverket har genomfört fyra konferenser med sammanlagt 170 deltagare, i samarbete med myndighetens uppdrag om att förebygga avhopp. Filmer från konferenserna har publicerats på Skolverkets hemsida till stöd för kommunerna. Skolverket har kompletterat de allmänna råden om aktivitetsansvaret med information, då ändringar och förtydligande gjorts i 29 kap. 9 § skollagen. Skolverket har informerat om dessa förändringar vid nämnda konferenser och kommunträffar samt informerat på myndighetens webb. Skolverket har under 2018 fortsatt att planera och förbereda insatser som kommer att erbjudas målgrupperna under 2019. Insatserna har fokus på ökad likvärdighet samt att ungdomar ska erbjudas lämpliga individuella åtgärder som i första hand ska motivera till att påbörja, genomföra eller återuppta en utbildning.

Nationell kompetensförsörjning och samverkan mellan skola och arbetsliv

Enligt instruktionen ska Skolverket bidra till att trygga den nationella kompetensförsörjningen, underlätta elevers etablering på arbetsmarknaden, främja utvecklingen av yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft och stödja utvecklingen vad gäller samverkan mellan skola och arbetsliv. Skolverket ska även stödja

utvecklingen av berörda myndigheters och branschorganisationers samarbete när det gäller gymnasial yrkesutbildning och yrkesintroduktionsanställning.

Antalet lärlingar i Sverige uppgick hösten 2018 till 12 878 elever. Av dessa var 1290 elever på Introduktionsprogrammen med en lärlingsliknande utbildning. Under 2017 uppgick det totala antalet lärlingar till 10 300. Inom gymnasiesärskolan fanns 44 lärlingar under våren 2017, vilka ökat till 63 lärlingar 2018. För första gången har vi fått in statistik om lärlingar som har en anställning vilket hösten 2018 var 231 elever. Inom lärlingsvux har huvudmän sökt statsbidrag för 2 698 platser under 2018. Under 2018 har Skolverkets regionala lärlingssamordnare stöttat 60 huvudmän med utveckling av lärlingsutbildning och lärlingsanställningar och underlättat uppbyggnaden av fem regionala lärlingsnätverk. Under året har även två s.k. Starta lärling-konferenser genomförts. Vidare har Skolverket under året bildat en arbetsgrupp bestående av representanter från LO, Svenskt Näringsliv, Myndigheten för yrkeshögskolan, Småföretagarnas Riksförbund och Västsvenska Handelskammaren för att identifiera behov för framtidens lärlingsutbildning.

Skolverket har även genomfört en konferens i samverkan med Tillväxtverket med temat "Samling för kompetensförsörjning". Syftet med konferensen var att

föra samman representanter för skola och näringsliv för att diskutera framtidens rekryteringsbehov, kompetensförsörjning och yrkesutbildningars kvalitet och attraktionskraft.

Utbildning för handledare och kvaliteten i det arbetsplatsförlagda lärandet

Skolverket har i regleringsbrevet för 2018 i uppdrag att fortsätta insatserna att genomföra utbildning för handledare och stärka kvaliteten i det arbetsplatsförlagda lärandet.

Åtta regionala handledarutbildare har uppdrag att utbilda personal på arbetsplatser för att öka antalet handledarutbildade i arbetslivet. Handledarutbildarna har sedan augusti 2018 utbildat 615 personer.

Under 2018 har 10 apl-utvecklarutbildningar genomförts. Sedan hösten 2013 har cirka 1903 yrkeslärare och apl-ansvariga genomfört Skolverkets apl-utvecklarutbildningar, varav 282 under 2018.

Rektorer och andra skolledare med ansvar för apl har vid två tillfällen under året bjudits in till en konferens under rubriken Apl-utveckling för rektorer. Sedan starten 2013 har cirka 340 rektorer deltagit vid dessa träffar, varav 86 under 2018.

Skolverket har genom nationella apl-utvecklare erbjudit processstöd till skolors utvecklingsarbete. Sedan

2014 har 563 uppdrag genomförts. Under våren 2018 har Skolverket anordnat tre konferenser om bedömning under apl med totalt 757 deltagare.

Validering

Skolverket ska enligt instruktionen främja användningen och utvecklingen av validering inom kommunal vuxenutbildning. I arbetet med validering har Skolverket under 2018 upphandlat en högskoleutbildning, "Validering i praktiken", om 7,5 högskolepoäng, sammanlagt fem kurser. I kurserna har 110 lärare, studie- och vägledare och administratörer deltagit. Uppföljningar visar att deltagarna är nöjda med utbildningen.

Vidare har Skolverket tillhandahållit en öppen webbkurs, "Valideringsarbete i teori och praktik – en introduktion". Syftet med kursen är att öka kunskaperna i att kartlägga och bedöma individers kompetens med hjälp av validering. Kursen omfattar två dagars utbildning och avslutas med ett slutprov. Under året har 2033 personer registrerat sig på kursen och 713 har fullföljt utbildningen med godkänt resultat.

3.6.3.7 Styrning och ledning

Befattningsutbildningen för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem

Skolverket ska enligt instruktionen och uppdrag i särskild ordning (U2008/2648/S) ta fram måldokument, dimensionera och upphandla en befattningsutbildning för rektorer, biträdande rektorer och förskolechefer. Rektorsutbildningen är treårig, omfattar tre kurser och motsvarar 30 högskolepoäng på avancerad nivå. Rektorsutbildningens syfte är att ge deltagarna beredskap att leda och utveckla förskolan, skolan och vuxenutbildningen mot de nationella målen för verksamheten. Vidare syftar rektorsprogrammet till att förbättra skolledarnas kunskaper om utvärdering och uppföljning av elevers, barns och verksamhetens resultat samt om mål, regler och de krav på myndighetsutövning som gäller för kommunala respektive enskilda huvudmän.

Rektorsutbildningarna genomförs av sex lärosäten. Totalt deltog 3205 kursdeltagare i Rektorsutbildningarna hösten 2018, varav andelen kvinnor var 78 procent. Efter tre år har i genomsnitt 80 % genom-

fört utbildningen. Antalet sökande ökar alltjämt och främst är det biträdande rektorer och förskolechefer som ökar. Huvudmän och biträdande rektorer ser utbildningen som en rekryteringsutbildning och förskolechefer förbereder sig inför obligatoriet från 1 juli 2019.

Ökningen av antalet sökande innebär att Skolverket måste prioritera bland de sökande. Det innebär att biträdande rektorer och förskolechefer samt personal med motsvarande ledningsfunktion får gå i mån av plats.

Utbildningskostnaden har 2018 uppgått till 92 049 tkr och de administrativa kostnaderna till 7 008 tkr.

Fortbildning för förskolechefer

Skolverket ska enligt instruktionen och uppdrag i särskild ordning (U2015/03528/S) svara för en fortbildning på grundnivå om 7,5 högskolepoäng för verksamma förskolechefer. Fortbildningen ska inriktas mot styrnings- och ledarskapsfrågor så att förskolecheferna ges förutsättningar att utveckla sitt pedagogiska ledarskap.

Skolverket har genom överenskommelser uppdragit åt sju lärosäten att anordna fortbildningen. Tre konferenser för att kvalitetssäkra och utveckla utbildningen har under året genomförts med lärosätena. Fortbildningen löper över två terminer. Totalt har sex utbildningar påbörjats under 2018.

TABELL 28. DELTAGARE I FORTBILDNING FÖR FÖRSKOLECHEFER.

År	Ht-18	Ht-17	Ht-16	Ht-15
Totalt antal deltagare	115	237	265	217
Deltagare från offentlig huvudman	39	96	103	111
Deltagare från enskild huvudman	76	141	162	106

På utbildningen HT17/VT18 kunde alla behöriga sökande erbjudas plats. Totalt 78 procent av deltagarna godkändes på kursen. På frågan "Hur bedömer du utbildningen som helhet" uppgav 85 procent i slutet av utbildningen de högsta värdena. Antalet deltagare har halverats jämfört med föregående läsår vilket kan bero på kommande obligatorium för förskolechefer att genomgå Rektorsutbildningen.

TABELL 27. BEFATTNINGSUTBILDNINGEN ANTAL DELTAGARE PER BEFATTNING OCH ÅR.

Redovisning per befattning och år	2018	2017	2016	2015
Rektor	1 070	935	835	818
Rektor tillika förskolechef	109	107	109	118
Förskolechef	623	523	481	476
Biträdande rektor	1 203	1 016	783	674
Biträdande förskolechef	61	59	51	39
Annan befattning*	188	132	133	129
Totalt	3 205	2 272	2 392	2 254

* Personal med motsvarande ledningsfunktion

Skolverket bedömer sammantaget att målen för utbildningen är uppfyllda. De totala kostnaderna för uppdraget är 3 366 tkr.

Fortbildning för rektorer

Skolverket ska enligt instruktionen och uppdrag i särskild ordning (U2011/1195/S) svara för fortbildning av rektorer, 7,5 högskolepoäng på avancerad nivå. Fem lärosäten har erbjudit fortbildningen under 2017–2018. Läsåret 2017/2018 påbörjade 169 deltagare fortbildning för rektorer i pedagogiskt ledarskap. Av dessa var 120 kvinnor. Alla behöriga sökande bereddes plats. Enligt Skolverkets uppföljningar uppskattades fortbildningen av deltagarna, den beskrivs som relevant för deras yrkesutövning och bedöms som ”mycket bra” eller ”ganska bra”.

TABELL 29. ANTAL DELTAGARE FÖRDELAT PÅ OFFENTLIG OCH ENSKILD HUVUDMAN SAMT ANTAL GODKÄNDA.

	2018	2017	2016	2015
Totalt antal deltagare	169	183	227	139
Antal deltagare (offentlig huvudman)	135	141	173	108
Antal deltagare (enskild huvudman)	34	42	54	31
Antal godkända	101	102	150	102

Den relativt låga andelen godkända är dock bekymmersam. Tiden för studier anses knapp och intresset och från huvudmän upplevs svagt, vilket till viss del kan förklara varför fyra av tio deltagare inte examineras. Skolverket har kontinuerlig dialog med lärosätena om stöd och examinationsformer i syfte att öka antalet examinerade. Skolverket har också förtydligat informationen till huvudmän vid anmälan.

Myndigheten bedömer uppdraget att erbjuda rektorer fortbildning i pedagogiskt ledarskap som uppfyllt. Utbildningskostnaden har 2018 uppgått till 4 173 tkr och de administrativa kostnaderna till 948 tkr.

Läraryftet II

Skolverket har i uppdrag (U2018/00504/S) att svara för genomförandet av Läraryftet II. Uppdraget syftar till att lärare genom utbildning ska bli behöriga i alla skolformer, ämnen och årskurser där de undervisar. Inom Läraryftet erbjuds både behörighetsgivande ämneskurser och speciallärarutbildning.

Inom ramen för uppdraget har under 2018 totalt 1139 lärare påbörjat en behörighetsgivande ämneskurs, och 155 har påbörjat speciallärarutbildning. Totalt 100 ämneskurser och åtta speciallärarutbildningar har startat. Överenskommelser har tecknats med 22 lärosäten.

Totalt har 2919 lärare deltagit i någon kurs eller utbildning under året.

Under 2018 var 83 procent av deltagarna (vars huvudmän fått statsbidrag) anställda hos en offentlig huvudman och 16 procent hos en enskild huvudman.

Uppdraget genomförs enligt plan men Skolverket kan inte redogöra för hur många nya behörigheter deltagandet i Läraryftet genererat. Det beror på att genomförd utbildning per automatik inte mynnar ut i behörighet utan kräver att lärare ansöker om utökad behörighet efter avslutad kurs eller utbildning.

Kostnaderna för uppdragsutbildning uppgick under 2018 till 133 988 tkr, fördelat på 71 460 tkr för de behörighetsgivande ämneskurserna och 62 528 tkr för speciallärarutbildningen.

Säkerhet och krisberedskap

Skolverket ska enligt instruktionen inom ramen för sitt verksamhetsområde stödja kommuner och andra huvudmän i arbetet med säkerhet och krisberedskap.

Skolverkets arbete inom ramen för instruktionen ska bidra till samma mål som det regeringsuppdrag som följde av regleringsbrev för 2017 som myndigheten haft inom området. Inom området har Skolverket samarbetat med andra myndigheter och organisationer däribland Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Sveriges kommuner och landsting, Polisen och Brottsförebyggande rådet. Detta samarbete kommer att fortsätta under 2019.

Under 2018 har Skolverket publicerat stödmaterialet Säkerhet och krisberedskap i skola och förskola. Det är webbaserat och innehåller bland annat en redovisning av relevant lagstiftning samt förskolans och skolans ansvar och befogenheter.

Webbkurs för återvändande lärare och förskollärare

Skolverket fick i regleringsbrevet för 2017 i uppdrag att utforma en webbaserad utbildning som syftar till att ge lärare och förskollärare som återvänder till yrket möjlighet att uppdatera sina kunskaper när det gäller de styrdokument som gäller i svensk skola och förskola. Webbkursen vänder sig till lärare- och förskollärare i alla skolformer.

Webbkursen har skapats i två versioner. Den ena vänder sig till återvändande förskollärare och den andra till återvändande lärare. Webbkursen bedöms ta 40 timmar att genomföra och bygger på principen självstudier, med inslag av kollegialt lärande. Kursen publicerades i augusti 2018. Ett avsnitt om bedömning och betyg kommer att publiceras i januari 2019.

Under 2018 genomförde 62 personer kursen för återvändande lärare och 38 personer påbörjade kursen för återvändande förskollärare.

Antalet återvändande lärare är drygt 3000 personer per år och ett okänt antal förskollärare. Utifrån detta är antalet deltagare lågt. Skolverket har inte utrett orsakerna till det relativt låga deltagandet men möjliga förklaringsorsaker skulle kunna vara låg kännedom om kursen, och tidsbrist hos målgruppen.

3.6.3.8 Systematiskt kvalitetsarbete

Inom ramen för uppdraget att genomföra nationella skolutvecklingsprogram (U2015/03844/S och U2016: 05732/S) har Skolverket utvecklat processtödet Kvalitetsverkstaden som publicerats i Skolverkets utbildningsplattform. Processtödet består av fem delar. De två första publicerades i september 2018. Restande delar publiceras successivt under 2019.

Arbetet genomförs enligt plan, men Skolverket har ännu inte genomfört någon uppföljning av måluppfyllelsen. Målgruppen har emellertid visat stort intresse för insatsen. Sedan första dellanseringen i september 2018 har Skolverket godkänt anmälningar för användning av Kvalitetsverkstaden från 50 huvudmän. Mätningar av trafiken på Kvalitetsverkstadens sida på Skolverkets webbplats visar även att intresset har varit mycket stort i jämförelse med andra insatser som riktar sig till samma målgrupp.

3.6.4 Sammanställa och sprida forskning

Skolverkets webbsida är en viktig kanal för att sprida resultat av forskning till målgrupperna. Under året har specifik forskningsbevakning gjorts av områdena bedömning och betyg, didaktik, digitalisering, språklig kompetens, natur- respektive samhällsorienterande ämnen, flerspråkighet, förskola, organisation och ledning, specialpedagogik samt hälsofrämjande perspektiv, som adderades under året. Bevakningen genomförs av olika lärosäten för att erhålla en så hög kvalitet som möjligt. Som ett resultat publicerades under 2018 totalt 66 artiklar på webbsidan. Totalt hade artiklarna på skolverket.se/forskning 627 326 sidvisningar under året. I samarbete med det norska Utdanningsdirektoratet och det danska Evalueringsinstitutet samlas skandinavisk forskning på förskoleområdet i en gemensam databas; <http://nb-ecec.org>. Totalt publicerades 64 nya forskningsresuméer på databasens webbsida under 2018. I serien Forskning för skolan har kunskapsöversikterna *Digitalisering i skolan – möjligheter och utmaningar* och *Greppa flerspråkigheten – en resurs i lärande och undervisning* publicerats under året. Totalt har 15 kunskapsöversikter laddats ner 71 700 gånger och 16 145 exemplar har sålts.

3.7 Verksamhetsområde Riktat stöd

VERKSAMHETSOMRÅDET INKLUDERAR uppgifterna 15 § och del av 7 och 18 §§ enligt förordning (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk. Inom verksamhetsområdet genomförs stöd som riktas mot ett urval av huvudmän eller skolor. Stödet omfattar arbete med att identifiera insatser som kan stärka en utvald huvudmans förmåga att planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inom verksamhetsområdet ingår uppgifterna Utlandsundervisning, Riktade insatser och Köpta utbildningstjänster m.m.

För den del som inbegriper 18 §, i huvudsak nationella minoriteter inom riktat stöd, återfinns kostnader både inom generellt och riktat stöd. Resultatet av detta redovisas i sin helhet under verksamhetsområdet Generellt stöd.

TABELL 30. KOSTNADER VERKSAMHETSOMRÅDE RIKTAT STÖD 2017–2018, INKL. OH, MNKR.

Uppgift	2018	2017
Utlandsundervisning	27	28
Riktade insatser	98	75
Köpta utbildningstjänster m.m., tillfälliga uppdrag, riktade insatser	28	13
Riktat stöd, gemensamt	24	18
Riktat stöd summa kostnader	177	135

Uppgiften Utlandsundervisning avser kostnader för Europaskolor samt kostnader för svensk utlandsundervisning. Inom uppgiften Riktade insatser redovisas kostnader för arbete med insatser för att höja kvaliteten hos vissa utvalda huvudmän och skolor, t.ex. kostnader för överenskommelser med huvudmän genom vilka huvudmännen ingår samarbete med Skolverket. Uppgiften Köpta utbildningstjänster avser kostnader för köpta utbildningstjänster som finansieras från sakanslag. Riktat stöd, gemensamt avser kostnader inom verksamhetsområdet som inte kan hänföras till en specifik uppgift. Inom verksamhetsområdet riktat stöd erbjuder Skolverket stöd inom ramen för uppdraget om Samverkan för bästa skola (SBS) och uppdrag om att genomföra insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov för elever med annat modersmål än svenska (Nyanländauppdraget/NYA).

Under 2018 har kostnaderna för uppgifterna Riktade insatser och Köpta utbildningstjänster ökat. Ökningen är kopplad till att fler huvudmän och skolor omfattas av insatserna och en medveten ambitionshöjning av det riktade stödet inom uppdraget om samverkan för bästa skola (U2015/3357/S, U2017/00301/S).

3.7.1 Bedömning av måluppfyllelse

3.7.1.1 VO-mål: Skolverkets skolutvecklingsinsatser bidrar till att målgrupperna ökar sin förmåga att utveckla verksamheterna mot högre måluppfyllelse

Måluppfyllelsen bedöms som tillfredsställande.

Uppföljningen av indikatorerna för verksamhetsområdesmålet genomförs för första gången 2018 och årets mätning bygger på Skolverkets egna uppföljningar och utvärderingar av det riktade stödet.

Överlag anser en hög andel av målgrupperna att insatserna bidrar till ökad kunskap och att stödet kommer att påverka verksamhetens förmåga att utvecklas. Mot bakgrund av att uppföljningen även skett i ett tidigt skede av samarbetet med Skolverket får resultatet tolkas med viss försiktighet. Uppföljningen av indikatorerna baseras också på data som insamlats på olika sätt och utvärderingar med olika design.

Högre krav kan ställas på målgruppernas upplevelse mot bakgrund av att stödet är just riktat och sker i nära samarbete med huvudmännen, därför används en annan skala för måluppfyllelsebedömningen än för generellt stöd. Mätmetoden för indikatoruppföljningen är inte tillfyllest för att ge en rättvisande bedömning av måluppfyllelsen. Exempelvis har andelen som upplever att det riktade stödet bidragit till ökad kunskap mätts innan målgrupperna tagit del av insatserna.

TABELL 31. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Andel huvudmän som fullföljer det riktade stödet	96 %	God
Andel som upplever att det riktade stödet inom SBS bidragit till ökad kunskap	70 %	Tillfredsställande
Andel som upplever att det riktade stödet inom NYA bidragit till ökad kunskap	83 %	God
Andel som upplever att det riktade stödet inom SBS kommer att påverka verksamhetens förmåga att utvecklas	85 %	God
Andel som upplever att det riktade stödet inom NYA kommer att påverka verksamhetens förmåga att utvecklas	80 %	Tillfredsställande

3.7.1.2 VO-mål: Skolverkets skolutvecklingsinsatser svarar mot identifierade behov, är forsknings-baserade, överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form

Målpuppfyllelsen bedöms som god.

Uppföljningen av indikatorn för VO-målet genomförs för första gången 2018 och årets mätning bygger på Skolverkets egen utvärdering av Nyanländauppdraget.

Skolverkets insatser tar sin utgångspunkt i de åtgärdsplaner som upprättas av huvudmännen och som beskriver identifierade behov. Skolverket har även ett nära samarbete med det s.k. Forsknings- och utvecklingsstödet (FOUS), framförallt inom Samverkan för bästa skola, för att säkra hög kvalitet och vetenskaplighet i de insatser som huvudmännen erbjuder.

En hög andel av målgrupperna upplever att informationen om det riktade stödet varit tillräcklig. Bedömningen av målet bygger emellertid på ett begränsat underlag och resultatet ska därför tolkas med viss försiktighet.

TABELL 32. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Andel som upplever att Skolverkets skolutvecklingsinsatser är överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form	94 %	God

3.7.2 Analys av verksamhetsområdets resultat

Inom verksamhetsområdet riktat stöd erbjuder Skolverket stöd inom ramen för Samverkan för bästa skola och Nyanländauppdraget. Målgrupperna för det riktade stödet är huvudmän, skol- och förskoleenheter.

Tabell 33 visar antalet huvudmän som fått erbjudande om samverkan och ingångna överenskommelser de tre senaste åren. Eftersom Skolverket gör flera urval under året och då arbetet med att nå överenskommelser kan ta olika lång tid sluts överenskommelserna inte alltid samma år som huvudmannen erbjuder samverkan. Genom överenskommelse 1 tackar huvudmannen ja till Skolverkets erbjudande om samverkan. Efter genomförd nulägesanalys tecknar Skolverket och huvudmannen överenskommelse 2.

Under 2018 har antalet erbjudanden om samverkan ökat i förhållande till 2017 vilket är en följd av Skolverkets ambitionshöjning av det riktade stödet.

TABELL 33. RIKTADE INSATSER ANTAL ERBJUDANDEN OCH ÖVERENSKOMMELSER 2016–2018.

Riktade insatser*	2018	2017	2016
Antal huvudmän som fått erbjudande om samverkan	60	48	68
Antal överenskommelser 1 som slutits med huvudmän	62	46	59
Antal överenskommelser 2 som slutits med huvudmän	50	51	32

* Uppgifterna i tabellen avser sammanlagda prestationer inom ramen för Samverkan för bästa skola (U2015/3357/S, U2017/00301/S) och Nyanländauppdraget (U2018/00404/S).

Skolverket bedömer resultat för verksamhetsområdet med hjälp av indikatorer som tagits fram under 2018. Skolverket mäter andelen huvudmän som fullföljer det riktade stödet, andelen som upplever att det riktade stödet inom respektive regeringsuppdrag bidragit till ökad kunskap, andelen som upplever att det riktade stödet kommer att påverka verksamhetens förmåga att utvecklas samt andelen deltagare i samverkan som upplever att Skolverkets skolutvecklingsinsatser är överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form. Mot bakgrund av att 2018 är första året som indikatorerna tillämpas kommer Skolverket att se över och vid behov utveckla sina uppföljningsmetoder.

Med att fullfölja det riktade stödet menas att huvudmannen ingått överenskommelse med Skolverket, genomfört överenskomna insatser och inkommit med en slutredovisning till Skolverket under 2018. Uppföljningen av indikatorn är för 2018 begränsad till Nyanländauppdraget. Det följer av att samverkansperioden inom Nyanländauppdraget har varit kortare än vad den är inom ramen för Samverkan för bästa skola. Inom Samverkan för bästa skola kan samverkan med huvudmännen avslutas först under 2019.

Andelen som fullföljer det riktade stödet uppgår till 96 procent. Andelen har beräknats genom att följa upp hur många huvudmän inom Nyanländauppdraget som tackat ja till Skolverkets erbjudande om samverkan under 2016 och 2017 och som genomfört överenskomna insatser och inlämnat en slutredovisning. Totalt 50 huvudmän tackade ja till erbjudandet. För 26 huvudmän överenskom Skolverket om förlängd samverkansperiod. Dessa har därmed inte kunnat fullfölja stödet under 2018. Av kvarvarande 24 huvudmän inkom 23 huvudmän med en slutredovisning till Skolverket efter genomförda insatser.

Andelen som upplever att det riktade stödet bidrar till ökad kunskap och påverkar verksamhetens förmåga att utvecklas har mätts inom ramen för Skolverkets utvärderingar av Samverkan för bästa skola och Nyanländauppdraget. Mätmetoden för indikator-

uppföljningen är inte tillfyllest. Exempelvis har andelen som upplever att det riktade stödet bidragit till ökad kunskap mätts innan målgrupperna tagit del av insatserna.

För Samverkan för bästa skola uppgav 70 procent av respondenterna att stödet bidragit till ökad kunskap. Andelen som upplevde att stödet kommer att påverka verksamhetens förmåga att utvecklas uppgick till 85 procent. Resultaten baseras på en uppföljning med elva av 17 huvudmän som tackat ja till samverkan med Skolverket efter erbjudande under 2017. Uppföljningen omfattade 332 personer och svarsfrekvensen var

74 procent. Majoriteten av de respondenterna utgjordes av lärare och annan skolpersonal. Strax över en tredjedel av respondenterna hade ledande befattningar hos huvudmannen.

För Nyanlândiauppdraget uppgav 83 procent av respondenterna att stödet bidragit till ökad kunskap. Resultatet baseras på en webbenkät som riktades till de 26 huvudmän som fick erbjudande om samverkan i december 2016 och maj 2017 och som tackat ja till erbjudandet. Enkäten riktades till deltagare i de lokala team hos huvudmannen som arbetat med genomförandet

av insatserna. De lokala teamens storlek varierade från fyra till tio medlemmar. Totalt 152 personer mottog enkäten och svarsfrekvensen var 78 procent.

Andelen inom Nyanländauppdraget som upplevde att stödet kommer att påverka verksamhetens förmåga att utvecklas uppgick till 80 procent. Resultatet baseras på samma webbenkät som ovan men endast teamansvariga i huvudmannens lokala team för genomförande av insatserna fick besvara frågan. Antalet respondenter var 26 personer (teamansvariga).

Många olika faktorer påverkar målgruppernas förutsättningar att utveckla verksamheten. Skolverkets bidrag till att målgrupperna ökar sin förmåga att utveckla verksamheten mot högre måluppfyllelse är därför svår att mäta och avgränsa från andra påverkansfaktorer. Uppföljningarna inom de båda regeringsuppdragen har genomförts med hjälp av enkäter till personer hos de deltagande huvudmännen som omfattats av Skolverkets riktade stöd. Uppföljningarna gjordes i samband med att huvudmännen ingått båda överenskommelser med Skolverket, men innan insatserna genomförts. Webbenkätarnas frågor och svarsskalor har skiljt sig åt beroende på utvärderingarnas design och har besvarats av olika många respondenter per huvudman. Det förekommer att vissa huvudmän har mångdubbelt fler respondenter än andra huvudmän inom ramen för samma enkät. Dessa förutsättningar påverkar utfallet och medför att resultatet bör tolkas med försiktighet.

För att följa upp verksamhetsområdet mäter Skolverket andelen som upplever att Skolverkets skolutvecklingsinsatser ska också svara mot identifierade behov, vara forskningsbaserade, överblickbara och presenteras på ett tydligt sätt både till innehåll och form. Indikatorn har mätts med hjälp av data från utvärderingen av Nyanländauppdraget. Utvärderingen omfattade bl.a. en webbenkät till huvudmän som inledde samverkan med Skolverket i december 2016 och maj 2017 och innehöll bl.a. frågan om Skolverkets information varit tillräcklig avseende olika aspekter av det riktade stödet. Sammanlagt 78 procent av de tillfrågade besvarade frågan. Ett medelvärde har framräknats av de jakande svaren för de frågor som använts till att mäta indikatorn. Totalt 94 procent uppgav att informationen varit tillräcklig. Vid en närmare granskning av respektive aspekt av stödet framgår emellertid att informationen om huvudmannens respektive Skolverkets ansvar i samverkan var något lägre än medelvärdet (87–91 procent).

3.7.3 Svensk utlandsundervisning

I Skolverkets uppdrag ingår att utveckla och förvalta utlandsundervisning enligt förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar samt med regleringsbrevet för Skolverket. I utlandsundervisning ingår svenska skolor i utlandet, svenska sektioner vid nationella

och internationella skolor, kompletterandes svensk undervisning, distansundervisning samt Europaskolan. Under 2018 har uppsatta mål nåtts: statsbidragshanteringen till svenska utlandsskolor har hanterats, stöd till rektorer och lärare har erbjudits, personal har rekryterats till Europaskolan och utsänd personal har utvärderats.

3.7.4 Riktade insatser

Riktade insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända barn och elever och vid behov för barn och elever med annat modersmål än svenska

Skolverket har i uppdrag att genomföra systematiska insatser i syfte att stärka huvudmännens förmåga att både på kort och lång sikt erbjuda nyanlända barn och elever en utbildning av hög och likvärdig kvalitet (U2018/00404/S). Målet är högre måluppfyllelse i förskolan, förskoleklassen och fritidshemmet och förbättrade förutsättningar för goda kunskapsresultat för eleverna i grund- och gymnasieskolan samt inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. Vid behov ska insatserna även omfatta barn och elever som inte är nyanlända om de har ett annat modersmål än svenska.

Inom ramen för den del av uppdraget som rör de riktade insatserna har Skolverket under 2018 genomfört två nya urval om totalt 29 nya huvudmän. Totalt 27 överenskommelse 1 om att inleda samarbetet med Skolverket och 29 överenskommelse 2 om att genomföra insatser har upprättats. Dessutom har 49 antal ändrings- och tilläggsöverenskommelser upprättats. Två s.k. uppstartskonferenser för nyvalda huvudmän samt sex nätverkskonferenser för huvudmän i alla urval har genomförts.

Enkäter som genomförts inom ramen för Skolverkets pågående utvärdering av genomförandet av uppdraget ger en bild av att insatserna bidrar till förbättrade förutsättningar för goda kunskapsresultat. Detta beskrivs också i redovisningen till regeringen som lämnades den 22 oktober 2018. I nuläget går det inte att uttala sig om genomförda insatser har påverkat måluppfyllelsen i förskola, förskoleklass och fritidshem, något som också kan bli svårt att följa upp eftersom statistik över måluppfyllelse inte samlas in på nationell nivå.

Samverkan för bästa skola

Skolverket har i uppdrag (U2015/3357/S, U2017/00301/S) att genomföra riktade insatser mot skolor med låga kunskapsresultat eller med hög andel elever som inte fullföljer sina studier samt mot förskolor med svåra förutsättningar. Under 2018 har två urval gjorts och Skolverket har beslutat att erbjuda 24 kommunala huvudmän och 7 enskilda huvudmän samverkan. Bland dem ingår 10 förskolenheter, 67 grundskolor, och 20 gymnasieskolor. Tre huvudmän tackade nej till samverkan, i första hand med hänvisning till kapacitetsbrist i organisationen. Totalt

35 överenskommelse 1 om att inleda samarbete med Skolverket och 21 överenskommelse 2 om att genomföra insatser har upprättats. Dessutom har 50 ändrings- och tilläggsöverenskommelser upprättats. Under året har Skolverket samverkat med totalt 74 huvudmän, 254 skolenheter och 48 förskoleenheter.

Under året har Skolverket genomfört fyra konferenser där deltagande huvudmän erbjudits möjlighet att utbyta erfarenheter.

Målet med uppdraget är att öka huvudmannens förmåga att planera och utveckla utbildningen, så att kunskapsresultaten höjs och likvärdigheten inom och mellan skolor ökar. Skolverket följer kontinuerligt upp huvudmännens kunskaper och förståelse inom det systematiska kvalitetsarbetet genom enkäter, delredovisningar och dialogmöten. Dessa visar att flertalet huvudmän upplever en utvecklad förmåga att följa upp insatser i förhållande till uppsatta mål och med ökad delaktighet i kvalitetsarbetet.

3.8 Verksamhetsområde Kommunikation

VERKSAMHETSOMRÅDET INKLUDERAR uppgiften 14 § och del av 2 och 7 §§ enligt förordning (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk. Inom verksamhetsområdet genomförs upplysningstjänster, hantering av publikationer, digital närvaro och kommunikationsinsatser samt hanterar även intern kommunikation och presstjänster. Inom verksamhetsområdet ingår uppgifterna Upplysnings-tjänster, Hantera publikationer, Digital närvaro och Kommunikationsinsatser.

TABELL 34. KOSTNADER OCH VOLYMER VERKSAMHETS-OMRÅDE KOMMUNIKATION 2017–2018 INKL. OH MNKR.

Uppgift	2018	volymer	2017	volymer
Upplysnings-tjänster	29	73 547	31	70 120*
Digital närvaro	41		40	
Informations-kampanjer (kommunikationsinsatser)	32		20	
Hantera publikationer	6		4	
Kommunikation, gemensamt	31		46	
Kommunikation summa kostnader	138		141	

* Förra årets siffra om 72 137 revideras ned till 70 120 pga räknefel.

Mål för verksamhetsområdet

Mål för verksamheten är:

- Skolverket upplevs av våra målgrupper som en digitalt tillgänglig och modern myndighet
- Målgrupperna upplever att Skolverket erbjuder rätt information i rätt tid och i rätt kanal

3.8.1 Bedömning av måluppfyllelse

3.8.1.1 VO-mål: Skolverket är en digitalt tillgänglig myndighet

Skolverket är i dag en digitalt tillgänglig myndighet som våra målgrupper når via webbplatser, e-tjänster och sociala medier. En klar majoritet av rektorer, förskolechefer, lärare och förskollärare använder Skolverkets digitala tjänster i sitt arbete, främst skolverket.se som lanserades i en ny version tidigare i år. Tre av fyra rektorer och förskolechefer anser att Skolverket erbjuder tillgängliga digitala kanaler och tjänster. Tre av fem i gruppen lärare och förskollärare instämmer. Detta enligt en kommunikationsundersökning som Skolverket genomfört.

Skolverkets digitala närvaro är svår att överblicka för målgrupperna och insatser pågår för att samordna och konsolidera de digitala tjänsterna. Ett så kallat komponentbibliotek har tagits fram för att underlätta utveckling av enhetliga, användbara och tillgängliga digitala tjänster. Under året inrättades också ett tillgänglighetsråd för att stärka arbetet med Skolverkets digitala tillgänglighet.

TABELL 35. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Målgrupperna hittar den information de söker på Skolverket.se	Kvalitativ bedömning	Tillfredsställande

3.8.1.2 VO-mål: Målgrupperna upplever att Skolverket erbjuder rätt information i rätt tid och i rätt kanal

Skolverket är etablerat i en lång rad kommunikationskanaler, varav flertalet fungerar väl. Det gäller exempelvis upplysningstjänsten och skolverket.se. Även under 2018 fortsatte antalet besök att öka på skolverket.se. Nästan samtliga rektorer och förskolechefer använder Skolverket.se och ca 25 % prenumererar på Skolverkets nyhetsbrev. När det gäller lärare och förskollärare besöker nio av tio skolverket.se. Skolverkets filmer på Youtube är också populära bland dessa målgrupper. Majoriteten av skolvårdsmännen vill helst få information från Skolverket genom att prenumerera på nyhetsbrevet. Det finns också en efterfrågan på anpassade nyhetsbrev. Ett utvecklingsområde är att samordna kanalerna och budskapen utifrån målgrupperna och skolans år.

Sju av tio rektorer, förskolechefer, lärare och förskollärare anser de får tillräcklig information från Skolverket inom sina respektive ansvarsområden. Ungefär lika stor andel tycker att informationen är lätt att förstå. Bland rektorer och förskolechefer är andelen som tycker att Skolverket informerar i rätt tid när de planerar sin verksamhet något lägre, tre av fem.

TABELL 36. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Målgrupperna upplever att det är lätt att få en överblick över Skolverkets utbud.	Kvalitativ bedömning	God
Målgrupperna upplever att Skolverkets information har rätt innehåll, möter deras behov samt är anpassat till deras verksamhetsår.	Kvalitativ bedömning	God
Utvalda målgrupper (huvudmän och skolledare) upplever att Skolverkets webbplatser ger stöd i deras verksamhetsutveckling.	Kvalitativ bedömning	God
Målgrupperna upplever att de har nytta av Skolverkets svar på frågor	82 %	God

3.8.2 Analys av verksamhetsområdets resultat

Som ett led i arbetet att effektivisera Skolverkets kommunikation har vi under året genomfört olika typer av målgruppsundersökningar. De har gett oss ökad kunskap om vad som skapar störst nytta och effekt hos våra målgrupper.

Enligt den kommunikationsundersökning som vi genomförde 2018 använder en klar majoritet av Skolverkets primära målgrupper skolverket.se som informationskälla och de har stort förtroende för informationen från oss. Ett tecken på vår auktoritet som informationskälla är att Skolverket.se ofta hamnar överst i söktjänsternas träfflistor vid sökningar på skolrelaterade begrepp. Ett utvecklingsområde är att samordna våra kanaler och budskap utifrån skolans år.

Att utveckla myndighetens digitala kommunikation har varit i fokus under 2018. Målet är att skapa en sammanhållen digital närvaro, med användbara och tillgängliga digitala lösningar. Under året har vi tagit viktiga steg i rätt riktning. I juni 2018 lanserades nya skolverket.se efter ett omfattande utvecklingsarbete. Den nya webbplatsen har fokus på vad användarna behöver och ofta använder. Sedan lanseringen har synpunkter systematiskt samlats in och ligger till grund för löpande förbättringar.

Det komponentbibliotek som utvecklats har gjort det möjligt att återanvända redan befintlig kod och därmed utveckla till en lägre kostnad. Det har också bidragit till en mer sammanhållen kommunikation.

Under året har vi inom ramen för Skolverkets digitala utvecklingsplan gjort en kartläggning av samtliga digitala tjänster, så som webbplatser, e-tjänster och utbildningsplattformar. Inför 2019 har vi nu en bra bas för prioritering av det fortsatta utvecklingsarbetet.

Upplysningstjänstens servicegrad har förbättrats under året jämfört med 2017. Servicemålen har uppnåtts under de flesta månaderna både avseende genomsnittlig kötid och svarstid i e-posten.

3.8.3 Upplysningstjänster

Upplysningstjänsten svarar på frågor om skolan och skolans författningar via olika kanaler som telefon, e-post och sociala medier. Under året har upplysningstjänsten tagit emot 40 875 telefonsamtal och 29 816 mejl. Dessa kontakter med målgrupperna bidrar till utveckling av Skolverkets verksamhet genom att målgruppernas frågor återförs till olika enheter och avdelningar inom Skolverket via statistik och analyser. Inte minst används upplysningstjänstens kunskap om målgrupperna för att vidareutveckla informationen på skolverket.se.

För att möta målgruppernas behov av snabba och kvalitetssäkrade svar har upplysningstjänsten under året förändrat sina öppettider i telefonen. Enligt en analys av verksamhetens måluppfyllelse för 2017 var

servicegraden under året inte tillfredsställande, särskilt inte svarstiden för e-postfrågor. För att effektivisera verksamheten och korta svarstiderna beslutades att upplysningstjänsten skulle göras mer tillgänglig för e-postfrågor genom att minska öppettiderna i telefonen. Tillsammans med annan effektivisering av verksamheten har det lett till att upplysningstjänsten för 2018 når servicemålen om sex minuters genomsnittlig kötid i telefon och tre dagars svarstid för mejlfrågor. Från maj har den genomsnittliga kötiden varit drygt 4 minuter. Under året har också andelen tappade samtal mer än halverats jämfört med 2017 vilket är en förbättring. E-postmålet nås från april till december. Detta trots att inflödet av frågor ökat med drygt fem procent.

För andra året i rad har andelen betygsfrågor och frågor om nationella prov ökat. Flest frågor om nationella prov fick upplysningstjänsten under våren då många av proven spreds före provtillfällena. Frågekategorier som däremot fortsatt minskar är lärar-

legitimations- och statsbidragsfrågor. De målgrupper som har störst antal ökade kontakter med upplysningstjänsten är lärare och annan pedagogisk personal samt skolledare.

Den målgruppsundersökning som genomförts under året visar också på en fortsatt stor nöjdhet med de svar som upplysningstjänsten ger i olika kanaler. Bland skolledare svarar samtliga att de kan tänka sig att kontakta upplysningstjänsten igen, jämfört med 95–97 % för övriga målgrupper.

3.8.4 Hantera publikationer

Under året har myndigheten tagit fram 121 publikationer, dvs. rapporter, allmänna råd, styrdokument och andra former av stödmaterial. Det är en minskning från 140 publikationer 2017. Nedan listas de mest nedladdade och mest köpta publikationerna under 2018.

TABELL 37. SKOLVERKETS TIO MEST NEDLADDADA PUBLIKATIONER 2018.

Titel	Utgivningsår	Antal nedladdningar
Läroplan för förskolan	2016, 2018	230 005
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011	2016, 2017, 2018	207 535
Allmänna råd för betyg och betygssättning	2018	89 943
Allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram	2014	47 459
Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011	2011	41 682
Undervisning i förskolan – en kunskapsöversikt	2018	39 781
Få syn på digitaliseringen på grundskolenivå	2017	29 007
Redovisning av uppdrag om en översyn av läroplan för förskolan	2018	28 675
Programhandledning GY 2000:19	2000	27 470
Checklista för källkritik	2015, 2018	25 905

Källa: Skolverkets publikationsdatabas.

Kommentar: Det totala antalet nedladdade publikationer från Skolverkets databas år 2018 var 2 568 037.

TABELL 38. DE TIO MEST BESTÄLLDA PUBLIKATIONERNA FRÅN SKOLVERKETS FÖRLAG UNDER 2018.*

Titel	Utgivningsår	Antal beställda exemplar
Allmänna råd om betyg och betygssättning	2018	25 964
Gymnasiemytologin	2017	16 952
Dags för språkval	2013	15 421
Checklista för källkritik	2018	5 972
Greppa flerspråkigheten	2018	5 421
Checklista för sociala medier	2018	3 738
Grundsärskolan är till för ditt barn	2017	3 515
Greppa språket	2012	3 383
Planera, genomför och följ upp arbetsplatsförlagt lärande	2018	3 198
Allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram	2014	2 976

Källa: Försäljningsstatistik från Skolverkets leverantör ISY distribution.

* Läroplaner ges ut av Norstedts Juridik och de finns därför inte med i denna statistik.

3.8.5 Digital närvaro

Under 2018 har stort fokus legat på att utveckla myndighetens digitala tillgänglighet med målet att skapa en sammanhållen digital närvaro, med användbara och tillgängliga digitala lösningar.

Nya skolverket.se

I juni 2018 lanserades nya skolverket.se efter ett omfattande utvecklingsarbete. Den nya webbplatsen har fokus på vad användarna behöver och ofta använder. Överlag har den tagits emot väl. Sedan lanseringen har synpunkter systematiskt samlats in och ligger till grund för löpande förbättringar. Antalet besök på skolverket.se ökade för tionde året i rad, och uppgick till drygt 13 miljoner 2018.

Kartläggning av digitala tjänster

Nylanseringen av skolverket.se är en del i den övergripande strävan att konsolidera myndighetens digitala tjänster och stärka dess tillgänglighet och användbarhet. Under året har vi inom ramen för Skolverkets digitala utvecklingsplan gjort en kartläggning av samtliga digitala tjänster, så som webbplatser, e-tjänster och utbildningsplattformar. Inför 2019 har vi nu en bra bas för prioritering av det fortsatta utvecklingsarbetet, utifrån bland annat kraven på tillgänglighet.

3.8.6 Kommunikationsinsatser

Kommunikationsinsatser ingår i de flesta uppdrag som Skolverket genomför och följs därmed upp inom ramen för respektive uppdrag. Endast ett fåtal uppdrag drivs helt i kommunikationsavdelningens regi:

Lärarrekryteringskampanjen "För det vidare"

Kampanjens effektmål är att fler ska söka sig till lärar- och förskolläraryrkena, att behålla lärare i skolan och locka tillbaka lärare och förskollärare som har lämnat yrket och lärare som nyligen gått i pension.

Två särskilda satsningar har genomförts i form av reklamfilmer och annonser. Filmen "Lärare gör avtryck" visades i sociala medier och på biograferna vid årsskiftet 2017/2018. I sociala medier hade filmen en unik räckvidd på 1,6 miljoner och visades i sin helhet 264 729 gånger. Filmen "Vem ska man tro på" visades enbart i sociala medier i samband med ansökningsperioden till universitet och högskolor. Den hade en unik räckvidd på 4 miljoner och filmen visades i sin helhet cirka 3 miljoner gånger. De stora skillnaderna i resultat beror på skillnader i annonsbudget.

En film riktad till yrkeslärare visades i sociala medier under hösten/vintern 2018. Filmen visades över 4 miljoner gånger och hade en unik räckvidd på 1 miljon.

Enligt ansökningsstatistik från UHR våren 2018 har dock det totala antalet sökanden till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar minskat med åtta procent mellan våren 2018 och våren 2019. Det ligger i linje med utvecklingen av det totala söktrycket till högskoleutbildningar som också minskar.

Höja yrkesutbildningens attraktionskraft

Skolverket har sedan 2013 årligen genomfört en gymnasievals kampanj. Skolverkets webbplats gymnasieinfo.se är nav för kampanjen, som har visats som reklam på bio och i sociala medier, både via annonser och genom så kallade influencers. Skolverket har även deltagit med en monter vid sex gymnasie-mässor på olika orter samt anordnat "föräldramöten" och "lektioner" om valkompetens för elever och föräldrar vid ett flertal tillfällen. Alla grundskolor med högstadium och gymnasieskolor med yrkesutbildning har fått ett informationsmaterial om gymnasie-mytologin. Skolverkets egen statistik visar att nästan alla yrkesprogrammen hade fler sökande 2018 jämfört med förra läsåret.

Kampanjen utvärderades 2017 vilket medförde att den under 2018 riktade sig tydligare till föräldrar då genomslaget i den målgruppen var sämre.

Riktade e-postutskick och nyhetsbrev

Enligt en nyligen genomförd kommunikationsundersökning för Skolverket, vill våra målgrupper helst ha sin information via nyhetsbrev. Vi har både ett nyhetsbrev som man kan prenumerera på och riktade utskick.

Under 2018 skickade vi ut 12 riktade, köpta e-post-utskick. Öppningsgraden för utskicken ligger mellan 23–39 procent. Motsvarande siffra för Skolverkets nyhetsbrev, som utkommer varje torsdag, är någonstans i mitten av spannet.

Vårt eget riktade nyhetsbrev till skolledare och huvudmän har gått ut vid 7 tillfällen under 2018. Öppningsgraden ligger på hela 50 procent.

Målgruppsundersökningar

I syfte att undersöka hur våra kommunikationsinsatser uppfattas och hur de kan utvecklas, har ett antal målgruppsundersökningar genomförts under året:

- Anseendeundersökning bland lärare, skolledare och huvudmän
- Kommunikationsundersökning bland lärare, förskollärare, rektorer, förskolechefer och skolhuvudmän
- Undersökning bland målgruppen arbetsgivare

En klar majoritet av våra målgrupper använder Skolverkets webbplats som informationskälla i sitt arbete och att samtliga målgrupper har ett stort förtroende för Skolverket samt för information som kommer från Skolverket. Rektorer och förskolechefer prenumererar på Skolverkets nyhetsbrev och deltar i Skolverkets konferenser/seminarier i klart större utsträckning än lärare och förskollärare. Det är också den målgrupp som har störst förtroende för Skolverket och vår information.

Skolverket har ett högre anseende i sina huvudmålgrupper jämfört med allmänheten. Lärare, skolledare och huvudmän är insatta målgrupper som lyssnar och tar till sig det Skolverket kommunicerar. Mediebilden av Skolverket hos dessa personer är också mer positiv än hos allmänheten.

Arbetsgivarna i branscher som tar emot elever har en mycket hög kännedom om Skolverket. Dock är andelen arbetsgivare som känner till myndighetens material och arbete kring elever som gör APL avsevärt lägre, 39 procent.

Undersökningarna utgör ett av flera underlag för utvecklingsarbeten som påbörjats under senare delen av 2018, vilka syftar till att utveckla effektiva metoder för planering, genomförande och uppföljning av kommunikationsinsatser.

Skolverket i medier 2018

Skolverket har omfattande kontakter med press, radio och tv. Under 2018 omnämndes Skolverket i 16 000 artiklar i tryckta medier, digitala redaktionella medier, samt i inslag i radio och tv. Det är på samma nivå som föregående år. Frågor som fått stor uppmärksamhet under året är nationella prov, läroplaner, betygsstatistik och utvärderingar.

3.9 Verksamhetsområde Ärendehantering

VERKSAMHETSOMRÅDET INKLUDERAR 11–13 §§ och 24 och 28 §§ enligt förordning (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk. Inom verksamhetsområdet hanteras statsbidrag och bidrag enligt regleringsbrev eller regeringsbeslut, lärarlegitimationer och ärendeprovning vid Lärarnas ansvarsnämnd samt övriga ansökningar. Inom verksamhetsområdet ingår uppgifterna Hantera bidrag, Lärarlegitimation, Lärarnas ansvarsnämnd samt Övriga ansökningar.

TABELL 39. KOSTNADER OCH VOLYMER VERKSAMHETSOMRÅDE ÄRENDEHANTERING 2017–2018 INKL. OH MNKR.

Uppgift	Kostnader 2018	volymer	Kostnader 2017	volymer
Hantera bidrag	67	24 221	59	23 378
Lärarlegitimation	41	13 982	44	16 300
Övriga ansökningar	5		5	
Ärendehantering, gemensamt*	34		41	
Ärendehantering summa kostnader	148		149	

* Uppgiften Hantera bidrag består av kostnader för att hantera statliga stöd och bidrag. Dessutom finns kostnader som hör till uppgiften Hantera bidrag bokförda på uppgiften Ärendehantering, gemensamt på 12,6 mnkr. Beloppen 67 mnkr Hantera bidrag samt 12,6 mnkr av Ärendehantering, gemensamt blir sammantaget 79,6 mnkr som anges i tabell 40 Verksamhetsmått, volymer och kostnader 2015–2018.

3.9.1 Bedömning av måluppfyllelse

3.9.1.1. VO-mål: Det är möjligt och enkelt för målgrupperna att göra ansökningar digitalt

Vi bedömer att måluppfyllelsen är tillfredsställande.

Andelen ansökningar om lärarlegitimation som görs digitalt är fortsatt hög. Antalet frågor till upplysnings-tjänsten gällande hur ansökningen utförs har varit jämn under året och är till antalet på tillfredsställande nivå.

Under 2018 har arbetet med att digitalisera statsbidragshanteringens fortsatt. De flesta bidrag kan nu ansökas digitalt i en grundläggande form. Planer för 2018 var digitalisera hanteringen vidare och där har vi inte kommit så långt under 2018 som var planerat. En orsak är uppgradering av plattform och tillhörande driftstörningar under framförallt våren. Arbetet med digitalisering behöver alltså fortsätta och projektet att digitalisera statsbidragen kommer fortsätta även 2019 för att därefter tas i förvaltning. Därför bedömer vi att måluppfyllelsen inte är god utan tillfredsställande.

TABELL 40. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Andel av ansökningar om legitimation och behörighet som görs digitalt	82	God
Statsbidrag som hanteras digitalt	47	God
Andel ansökningar om statsbidrag som görs via Skolverket e-tjänster för statsbidrag	97	God

VO-mål: Målgrupperna upplever att det går snabbt att få ett korrekt och lättbegripligt beslut avseende lärarlegitimationer och statsbidrag

Vi bedömer att måluppfyllelsen är god.

Handläggningstiderna för lärarlegitimations samtliga kategorier av ärenden har ökat något under året men är på god eller tillfredsställande nivå. Ökningen av handläggningstiden beror på personalomsättning och upplärning av nya handläggare inom lärarlegitimationsverksamheten, att bifall ska motiveras i enlighet med nya förvaltningslagen samt längre handläggningstider hos Universitets- och högskolerådet som bedömer utländska meriter. Andelen felaktiga beslut är fortsatt låg och endast i ett fåtal av de överklagade ärendena förstod sökande inte beslutet.

Statsbidragsverksamheten fungerar allt bättre. Den enda indikator som finns visar dock endast tillfredsställande måluppfyllelse. En sådan är att det i vissa fall tagit längre än de 6 planerade veckorna att besluta i statsbidragsärenden. Trots detta bedömer vi att måluppfyllelsen som god.

TABELL 41. INDIKATORER, UTFALL, BEDÖMNING.

Indikatorer	Utfall	Bedömning
Antal statsbidrag där beslut inte fattats inom 6 veckor efter att en fas har stängts, målet är noll.	10	Tillfredsställande
Lärarlegitimation – Handläggningstid i dagar för äldre åldrar (exkl. 25:3)	53	God
Lärarlegitimation – Handläggningstid i dagar för 25:3-ärenden	112	Tillfredsställande
Lärarlegitimation – Handläggningstid i dagar yngre åldrar	53	God
Lärarlegitimation – Handläggningstid i dagar utländska ärenden	115	Tillfredsställande

3.9.2 Analys av verksamhetsområdets resultat

Vi bedömer att verksamhetsområdet har en god resultatutveckling.

Lärarlegitimationsverksamheten har goda marginaler till kravet på 4 månaders handläggningstid. En genomförd målgruppsundersökning indikerar att de flesta är nöjda med Skolverkets kommunikation under ansökningsförfarandet och via hemsidan.

Under 2018 har vi fått sex nya förordningsstyrda bidrag att hantera. Samtidigt som vi har hanterat dessa har antalet bidrag som omfattas av e-tjänsten för statsbidrag (Mina Sidor) utökats från 39 till 47. Dock kvarstår att utveckla en del grundläggande funktionalitet för att ärendena helt ska kunna hanteras i handläggningssystemet. Handläggningstiderna för statsbidragsärenden har ökat något men det kan åtminstone till del förklaras av tekniska problem med e-tjänsten och tillhörande handläggningsstöd, som försenade handläggning och beslutsfattande i ett antal bidrag. Statsbidragsenheten har som mål att besluta om ärenden inom 6 veckor vilket också skett i en övervägande majoritet av fallen.

3.9.3 Hantera bidrag

Enligt 11 § i förordningen (2015:1047) med instruktion till Statens skolverk ska myndigheten administrera statligt stöd och bidrag enligt särskilda förordningar eller särskilda beslut. I denna uppgift ingår i princip all hantering av bidrag vid myndigheten. Statsbidragen som Skolverket hanterar är av varierande storlek och karaktär. Bland de större bidragen kan nämnas bidragen till höjda lärarlöner (karriärstegsreformen och lärarlönelyftet), bidraget till kommuner som tillämpar maxtaxa och statsbidrag för likvärdig skola. Skolverket hanterar även bidrag till kompetensutveckling, fortbildning och vuxenutbildning.

Under 2018 har Skolverket fått sex nya förordningsstyrda bidrag att hantera:

- Förordning (2017:1106) om en försöksverksamhet med datorbaserade nationella prov
- Förordning (2017:1303) om statsbidrag för lärcentrum
- Förordning (2018:49) om statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling
- Förordning (2018:527) om statligt stöd för säkerhetshöjande åtgärder i skolor
- Förordning (2018:1495) om statsbidrag för rekryterande insatser inom vuxenutbildning
- Förordning (2014:375) om statsbidrag för utveckling av lärande på arbetsplatser och regionala stödfunktioner för yrkesutbildning (nytt bidrag inom befintlig förordning)

Under 2018 hade Skolverket 18,8 mdkr att fördela för de totalt 72 olika statliga stöd och bidrag som vi administrerade. Både beloppet vi har kunnat fördela i statsbidrag och antalet bidrag och stöd har ökat under perioden 2015–2018, och bedöms öka ytterligare de närmsta åren. Under 2018 har vi fortsatt digitalisera statsbidragshanteringen. Antalet bidrag som omfattas av e-tjänsten för statsbidrag har utökats från 39 till 47. Det omfattar det stora flertalet av de bidrag som är planerade att hanteras via e-tjänsten. Bidrag som söks av ett fåtal organisationer eller är av tillfällig karaktär kommer fortsatt hanteras utanför e-tjänsten. Samtidigt har ett omfattande arbete lagts ned på att förbereda och till viss del påbörja ytterligare utveckling av det digitala handläggningsstödet. Detta arbete kommer att implementeras i större omfattning under 2019.

Bidragshanteringen följs upp avseende kostnader, antal beslut per årsarbetare och genomsnittlig handläggningstid, i dagar, per statsbidrag. Till och med 2016 har uppgifter hämtats in genom manuella sammanställningar. Uppgifterna bör därmed tolkas med viss försiktighet. Sedan 2017 har uppgifter om antal beslut i ökande utsträckning hämtats genom uttag av data från e-tjänsten. I och med att antalet bidrag som handläggs i e-tjänsten fortsätter att öka, blir uppgifterna allt mer tillförlitliga. Antalet beslut under 2018 ligger på samma

nivå som 2017 och indikerar att ärendehandläggningen är i balans.

Handläggningstiden har ökat från 42 till 48 dagar. Under första halvåret 2018 uppstod vid flera tillfällen tekniska problem med e-tjänsten och tillhörande handläggningsstöd, som försenade handläggning och beslutsfattande i ett antal bidrag. Digitaliseringsprojektet har inte kunnat avslutas som planerat utan fortsätter under 2019 för att sedan övergå i förvaltning. Statsbidragsenheten har som mål att besluta om ärenden inom 6 veckor från fasens (ansöknings-, rekvisitions- eller redovisningsomgång) stängning. 78 procent av alla faser har beslutats inom den tidsramen.

Under 2018 har statsbidragsenheterna påbörjat ett arbete för att öka kvaliteten på systematiska uppföljningar av statsbidrag. Istället för att granska ett statsbidrag i taget har man genomfört en granskning av flera bidrag hos en huvudman. Granskningen resulterade i ett beslut om återkrav på 28 miljoner kronor. Erfarenheterna av att arbeta med granskning per huvudman snarare än granskning per statsbidrag ska också inkorporeras i framtida arbete med systematiska granskningar.

Hösten 2018 lämnade Riksrevisionen en granskningsrapport. Granskningen visade på brister i uppföljningen av att de utbetalda bidragen har använts ändamålsenligt. Med anledning av detta rekommenderade Riksrevisionen att Skolverket stärker sin uppföljning av att bidragsmottagarna följer de krav som ställs i de förordningar som finns kopplade till respektive statsbidrag. En arbetsgrupp för redovisning och kontroll av statsbidrag har bildats under 2018. Arbetsgruppen

ska bland annat ta fram en process utifrån en risk- och väsentlighetsanalys för att genomföra kontroller/ granskning som är mer djupgående än redovisningarna. Arbetsgruppen ska också föreslå en organisatorisk hantering som är rättssäker av redovisnings och kontroll. Arbetsgruppens arbete ska redovisas senast 1 april 2019.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna för att handlägga stöd och bidrag ligger på ungefär samma nivå som 2017. Fördelningen mellan olika kostnadstyper har dock förändrats. Kostnader för köp av tjänst har minskat markant i och med att konsultstöd för såväl handläggning som verksamhetsutveckling minskat och från halvårsskiftet avskaffats. Lönekostnaderna har ökat i och med växlingen från konsultstöd till anställda handläggare. Kostnaden för utveckling av handläggningsstöd har kvarstått under 2018 men förväntas minska kraftigt under 2019.

3.9.4 Lärarlegitimation

Skolverket är behörig myndighet för läraryrket och förskolläraryrket enligt lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer. Skolverket ska efter ansökan meddela legitimation till en lärare eller en förskollärare som har en behörighetsgivande examen. Skolverket ska även komplettera legitimationen med ytterligare behörighet om läraren eller förskolläraren ansöker och anses ha en sådan behörighet. Skolverket ska också föra register över legitimerade lärare och förskollärare i enlighet med förordningen (2011:268) om lärar- och förskolläraryrkesregister.

TABELL 42. VERKSAMHETSMÅTT, VOLYMER OCH KOSTNADER 2015–2018.

	2018	2017	2016	2015
Antal statsbidrag	72	62	72	62
Utbetalt statsbidrag (mnkr)*	17 086	15 267	11 685	9 531
Totalt återkrav (mnkr)	536	496	275	216
Verksamhetskostnader** (mnkr)	79,6	78	36	29
Arbetsproduktivitet				
Totalt antal beslut***	24 221	23 378	16 381	15 741
Totalt antal inkomna ansökningar, redovisningar, rekvisitioner.	21 651	23 531	17 300	13 951
Antal årsarbetare****	50,2	52,7	35,5	28,6
Beslut per årsarbetare	482	443	462	550
Styckkostnad per beslut (kronor)	3 286	3 335	2 742	2 590
Genomsnittlig handläggningstid per statsbidrag, dagar*****	48	42	47	54

* Utbetalda statsbidrag avser endast de transfereringar som verksamhetsmässigt anses vara statsbidrag.

** Med verksamhetskostnader avses samma sorts kostnader som i tidigare årsredovisningar har benämnts förvaltningskostnader.

*** Samtliga beslutstyper (ansökan, rekvisition, redovisning, avslag, avvisning, avskrivning, omprövning etc.).

**** Samtidig personal på statsbidragsenheterna. På grund av nytt system för att hantera personaluppgifter införts under 2018 finns en viss osäkerhet gällande jämförbarhet över tid.

***** Antal dagar från det att en bidragsfas (ansökan/redovisning/rekvisition) stänger till det datum när beslut fattas.

TABELL 43. INKOMNA OCH AVSLUTADE ÄRENDEN OM LÄRARLEGITIMATION OCH YTTERLIGARE BEHÖRIGHET 2015-2018.

	2018	2017	2016	2015
Nya ansökningar	14 427	15 206	19 302	29 556
varav med avgift	12 289	12 684	12 650	16 811
varav ansökningar om ytterligare behörighet	2 683	3 594	3 779	7 211
Beslutade ärenden	-13 982	-16 300	-21 176	-59 155
varav kvinnor	10 820	12 316	16 240	45 738
varav män	3 097	3 942	4 828	13 417
Utgående balans	1 527	1 129	2 174	4 050

TABELL 44. GENOMSnittlig HANDLÄGGNINGSTID I DAGAR 2015-2018.

	2018	2017	2016	2015
Ansökan om legitimation för lärare och förskollärare, svensk examen	52	44	60	201
Ansökan om att komplettera legitimation med ytterligare behörighet	54	45	73	258
Ansökan om legitimation för lärare och förskollärare med utländsk examen	105	97	213	316
Genomsnitt samtliga ärenden	58	49	80	221

TABELL 45. ÄRENDESTYCKKOSTNAD, PRODUKTIVITET OCH NETTOKOSTNAD 2015-2018.

	2018	2017	2016	2015
Genomsnittlig ärendestyckkostnad (kr)	3 420	2 939	2 788	1 541
Produktivitet (beslut per handläggare och vecka)*	25	28	-	-
Kostnad (tkr)	47 812	47 906	59 036	93 500

* Produktiviteten för handläggningen beräknas enligt framtagen modell, se Dnr 9.1.1-2017-02085. År 2015 och 2016 användes en äldre modell för beräkning av produktivitet, därav inget värde för den nya beräkningsmodellen.

Inkommande ärenden

Ärendetillflödet har fortsatt att minska något jämfört med tidigare år. Minskningen beror på att antalet ansökningar med äldre examen (ej avgiftsbelagda) har minskat och ett generellt lägre inflöde.

Handläggningstid

Handläggningstiden har under året ökat för samtliga ärendekategorier. Detta beror på personalomsättning som involverat utbildning av nya handläggare, att handläggningen sedan 1 juli 2018 då den nya förvaltningslagen trädde i kraft innefattar motivering av bifall samt under en period längre handläggningstid avseende Universitets- och högskolerådet bedömning av utländska meriter. Marginalerna är fortsatt goda till kravet på 4 månaders handläggningstid.

Kostnader och produktivitet

Verksamheten finansieras med avgifter och anslag. Regeringens mål är att avgiften på sikt ska ge full kostnadstäckning. Kostnaden för 2018 var 47 812 tkr och intäkterna 15 500 tkr. Avgifterna täcker därmed inte kostnaderna för 2018. Skolverket har under året

genomfört ett avgiftssamråd med Ekonomistyrningsverket. Ekonomistyrningsverket konstaterar i sitt samrådsyttrande att de inte ser att avgiftsintäkterna på ett eller några års sikt kommer att kunna täcka kostnaderna för verksamheten.

Den genomsnittliga ärendestyckkostnaden har ökat jämfört med föregående år. Detta beror bland annat på ett minskat antal beslut och lägre produktivitet. Den minskade produktiviteten beror på samma saker som de ökade handläggningstiderna (se ovan), regelförändringar och IT-relaterade problem med handläggningssystemet.

Målgruppsundersökning

Under 2018 har den målgruppsundersökning som genomfördes 2017 analyserats. Undersökningen hade få svarande (87 av 1051 personer svarade). Det går därmed inte att dra generaliserbara slutsatser av undersökningen utan undersökningen får anses som en förstudie av hur målgruppen upplever Skolverkets kommunikation i ansökningsförfarandet. Vi har därför gjort en ny undersökning under 2018 som ännu inte avslutats. De resultat som ändå går att utläsa är att de flesta anser

sig nöjda med Skolverkets kommunikation under ansökningsförfarande och via hemsidan. Samtidigt upplever en del sökande otydligheter vid betalmomentet.

3.9.5 Lärarnas ansvarsnämnd

Lärarnas ansvarsnämnd (LAN) finns på Skolverket, men är ett särskilt beslutsorgan som ansvarar för sina egna beslut. Nämnden prövar om lärare eller förskollärare som misskött sig ska få en varning eller bli av med sina legitimationer. Prövningen sker efter att Skolinspektionen gjort en anmälan.

Under år 2018 har 9 anmälningar kommit in till Lärarnas ansvarsnämnd och 10 beslut har fattats. I dessa fall har 1 legitimation återkallats och 5 lärare har meddelats en varning. Den lärare som fått sin legitimation återkallad var manlig och 2 av de 5 varningar som meddelades var till kvinnliga lärare. Inga lärare eller förskollärare har fått tillbaka legitimationen efter att tidigare ha fått den återkallad. Nämnden har haft fem sammanträden under året. Kostnaden för Lärarnas ansvarsnämnd för år 2018 var 438 000 kronor.

3.9.6 Övriga ansökningar

Rådet för dansarutbildning

Rådet för dansarutbildning är ett särskilt beslutsorgan som ska finnas inom Skolverket. Enligt myndighetens instruktion ansvarar rådet för sina beslut och sin verksamhet. Skolverkets ansvar i samband med dansarutbildningen är att utarbeta styrdokument, bereda ärendena till och vara föredragande vid sammanträden med Rådet för dansarutbildning samt organisera och administrera antagningen och färdighetsproven till dansarutbildningen (enligt förordning (2011:7) om dansarutbildning och utifrån beslut av rådet).

Rådet för dansarutbildning har haft sju möten under 2018. Det har beslutat om ansökningsprocess, färdighetsprov och antagningsförfarande samt utsett juryer och danslärare till provomgångarna.

I samband med antagningarna inför höstterminen 2018 har Skolverket genomfört sammanlagt 35 provdagar från februari till juni. Antagningen till dansarutbildningen sker till årskurs 4 och 7 på den förberedande dansarutbildningen samt till profilerna klassisk balett och modern nutida dans på yrkesdansarutbildningen.

Sedan 2015 är det också möjligt att söka till lediga platser i årskurs 5, 6, 8 och 9 samt årskurs 2 och 3 på yrkesdansarutbildningen. Totalt hade dansarutbildningen 345 sökande inför höstterminen 2018. Av det totala antalet sökte 102 till yrkesdansarutbildningen, varav 24 blev antagna. Till den förberedande dansarutbildningen sökte 243, varav 68 blev antagna. Inräknat i det senare fanns 67 sökande till lediga platser i övriga årskurser. Av dessa blev 10 sökande antagna till den förberedande dansarutbildningen. Ingen sökande till år 2 och 3 i yrkesdansarutbildningen blev antagen. Precis som tidigare ser vi ett bortfall när det gäller sambandet mellan antalet elever som antagits och tackat ja och de som faktiskt påbörjar utbildningen. Piteå kommun beslutade 2018 att inte anta några elever till den förberedande dansarutbildningen och kommer att säga upp avtalet med regeringen gällande anordnandet av den förberedande dansarutbildningen. Eleverna som gick i Piteå gavs möjlighet att gå kvar men inga nya antogs. Skolverket och Rådet för dansarutbildningen beslutade att ge de elever som ansökt till Piteå möjlighet att låta ansökan gälla den förberedande dansarutbildningen i Stockholm och Göteborg om de så önskade. Ingen sökande ville dock genomgå färdighetsprov för eventuell antagning till dessa orter.

Skolverket har tillsammans med Rådet genomfört en konferens för utbildningsanordnarna med syfte att utveckla kvaliteten i utbildningen.

Under 2018–2019 genomför Skolverkets analysavdelning, enheten för systemutvärdering en uppföljning och utvärdering av dansarutbildningen. Uppdraget kommer att redovisas sommaren 2019.

Kostnaden för verksamheten uppgick till 4,2 miljoner kronor under 2018.

Avvikelser inom de nationella programmen i gymnasieskolan

Skolverket har under 2018 handlagt och beslutat om totalt 466 särskilda varianter, riksrekryterande utbildningar och nationellt godkända idrottsutbildningar. Av dessa fick 440 bifall. Inga ansökningar om att få bedriva riksidsrottsgymnasium kom in under året. Under avsnittet 3.10 Tvärssektoriella frågor och övrig rapportering återfinns antalet ansökta och beviljade utbildningar.

3.10 Tvärsektoriella frågor och övrig rapportering

FÖLJANDE AVSNITT redovisas vissa tvärssektoriella uppdrag, uppdrag i särskild ordning, återrapporteringskrav i regleringsbrev och/eller tabeller som inte direkt bedöms påverka Skolverkets resultat eller bedömts nödvändiga för att ge en rättvisande bild av myndighetens resultat.

Miljöarbete

Skolverket ska enligt instruktionen (18 § 3 punkten) verka för att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen nås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling. I förskolans, grundskolans och gymnasieskolans styrdokument finns tydliga kopplingar till innehåll och kunskapskrav som går att hänföra till generationsmålet och miljö kvalitetsmålen. Dessa kopplingar återges i korthet för grundskolan på webbplatsen: http://www.miljomal.se/Global/21_skolan/laroplanen-miljomalen-matris-140804.pdf. Som ett led i detta stödjande arbete samverkar Skolverket med både myndigheter och frivilligorganisationer i olika nätverk. Miljö kvalitetsmålen är grunden för arbetet med den ekologiska delen av hållbar utveckling i Sverige. Skolverket deltar även i arbetet med Agenda 2030 tillsammans med andra myndigheter samt med implementeringen av GAP (Global Action Plan) i samverkan med Uppsala universitet. Dessutom administrerar Skolverket utmärkelsen Skola för hållbar utveckling samt erbjuder stöd för lärare att undervisa om hållbar utveckling på Skolportalen, <https://larportalen.skolverket.se>

Skolverket driver ett internt miljöarbete och följer miljöledningsförfordningen (2009:907). Skolverket lokala miljö mål är att minska koldioxidutsläppet med 5 % i jämförelse med föregående år (målet har nåtts), öka antalet upphandlingar och inköp där miljökrav ställs (målet har inte nåtts) samt minska energiförbrukningen med 5% i jämförelse med föregående år (målet har inte nåtts). Olika insatser inom myndigheten har genomförts som att upprätta ett miljöråd och miljöutbildning för nyanställda.

Mänskliga rättigheter

Enligt Skolverkets instruktion ska myndigheten integrera perspektivet mänskliga rättigheter i sin verksamhet. Skolverket ska särskilt arbeta med jämställdhetsintegrering, barnets bästa, rättigheter för personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteters rättigheter. Från och med hösten 2018 är Skolverket också en av de hbtq-strategiska myndigheterna och ska i detta uppdrag främja hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter.

Funktionshinderspolitik: sektorsansvar och genomförande av politiken inom skolsektorn

Skolverket ska enligt instruktion (18 §, punkt 1) ha ett samlat ansvar (sektorsansvar) för funktionshinderfrågor med anknytning till sitt verksamhets område. Myndigheten ska inom ramen för detta uppdrag vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till

övriga berörda parter, i den mån det inte är en uppgift för Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Skolverket har tillsammans med Skolinspektionen och Specialpedagogiska skolmyndigheten genomfört ett gemensamt samråd med funktionshindersrörelsen under ledning av generaldirektörerna. Skolverket genomför vanligtvis också egna samråd ett antal gånger per år. Under 2019 kommer den rutinen att återupptas. Skolverket har också deltagit i referensgruppen för Styrtutredningen för funktionshinderspolitiken (dir. 2017:133).

Barnkonventionen

Skolverket ska i enlighet med instruktionen i sin verksamhet analysera konsekvenserna för barn och då ta särskild hänsyn till barnets bästa enligt Barnkonventionen. Under 2018 har Skolverket undersökt hur vi arbetar praktiskt med Barnkonventionen i verksamheten och förbereder utifrån resultaten insatser i samband med att Barnkonventionen blir lag år 2020. Under året har barnperspektivet uppmärksammats bland annat genom barnkonsekvensanalyser och undersökningar av barnets bästa, till exempel i arbetet med revideringen av förskolans läroplan.

Jämställdhetsintegrering

Skolverket ska i enlighet med regleringsbrevet främja jämställdhet och integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. Skolverket är en av de myndigheter som ingår i JIM (Jämställdhet i myndigheter) och ska fortlöpande utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i sin verksamhet. Detta ska leda till att myndigheten i sin verksamhet bidrar till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Skolverket har valt att arbeta intersektionellt med jämställdhetsintegrering, med fokus på sektorsansvaren inom mänskliga rättigheter (se ovan). Myndigheten samverkar i arbetet med jämställdhetsintegrering med Skolinspektionen och Specialpedagogiska skolmyndigheten och genomför gemensamma möten och aktiviteter. Skolverket deltar i det gemensamma nätverket för JIM-myndigheterna och bidrog även med erfarenheter under JIM:s spridningskonferens i december.

Jämställdhetsperspektivet har uppmärksammats bland annat i uppdragen att utveckla skrivningarna om jämställdhet i läroplanerna. Under 2018 har Skolverket arbetat med förslag till förtydliganden avseende jämställdhet i läroplanerna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen. Förslagen redovisades för regeringen den 30 november 2018. Sommaren 2018 trädde motsvarande ändringar avseende jämställdhet för de obligatoriska skolformerna i kraft.

Skolverket redovisar även löpande uppföljningsinformation uppdelat på kön. Under året har generaldirektören vid ett antal tillfällen bjudit in Skolverkets medarbetare till Jämställdhetsfrukostar med olika gäster och teman som berör jämställdhet och intersektionella perspektiv.

Offentlig upphandling

Statens skolverk ska enligt uppdrag i regleringsbrev i årsredovisningen redovisa hur den vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtals-enliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Skolverket har genomfört fyra upphandlingar över tröskelvärdet (1 365 782 kronor) under 2018 och det är följande:

- Entreprenörskap i skolan
- Serverhall (co-location)
- Språkkonsulttjänster
- Transport och hantering av avfallsprodukter
- Utvärderingstjänster

I samtliga fall har myndigheten ställt grundläggande krav på efterlevnad av lagar och avtal på marknaden.

Försöksverksamhet med betyg från årskurs 4

Skolverket anordnar *försöksverksamhet med betyg från årskurs 4* (dnr U2016/04865/S) sedan 2017. Vid årsskiftet 2018/19 deltog tolv huvudmän med femton skolenheter. På de deltagande skolorna sätts från och med höstterminen i årskurs 4.

Skolverket har under 2018 arbetat med en kvalitativ studie av bedömningspraktiken på deltagande skolor liksom på skolor som genomfört annat systematiskt pedagogiskt utvecklingsarbete. Studien studerar hur bedömningspraktiken förändras över tid och vilka konsekvenser den får för elever, lärare och undervisning. Studien utgör en del av den utvärdering av försöksverksamheten som ingår i uppdraget.

Läslýft

TABELL 46. ANTAL DELTAGARE I LÄSLÝFTET 2016/17–2018/19.

Antal deltagare i skolan	2018/19*	2017/18*	2016/17
Uppdrag (U2013/7215/S)			
Huvudmän	168	154	260
Handledare	496	1036	1 041
Kvinnor	457	951	962
Män	39	85	79
Deltagare	5 051	10 831	10 033
Kvinnor		8 397	7 921
Män		2 434	2 112
Skolenheter	359	854	1 025
Antal deltagare i förskolan	2018/19*	2017/18*	2016/17**
Uppdrag (U2016/05733/S)			
Huvudmän	185	124	
Handledare	653	467	
Kvinnor	642	461	
Män	11	6	
Förskollärare	7 213	4 607	
Kvinnor		4 500	
Män		107	
Övrig pedagogisk personal	5 189	3 462	
Kvinnor		3 286	
Män		176	
Deltagare totalt	12 402	8 069	
Kvinnor		7 786	
Män		283	
Förskolenheter	1 419	1 287	

* Preliminära siffror som kan komma att ändras under läsåret. Information om deltagares könstillhörighet insamlas först vid slutredovisning av erhållet statsbidrag.

** Tidsserien är begränsad till två år på grund av att uppdraget om förskolan startade 2017/18.

Återrapportering statsbidrag

TABELL 47. STATSBI DRAGEN OCH DESS ANVÄNDNING.

Bidrag	Användning
Statsbidrag för utbildning i svenska för invandrare (SFS 2012:993)	Statsbidrag har beviljats för 118 insatser hos 108 olika anordnare om totalt 60 000 tkr. Sammanlagt kom det in 168 ansökningar från 152 olika anordnare om totalt 79 542 tkr. Hälften av de beviljade medlen används till olika typer av personalförstärkningar. Drygt en tredjedel av de beviljade medlen används till inköp av olika slags teknisk utrustning.
Statsbidrag för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år (SFS 2014:854)	Budgeten för bidragsåret 2018 var 119 200 tkr. Totalt betalades 38 460 tkr ut under 2018. I och med årets ansökan beviljades 26 skolenheter statsbidrag för läsåren 2019/20 till och med 2022/23.
Statsbidrag för en likvärdig skola (SFS 2018:49)	Budgeten för bidragsåret 2018 var 1 000 000 tkr. Totalt beviljades bidrag om 971 471 tkr. Av de 653 huvudmän som sökte bidraget fick 650 bifall och 2 delvis bifall. 1 huvudman fick en avvisning. Av samtliga huvudmän som får bifall eller delvis bifall är 288 kommuner och 363 är enskilda huvudmän.
Statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnen (SFS 2013:60)	Budgeten för bidragsåret 2018 var 66 000 tkr. Totalt beviljades bidrag om 39 172 tkr. Av de 108 huvudmän som sökte bidraget fick 72 bifall och 31 delvis bifall. Av samtliga huvudmän som får bifall eller delvis bifall är 76 kommuner och 27 är enskilda huvudmän.
Statsbidrag för kompetensutveckling av lärare i yrkesämnen (SFS 2012:144)	Budgeten för bidragsåret 2018 var 12 400 tkr. Totalt beviljades bidrag om 7 002 tkr. Av de 72 huvudmän som sökte bidraget fick 63 bifall och 4 delvis bifall. 3 huvudmän fick en avvisning. Av samtliga huvudmän som får bifall eller delvis bifall är 50 kommuner och 17 är enskilda huvudmän.
Statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (SFS 2016:709)	Budgeten för bidragsåret 2018 var 154 985 tkr. Totalt beviljades bidrag om 15 551 tkr. Av de 57 huvudmän som sökte bidraget på vårterminen fick 49 bifall och 4 delvis bifall. Av de 90 huvudmän som sökte bidraget under höstterminen dessa fick 78 huvudmän bifall och 4 delvis bifall. Av samtliga huvudmän som får bifall eller delvis bifall på våren är 44 kommuner och 6 är enskilda huvudmän och 3 är kommunalförbund. För höstterminen är 68 huvudmän kommuner, 3 kommunalförbund, 2 landsting, 9 enskilda huvudmän.
Branschers arbete för fler yrkeslärare (SFS 2014:375 § 6a)	Budgeten för bidragsåret 2018 var 10 000 tkr. Tre ansökningar inkom till Skolverket, en sökande fick avslag, en sökande beviljades hela det sökta beloppet, en sökande beviljades delar av det sökta beloppet. Totalt beviljades 2 188 tkr.
Statsbidrag för regionala stödfunktioner 2018 (SFS 2014:375 § 3a) Tidigare hette det här statsbidraget utveckla apl genom regionalt stöd.	Budgeten för bidragsåret 2018 var 10 000 tkr. Till Skolverket inkom 21 ansökningar, 14 avslogs och 7 beviljades medel om 10 000 tkr.
Statsbidrag för insatser inom yrkesintroduktionsavtal (SFS 2014:375)	Det har varit två ansökningsperioder under 2018. I den första ansökningsperioden under våren 2018 inkom 13 ansökningar. 13 sökande beviljades statsbidrag om totalt 9 631 tkr. I den andra ansökningsperioden under hösten 2018 inkom 4 ansökningar. 4 sökande beviljades statsbidrag om totalt 3 590 tkr.
Regionalt yrkesvux (SFS 2016:937)	2018 har en ansökningsomgång och en omfördelning ägt rum. Samverkande kommuner hade vid omfördelningen möjlighet att lämna tillbaka medel som de inte kunde använda år 2018 eller ange behov av ytterligare medel 2018. Yrkesvux: Totalt budgetutrymme var 1 857 000 tkr, varav minst 100 000 tkr var avsatt för yrkesvux i kombination med sfi och svenska som andraspråk. Totalt beviljades efter ansökan och omfördelning 1 266 460 tkr inom yrkesvux och 157 960 tkr för yrkesvux i kombination med sfi och svenska som andraspråk. Lärlingsvux: Totalt budgetutrymme var 295 000 tkr, varav 50 000 tkr var avsatt för lärlingsutbildning i kombination med sfi och svenska som andraspråk. Totalt beviljades efter ansökan och omfördelning 244 956 tkr inom lärlingsvux och 38 474 tkr för lärlingsvux i kombination med sfi och svenska som andraspråk. Yrkesförarutbildning: Totalt budgetutrymme var 160 134 tkr. Totalt beviljades efter ansökan och omfördelning 144 658 tkr. I februari 2019 ska kommunerna redovisa hur de har använt bidragen. Skolverket kommer att besluta om redovisningarna i april 2019.
Utbildning som kombineras med traineejobb samt utbildning för tidsbegränsat anställda inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg (SFS 2015:504)	Under 2018 har en ansökningsomgång och en omfördelning ägt rum. Kommunerna hade vid omfördelningen möjlighet att lämna tillbaka medel som de inte kunde använda år 2018 eller ange behov av ytterligare medel 2018. Trainee: Totalt budgetutrymme var 4 400 tkr. Totalt beviljades efter ansökan och omfördelning 4 394 tkr. Hälso- och sjukvård: Total budgetutrymme var 200 000 tkr. Totalt beviljades efter ansökan och omfördelning 123 025 tkr. I april 2019 ska kommunerna redovisa hur de har använt bidragen. Skolverket kommer att besluta om redovisningarna i juni 2019.
Mindre barngrupper i förskolan (SFS 2015:404)	Budgeten för bidragsåret 2018/2019 var 828 000 tkr. Totalt beviljades bidrag om 823 243 tkr. Av de 585 huvudmän som sökte bidraget fick 190 bifall och 204 delvis bifall. Av samtliga huvudmän som får bifall eller delvis bifall är 206 kommuner och 188 är enskilda huvudmän.
Lågstadiesatsningen (SFS 2015:215)	Budgeten för bidragsåret 2018/2019 var 2 300 000 tkr. Totalt beviljades bidrag om 2 299 161 tkr. Av de 668 huvudmän som sökte bidraget fick 448 bifall och 212 delvis bifall. 5 huvudmän fick avslag och ytterligare 3 avisade. Bidraget beviljades till 283 kommuner och 377 enskilda huvudmän.

Bidrag	Användning
Fritidshemssatsningen (SFS 2015:215)	Budgeten för bidragsåret 2018/2019 var 500 000 tkr. Totalt beviljades bidrag om 500 000 tkr. Av de 627 huvudmän som sökte bidraget fick 406 bifall och 213 fick delvis bifall. 4 huvudmän fick avslag, 3 ansökningar avvisades och 1 ansökan avskrevs. Bidraget beviljades till 277 kommuner och 342 enskilda huvudmän.
Statsbidrag för Matematiklyftet (SFS 2012:161)	Enbart en redovisning har ägt rum 2018 eftersom bidraget utgår. Av de 73 skolhuvudmän som beviljades bidrag 2017 redovisade 54 användningen. 40 redovisningar godkändes utan återkrav och 14 fick beslut om delvis återkrav. 19 skolhuvudmän fick avslag på sin redovisning och återkrävs på hela beloppet. Återkraven uppgår till totalt 1 222 tkr. Av samtliga huvudmän som deltagit i Matematiklyftet 2018 är 28 kommuner och 45 enskilda huvudmän.
Statsbidrag för Läsllyftet (SFS 2015:42)	Budgeten för kompetensutvecklingen i språk-, läs- och skrivutveckling år 2018 var 151 000 tkr. Av dessa 151 000 tkr avsatte Skolverket 80 000 tkr för statsbidrag, 40 000 tkr för Läsllyftet i skolan och 40 000 tkr för Läsllyftet i förskolan. Totalt beviljades bidrag om 70 730 tkr. 38 250 tkr beviljades inom Läsllyftet i förskolan till 181 huvudmän (132 kommunala, 1 statlig och 62 enskilda) och 32 480 tkr beviljades 179 huvudmän för Läsllyftet i skolan (91 kommuner, 1 statlig och 87 enskilda).

Stödja skolans arbete med entreprenörskap (SFS 2011:192)

Enligt förordning (2011:192) om statsbidrag för entreprenörskap i skolan ska Statens skolverk i sin årsredovisning lämna en samlad redovisning av vilka som har fått statsbidrag och med vilka belopp.

Skolverket har haft i uppdrag att fördela 11,5 miljoner kronor i statsbidrag för entreprenörskap i skolan och för upphandling av tjänster för att stödja entreprenörskap inom skolväsendet.

Dessa medel har fördelats enligt följande.

- 8,5 mnkr i statsbidrag
- 3 mnkr i upphandling

Utöver detta fördelades ytterligare 18 mnkr kronor för främjande av entreprenörskap i skolan. Dessa medel är från Tillväxtverkets anslag.

Dessa medel har fördelats enligt följande:

- 2 mnkr i statsbidrag
- 16 mnkr i upphandling

I regeringens beslut från den 9 maj 2018 (N2018/02933/FF) tillfördes ytterligare 10 mnkr att under 2018 förstärka statsbidrag för att främja entreprenörskap och företagande bland unga inom grundskolan och gymnasieskolan. Med anledning av detta öppnades en andra ansökningsomgång under hösten 2018.

TABELL 49. STATSBIIDRAG (TKR) TILL HUVUDMÄN FÖR ENTREPRENÖRSKAP 2015–2018.

	2018	2017	2016	2015
Antal sökande huvudmän	120	77	110	75
Antal projekt ansökningarna omfattar	414	124	119	120
Sammanlagt sökt bidrag (tkr)	72 331	40 200	45 000	26 000
Beviljade bidrag (tkr)	16 151	7 500	7 800	5 300
Antal beviljade lokala projekt	127	46	41	34

TABELL 48. STATSBIIDRAG (TKR) TILL ORGANISATIONER 2015–2018.

Organisation	2018	2017	2016	2015
A-Byrån	25	50		
Snilleblixarna i Sverige/Snilleblixarnas vänner	200			900
Framtidsfrön				1 300
Transfer Sverige		600	450	350
Naturbruksskolornas förening (NSF)	300	200	200	150
Föreningen Svenska Science Centers (FSSC)	988	150	150	150
Tellus				400
Ung företagsamhet (UF)	1 450			19 500
Ung Drive	695			
Stiftelsen ESBRI	445			
Summa/år	4 278	1 000	1 000	22 850

Dessa medel har fördelats enligt följande:

- 9,5 mnkr i statsbidrag

Skolverket har under 2018 sammantaget fördelat 39,5 miljoner kronor i statsbidrag till organisationer och huvudmän samt upphandlat avtal med Ung företagsamhet och Framtidsfrön.

Statsbidraget har fördelats enligt följande:

- Totalt åtta organisationer får bidrag om sammanlagt 4 278 000 kr.
- Totalt 97 skolhuvudmän får bidrag som utvecklingsmedel för 127 lokala projekt om sammanlagt 16 151 000 kronor.
- För upphandling av tjänster disponeras, efter en förlängning av avtalen, lika mycket som föregående år nämligen 19 mnkr.

För upphandling av tjänster förlängdes avtalen som beslutades om 2016 med Ung företagsamhet och

Framtidsfrön enligt samma villkor. Tjänsterna är: kompetensutveckling av lärare, insatser som stimulerar elevernas erfarenhetsutbyte, främjande av samarbete mellan skola och arbetsliv samt pedagogiska stödresurser för lärare.

Skolverket har träffat avtal för läsåret 2018–2019 med följande aktörer:

- Ung företagsamhet till ett värde av 14 miljoner kronor för insatser i gymnasieskolan.
- Framtidsfrön till ett värde av 3 miljoner kronor för insatser i grundskolans årskurser 7–9.
- Framtidsfrön till ett värde av 2 miljoner kronor för insatser i förskoleklass–årskurs 6.

Avtalen följs upp genom halvårsredovisning, avstämning vid behov och slutredovisning vid avtalsperiodens slut.

Sökta och godkända utbildningar avseende avvikelser inom de nationella programmen i gymnasieskolan

**TABELL 50. SAMMANSTÄLLNING AV ANTALET SÖKTA OCH GODKÄNDA UTBILDNINGAR 2016–2018
AVVIKELSER INOM DE NATIONELLA PROGRAMMEN I GYMNASIESKOLAN.**

Särskilda varianter	2018	2017	2016
Särskilda varianter av yrkesutbildningar	1 (3)	1 (4)	1 (2)
Särskilda varianter av högskoleförberedande utbildningar	2 (8)	0 (7)	0 (5)
Särskilda varianter av högskoleförberedande utbildningar inom det estetiska området	40 (43)	6 (9)	12 (18)
Särskilda varianter på gymnasiesärskolan	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Riksrekryterande utbildningar			
Riksrekryterande yrkesutbildningar	12 (15)	0 (1)	5 (11)
Riksrekryterande yrkesutbildningar, särskilda varianter	7 (9)	1 (8)	2 (3)
Riksrekryterande utbildningar på gymnasiesärskolan	0 (0)	0 (1)	0 (0)
Riksrekryterande utbildningar, särskilda varianter på gymnasiesärskolan	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Riksrekryterande utbildningar, egna examensmål	13 (14)	2 (2)	2 (3)
Riksrekryterande utbildningar, egna program mål på gymnasiesärskolan	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Riksrekryterande estetiska spetsutbildningar	**12 (11)	0 (0)	*2 (0)
Riksrekryterande estetiska spetsutbildningar, särskild variant	3 (5)	4 (4)	3 (8)
Nationellt godkända idrottsutbildningar			
Nationellt godkända idrottsutbildningar	349 (357)	28 (29)	43 (53)
Nationellt godkända idrottsutbildningar på gymnasiesärskolan	0(0)	0(0)	0(0)
Totalt antal	439 (465)	42 (65)	70 (103)

* Avslag på den särskilda varianten nedan.

** 2 avslag på den särskilda varianten nedan.

3.11 Kompetensförsörjning

Attrahera

Vår bedömning är att vi lyckas attrahera den kompetens vi behöver för att uppnå våra mål. Inom vissa områden som it och vissa inriktningar inom läraryrket (t.ex. matematik), har vi svårare att attrahera kompetens. Detta påverkar till viss del vår förmåga att nå våra mål. Svårigheten för Skolverket att attrahera viss kompetens delar vi med arbetsmarknaden i övrigt.

Behålla och utveckla

Ett viktigt led i Skolverkets strävan för att vara en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens är hur vi verkar för att utveckla och behålla befintliga medarbetare. Här har en rad aktiviteter genomförts under året.

I början av 2018 avslutades första etappen av Skolverkets arbete med medarbetarskapspolicy och ledarskapspolicy. Medarbetarskapet och ledarskapet i Skolverket definieras i form av fem kärnvärden: före-

bild, tillit, ansvar, samarbete och utveckling. Till varje kärnvärde finns tre kriterier som beskriver hur vi som medarbetare respektive ledare förhåller oss till vårt arbete, hur vi löser våra uppgifter, samarbetar med andra och bidrar till verksamhetens utveckling och resultat. Under våren introducerades dessa i verksamheten och alla enheter och avdelningar hade dialoger om innehållet. Ett seminarium kring normmedvetenhet genomfördes också på samtliga avdelningar.

Under våren 2018 har Skolverkets nya introduktionsprogram lanserats. Programmet omfattar introduktionsdag, allmän handling, diarieföring, förvaltningsrätt, klarspråk, miljö och säkerhet, personuppgifter och deras hantering inom Skolverket samt rollen som statsanställd. Utöver det har en kurs tagits fram under året på myndigheten för att säkerställa att alla medarbetare har grundläggande kunskaper om rollen som statsanställd,

förvaltningsrätt, hantering av allmänna handlingar och dataskydd.

En kategori medarbetare som finns på alla avdelningar är administratörerna och ett led i att utveckla befintliga administratörers kompetens har kommit igång under 2018. Arbetet inleddes med att kartlägga administratörernas behov av utveckling utifrån den roll och de krav som definierades under 2017. Ett arbete har även påbörjats med att internutbilda befintliga administratörer för att stärka kompetensen, arbetet kommer att intensifieras under 2019.

Tidigare år har det varit stor personalomsättning på avdelningen för handläggning vilket stabiliserats under 2018 efter att organisation och teamledare kommit på plats, ett teambaserat arbetssätt har införts och ett stort arbete med kompetensutveckling genomförts. Detta har lett till en stabilisering av personalomsättningen. 2018 rekryterades 22 personer till avdelningen jämfört med 69 året innan.

Avdelningen för verksamhetsutvecklingsstöd har också gjort ett arbete med att säkra kompetens med hjälp av ett antal konsultväxlingar.

En medarbetarundersökning genomfördes i december 2018. Mätningen redovisar ett motiverad medarbetarindex (MMI) på 64 med högsta värde 100. År 2017 låg MMI på 63. En klar majoritet av medarbetarna känner stolthet att arbeta på Skolverket och tre av fyra kan tänka sig att rekommendera Skolverket som arbetsgivare.

I årets medarbetarundersökning har Skolverket valt att ställa frågor utifrån myndighetens kärnvärden och därmed är resultatet gällande ledarskapsfrågorna inte jämförbara med förra årets undersökning. Resultatet för medarbetarundersökningen 2018 visar att medarbetarna överlag är positiva till hur den närmaste chefens ledarskap fungerar. De saker man är mest nöjd med är att chefen litar på att medarbetarna gör sitt bästa, att chefen uppmuntrar till att ta eget ansvar samt att chefen visar förtroende för medarbetarnas kompetens. Nästa steg är att i dialog arbeta vidare med resultatet och identifiera utvecklingsområden.

Personaldata

Under de senaste åren har Skolverket befunnit sig i tillväxt vilket har mattats av och bromsats in under 2018 för att bättre anpassa oss till rådande ekonomi. Vid utgången av 2018 var 787 personer anställda på Skolverket. Antalet årsarbetskrafter var 674 och medelåldern var 46 år.

TABELL 51. SKOLVERKET'S PERSONAL (2015–2018 DEN 31 DECEMBER RESPEKTIVE ÅR).

	2018	2017	2016	2015
Tillsvidareanställda	704	672	517	430
Visstidsanställda	54	54	68	114
Europaskolan visstid	29	33	37	34
Totalt antal anställda	787	759	622	578
varav kvinnor	549	526	434	409
varav män	238	233	188	169

Personalomsättningen under 2018 låg på 15 procent, motsvarande uppgift 2017 var 17 procent. Antalet chefer på Skolverket är 47. 7 av dem är avdelningschefer, varav 4 är kvinnor och 3 är män. På Skolverket finns 39 enhetschefer, varav 10 är män och 29 är kvinnor. Därutöver finns också en stabschef på Skolverket.

Medelåldern på Skolverket är 46 år.

Den totala sjukfrånvaron i relation till totalt tillgänglig arbetstid ligger på samma nivå 2018 som 2017, 3,9 procent. Mäns sjukfrånvaro har minskat från 2,8 till 2,3 procent mot en ökning inom åldersgruppen 29 år eller yngre från 2,8 till 3,1 procent. Kvinnors sjukfrånvaro har ökat med 0,1 procentenhet från 4,4 till 4,5 procent. Långtidsfrånvaron andel av den totala sjukfrånvaron har minskat från 46,6 procent föregående år till 45,3 procent 2018.

TABELL 52. SJUKFRÅNVARO %.*

Andel av tillgänglig arbetstid	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt	3,9	3,9	3,6	3,3	2,3	2,9
Åldersgruppen 29 år eller yngre	3,1	2,8	3,2	3,0	3,1	2,9
Åldersgruppen 30–49 år	3,8	3,8	3,6	3,2	2,2	3,1
Åldersgruppen 50 år el äldre	4,1	4,3	3,8	3,6	2,1	2,7
Kvinnors sjukfrånvaro	4,5	4,4	4,1	3,9	2,7	3,4
Mäns sjukfrånvaro	2,3	2,8	2,7	2,0	1,4	1,7
Andel av total sjukfrånvaro						
Långtidsjukfrånvaro (60 kalenderdagar)	45,3	46,6	40,9	29,2	25,8	42,1

* Sedan 2017 är europalärarna exkluderade.

4. Finansiell redovisning

4.1 Resultaträkning

	Not	2018-12-31	2017-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	1 627 365	1 432 852
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	49 919	49 156
Intäkter av bidrag	3	12 505	14 099
Finansiella intäkter	4	402	363
Summa intäkter		1 690 191	1 496 470
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-594 201	-504 767
Kostnader för lokaler	6	-67 533	-42 854
Övriga driftskostnader	7	-1 004 430	-922 014
Finansiella kostnader	8	-873	-837
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-35 219	-47 147
Summa kostnader		-1 702 255	-1 517 619
Verksamhetsutfall		-12 064	-21 149
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter mm som inte disponeras	10	286 660	462 420
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-286 660	-462 420
Saldo		-	-
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		17 309 591	15 436 728
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		8 753	2 000
Lämnade bidrag	11	-17 318 344	-15 438 932
Saldo		-	-203
Årets kapitalförändring	12	-12 064	-21 352

4.2 Balansräkning

Tillgångar	Not	2018-12-31	2017-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		65 705	75 371
Licenser och dataprogram		4 756	2 846
Summa immateriella anläggningstillgångar	13	70 462	78 216
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		555	1 585
Maskiner och inventarier		7 805	12 237
Summa materiella anläggningstillgångar	14	8 360	13 822
Varulager m.m			
Varulager och förråd		2 854	4 641
Summa varulager	15	2 854	4 641
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	16	1 491	585
Fordringar hos andra myndigheter	17	17 360	21 722
Övriga kortfristiga fordringar	18	125 658	160 225
Summa kortfristiga fordringar		144 509	182 532
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	21 933	22 766
Upplupna bidragsintäkter		1 257	917
Summa periodavgränsningsposter		23 190	23 683
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket		-73 117	-139 966
Summa avräkning med statsverket	20	-73 117	-139 966
Kassa och Bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		148 555	167 459
Summa kassa och bank	21	148 555	167 459
Summa tillgångar		324 814	330 387

Kapital och skulder	Not	2018-12-31	2017-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	22	26 152	47 301
Balanserad kapitalförändring		-	203
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-12 064	-21 352
Summa myndighetskapital	23	14 088	26 152
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	1 472	1 032
Övriga avsättningar	25	26 463	3 063
Summa avsättningar		27 935	4 096
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	26	59 692	70 145
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	27	119 138	104 226
Leverantörsskulder	28	54 554	74 327
Övriga kortfristiga skulder	29	9 341	9 721
Summa skulder m.m.		242 725	258 419
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	30	35 524	32 473
Oförbrukade bidrag	31	3 238	8 288
Övriga förutbetalda intäkter	32	1 304	958
Summa periodavgränsningsposter		40 065	41 720
Summa kapital och skulder		324 814	330 387

4.3 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16									
Utbildning och universitetsforskning									
01 001 Statens skolverk	33	43 945	1 143 718	0	0	-12 266	1 175 397	-1 147 537	27 860
01 001 001. Statens skolverk		43 945	1 143 718	0	0	-12 266	1 175 397	-1 147 537	27 860
01 005 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	34	476 955	3 711 198	-11 000	0	-476 955	3 700 198	-3 290 369	409 829
01 005 003. Till Statens skolverks disposition		476 906	3 639 698	-12 000	0	-476 906	3 627 698	-3 217 971	409 727
01 005 004. Bidrag till vissa organisationer		49	71 500	1 000	0	-49	72 500	-72 398	102
01 006 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	35	28 421	227 718	0	0	-28 421	227 718	-175 225	52 493
01 006 002. Särskilda bidrag för rikskryterande gymnasial utbildning för elever med funktionshinder		28 421	227 718	0	0	-28 421	227 718	-175 225	52 493
01 007 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.	36	4 529	4 436 000	0	0	-4 529	4 436 000	-4 429 993	6 007
01 007 001. Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.		2 675	3 529 000	0	0	-2 675	3 529 000	-3 525 985	3 015
01 007 002. Statsbidrag för omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds		830	79 000	0	0	-830	79 000	-78 392	608
01 007 003. Mindre barngrupper i förskolan		1 024	828 000	0	0	-1 024	828 000	-825 616	2 384

Redovisning mot anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
01 008 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet m.m.	37	9 419	190 220	0	0	-9 419	190 220	-180 642	9 578
01 008 001. Särskilt verksamhetsstöd till vissa utbildningar		0	30 440	0	0	0	30 440	-30 440	0
01 008 002. Statsbidrag för vissa gymnasieutbildningar m.m.		9 418	109 780	0	0	-9 418	109 780	-100 202	9 578
01 008 003. Skolgång för barn som vistas i landet utan tillstånd		0	50 000	0	0	0	50 000	-50 000	0
01 009 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	38	-3 889	102 540	0	0	0	98 651	-98 614	38
01 009 001. Elev- och lokalkostnadsbidrag vid svensk undervisning i utlandet		-3 889	102 540	0	0	0	98 651	-98 614	38
01 010 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	39	155 133	268 985	0	0	-155 133	268 985	-154 071	114 914
01 010 001. Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal		155 133	268 985	0	0	-155 133	268 985	-154 071	114 914
01 013 Statligt stöd till vuxenutbildning	40	326 255	2 680 034	0	0	-326 255	2 680 034	-2 133 571	546 463
01 013 001. Statligt stöd till vuxenutbildning		326 255	2 680 034	0	0	-326 255	2 680 034	-2 133 571	546 463
01 014 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	41	0	11 495	0	0	0	11 495	-10 600	895
01 014 002. Särskilt verksamhetsstöd för vissa utbildningar		0	11 495	0	0	0	11 495	-10 600	895
01 016 Fler anställda i lågstadiet	42	3 042	2 300 000	0	0	-3 042	2 300 000	-2 290 112	9 888
01 016 001. Fler anställda i lågstadiet		3 042	2 300 000	0	0	-3 042	2 300 000	-2 290 112	9 888
01 019 Bidrag till lärarlöner	43	389 172	4 457 100	0	0	-389 172	4 457 100	-4 015 848	441 252
01 019 001. Bidrag till lärarlöner		389 172	4 457 100	0	0	-389 172	4 457 100	-4 015 848	441 252
01 021 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	44		1 000 000	0	0	0	1 000 000	-971 445	28 555
01 021 001. Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling			1 000 000	0	0	0	1 000 000	-971 445	28 555

Redovisning mot anslag (tkr)	Not	Ingående överförings- belopp	Årets tilldel- ning enligt regleringsbrev	Omdisponera- de anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Total disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
02 064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	45		11 000	0	0	0	11 000	-11 000	0
02 064 016. Särskilda utgifter inom universitet och högskolor			11 000	0	0	0	11 000	-11 000	0
Utgiftsområde 24, Näringsliv									
01 005 Näringslivsutveckling	46	1	18 000	10 000	0	-1	28 000	-27 929	71
01 005 002. Näringslivsutveckling – del till Statens Skolverk		1	18 000	10 000	0	-1	28 000	-27 929	71
Summa totalt		1 432 983	20 558 008	-1 000	0	-1 405 193	20 584 798	-18 936 956	1 647 842
Avslutade anslag		3 348				-3 348			
16 01 014 006. Statsbidrag för förutbildningar	41	3 348	0	0	0	-3 348	0	0	0
Summa totalt		1 436 332	20 558 008	-1 000	0	-1 408 542	20 584 798	-18 936 956	1 647 842
Redovisning mot inkomsttitel									
Inkomsttitel			Beräknat belopp	Inkomster					
2552 Avgifter för Lärlarlegitimation			16 297	15 500					
2811 Övriga inkomster (återbetalning statsbidrag)			0	271 159					

4.4 Beställningsbemyndiganden

(tkr)	Anslagsbenämning	Not 47	Tilldelat be- myndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år		
						2019	2020	2021–2024
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet		1 495 000	1 056 818	1 027 690	480 749	210 608	336 332
	003. Till Statens skolverks disposition		1 495 000	1 056 818	1 027 690	480 749	210 608	336 332
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.		664 000	663 941	661 262	661 262	0	0
	001. Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.		250 000	249 976	250 000	250 000	0	0
	003. Mindre barngrupper i förskolan		414 000	413 965	411 262	411 262	0	0
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal		205 000	113 304	93 072	93 072	0	0
	001. Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal		205 000	113 304	93 072	93 072	0	0
1:16	Fler anställda i lågstadiet		1 150 000	978 463	985 167	985 167	0	0
	001. Fler anställda i lågstadiet		1 150 000	978 463	985 167	985 167	0	0
1:19	Bidrag till lärarlöner		2 221 000	2 201 675	2 201 248	2 201 248	0	0
	001. Bidrag till lärarlöner		2 221 000	2 201 675	2 201 248	2 201 248	0	0
1:21	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling		3 500 000	0	3 500 000	3 500 000	0	0
	001. Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling		3 500 000	0	3 500 000	3 500 000	0	0
Summa			9 235 000	5 014 201	8 468 438	7 921 498	210 608	336 332

4.5 Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2018	2017	2016	2015	2014
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad	94 000	90 000	80 000	72 000	51 000
Utnyttjad	59 692	70 145	66 427	54 612	34 795
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad	54 000	50 000	46 000	46 000	41 837
Utnyttjad	-	-	-	-	-
Ränteintäkter på räntekonto	23	8	8	0	381
Räntekostnader på räntekonto (negativ ränta)	787	785	423	257	-
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som Skolverket disponerar	49 919	49 156	57 438	68 070	64 130
Avgiftsintäkter som inte disponeras	15 500	16 251	15 683	19 257	18 371
Avgiftsintäkter som ej disponeras avseende återkrav	271 159	446 169	159 365	170 089	199 466
Beräknade avgiftsintäkter enl. regleringsbrev	16 613	16 297	19 000	15 750	22 500
Anslagskredit					
Beviljad	36 802	62 246	242 539	193 481	153 738
Utnyttjad	-	3 889	5 788	-	-
Anslagssparande (utgående saldo)	1 647 842	1 436 332	2 271 037	1 053 138	798 049
Bemyndiganden					
Tilldelade bemyndiganderam	9 235 000	6 517 000	8 109 000	5 396 741	1 813 123
Utnyttjande bemyndiganden, åtaganden	8 468 438	5 014 201	4 987 667	2 159 367	1 284 013
Antalet årsarbetskrafter	674	575	530	533	496
Medelantalet anställda	787	698	589	552	515
Driftkostnad per årsarbetskraft*	2 472	2 556	2 548	2 395	2 544
Årets kapitalförändring	-12 064	-21 352	-38 434	-8 369	-7 444
Balanserad kapitalförändring	-	203	15 864	6 968	-

* Av myndighetens driftkostnader 2018 enl. resultaträkningen utgör ca 26 % uppdragsutbildningar för externa intressenter. En beräkning exklusive uppdragsutbildningar ger en driftkostnad per årsarbetskraft på 1 837 tkr (1 988 tkr). I beräkningen av antalet årsarbetskrafter exkluderas Europalärarna.

4.6 Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Belopp redovisas i tkr om inte annat anges.

Allmänt

Myndighetens redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets, ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Maskinella avrundningar kan ge smärre differenser jämfört med manuella summeringar.

Brytdag

Brytdag för löpande bokföring för räkenskapsåret har varit 2019-01-04.

Värdering av fordringar och skulder

Värdering har gjorts av kundfordringar med förfallo-datum äldre än tre månader. Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Periodavgränsningsposter

För periodavgränsningsposter uppgår beloppsgränsen till 75 tkr.

Anläggningstillgångar

Alla anskaffningar med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 22 tkr redovisas som anläggningstillgångar. Beloppsgräns för förbättringsutgifter på annans fastighet, licenser mm är 100 tkr samt för egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar 250 tkr. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning utifrån den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningar görs månadsvis.

Följande avskrivningstider tillämpas

- 3 år Dataprogram, licenser, rättigheter.
Kringutrustning, larm och övriga kontorsmaskiner.
- 5 år Förbättringsutgifter annans fastighet, kontorsmaskiner, inredningsinventarier, egenutvecklade program och övrigt.

Finansiering av anläggningstillgångar

Skolverket får enligt regleringsbrevet med undantag från 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) i vissa fall använda anslag för att finansiera anläggningstillgångar.

Anskaffning av sådana anläggningstillgångar tas upp som statskapital. Statskapitalet skrivs ner med gjorda avskrivningar.

Varulager

Skolverkets varulager avseende publikationer värderas till nettoförsäljningsvärdet. Då lagret består av många äldre publikationer där det finns en osäkerhet om de är försäljningsbara har en uppskattning av antal försäljningsbara publikationer gjorts som grundas på försäljningsstatistik 2018. Från det beräknade försäljningsvärdet har försäljningskostnader dragits av. Försäljningskostnader utgörs bl.a. av ordermottagning, fakturering, porto, lagerhantering.

Övriga kortfristiga fordringar

Skolverket anlitar externa leverantörer för hantering av kundfakturer avseende publikationer, nationella prov och någon enstaka konferens. Kundinbetalningar som leverantören inte överfört till Skolverket på balansdagen redovisas som övrig kortfristig fordran då den utgör en fordran på leverantören.

Återkrav av statsbidrag

Skolverket redovisar återkrav av statsbidrag enligt principen att om återbetalningen sker samma år som den ursprungliga utbetalningen bokförs återbetalningen av bidraget mot samma anslag som den tidigare utbetalningen av bidraget. Medlen får därmed disponeras för samma ändamål. Skolverkets tolkning bygger i dessa fall på att de återbetalda medlen reducerar årets faktiska utbetalningsvolym och därför kan utbetalas på nytt. I de fall återbetalningen sker senare budgetår än den ursprungliga utbetalningen redovisas medlen mot inkomsttitel även om aktuellt uppdrag fortfarande pågår. Skolverkets tolkning bygger i dessa fall på att de årsvisa finansiella villkoren avser utbetalningar brutto och därmed inte får utvidgas genom inbetalningar från tidigare år. I de fall det finns angivet i förordning eller annat beslut att återbetalda medel inte får disponeras redovisas återkravet mot inkomsttitel. Även i de fall återbetalningen avser ett uppdrag som Skolverket inte längre har, redovisas medlen mot inkomsttitel. Obetalda återkrav av statsbidrag per 31 december 2018 redovisas i enlighet med ovanstående principer som uppbördsfordran.

Avgifter

Av Skolverkets instruktion framgår att myndigheten får ta ut avgifter för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket 1–6 och 8 avgiftsförordningen (1992:191), utan den begränsning som föreskrivs i andra stycket samma paragraf.

Tilläggsupplysningar

Utbildningstjänster

Verksamhet som innebär att ta fram, utveckla och erbjuda olika typer av utbildningsinsatser hanteras som verksamhetskostnader och finansieras från förvaltningsanslaget. Vissa uppdragsutbildningar finansieras med sakanslag om de ingår i tillfälliga uppdrag som enligt regleringsbrevet ska finansieras med sakanslag. Kostnaderna benämns utbildningstjänster och redovisas som driftkostnader under verksamhetskostnader i resultaträkningen. Skolverkets och även Ekonomistyrningsverkets bedömning är att kostnaderna ska klassas som verksamhetskostnader även om utbildningstjänsterna köps för annans räkning. Skolverket har tillämpat redovisning av utbildningstjänster på detta sätt sedan 2010.

Det pågår nu en diskussion med Riksrevisionen om att Skolverket bör tolka dessa tjänster som transfereringar och då ska dessa kostnader redovisas som transfereringar istället. Det innebär också att finansieringen av dessa tjänster uteslutande ska ske med sakanslag. En förändring av tillämpning av regelverket behöver förberedas av såväl Regeringskansliet som Skolverket.

4.7 Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare (belopp i tkr)	Ersättning
Generaldirektör Peter Fredriksson Rådet för digitalisering av det offentliga Sverige Rådet för den officiella statistiken, SFS 2016:822	1 423
Insynsråd	
Erik Bengtzboe Styrelseledamot stiftelsen för Riksbankens jubileumsfond	2
Matilda Ernkran	–
Lena Hallengren Styrelseledamot i Folkbildningsrådet Insynsrådet Länsstyrelsen Kalmar	2
Torkel Klingberg Styrelseledamot Neuroinfo i Stockholm AB	2
Olof Linton	3
Pernilla Nilsson Ledamot i Skolforskningsnämnden Ledamot i styrelsen för Högskolan i Halmstads utvecklingsaktiebolag	9
Lars Rehnberg	3
Johan Sjölin Styrelseledamot Johan Sjölin Education AB Pops Academy	3
Camilla Waltersson Grönvall	–
Ersättningar har utbetalats 2018 för insynsrådet 2017 (8 tkr).	
Lärarnas ansvarsnämnd	
Ordinarie	
Lars Dirke	34
Eva Frånlund Althin Ledamot i Ytternäs Finansråd AB Ledamot i Althin Invest AB	18
Erik Henriks	8
Einar Fransson Ledamot i Ifous AB Suppleant i NTA Suppleant i GEL AB	4
Kjell Sjöberg	6
Nicklas Mörk	13
Marlene Holmqvist	4
Lars-Åke Johansson	8
Cecilia Olsson	8
Anneli Gustafsson	6
Ersättare	
Britt-Marie Högberg	4
Ing-Marie Månsson	–
Lisa Prembäck	2
Andrej Andreewitch	–*
Lena Sundberg	–
Eva Carlberg Eriksson	–

* Arvode utgår ej eftersom anställning är på Skolverket.

Rådet för dansarutbildningen

Ordinarie

Göran Nilsson	35
Szilárd Rado	20
Peter Lyth	12
Tommy Fabricius	10
Sebastian Michanek	12
Jonas Kåge	12
Mikael Jönsson	8
Monica Milocco	6
Olof Westring	15
Sofia Yaregal	14

Ersättare

Cecilia Selander Moss	10
Lisa Drake	3
Nina Höglund	32
Tom Hedman	8
Helena Sköldborg	3
Tina Peschel	4
Kristine Slettevold	–

4.8 Noter

Not 1. Intäkter av anslag

Anslag	2018-12-31	2017-12-31
16.1:1.1 Statens skolverk	1 147 537	1 030 361
16.1:5.3 Till Statens skolverks disposition	326 869	259 290
16.1:5.4 Bidrag till vissa organisationer	3 000	5 000
16.1:8.2 Statsbidrag för vissa gymnasieutbildningar	271	-
16.1:9.1 Elev- o lokalkostnadsbidrag svensk undervisning i utlandet	22 152	24 163
16.1:10.1 Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal	111 536	98 537
13.3:1.23 Särskilda jämställdhetsåtgärder	-	1 500
24.1:5.2 Näringslivsutveckling	16 000	14 000
Summa	1 627 365	1 432 852

Bland verksamhetens intäkter och kostnader redovisas även kostnader som har belastat icke räntebärande anslag, så kallade sakanslag.

2017 gjorde regeringen stora förändringar i Skolverkets finansieringsmodell som syftade till att i större utsträckning finansiera verksamhetskostnader från Skolverkets förvaltningsanslag och transfereringar i huvudsak från sakanslagen. Således är merparten av verksamhetskostnaderna finansierade med förvaltningsanslag. Det finns dock kvar uppdrag som innefattar verksamhetskostnader och finansieras från sakanslag.

Verksamhetskostnader som belastat anslag 1:5 avser tillfälliga uppdrag som främst inkluderar utbildningstjänster inom

exempelvis Rektorsprogrammet och Läslyftet, verksamhetskostnader som belastat anslag 1:8 avser personskadeskydd i gymnasieskolan. De verksamhetskostnader som belastat anslag 1:9 avser främst löner för de lärare som anställts av Skolverket och som arbetar på skolor utomlands.

Verksamhetskostnader som belastat anslag 1:10 avser främst utbildningstjänster inom Lärarlyftet II och Svenska som andra språk och de kostnader som belastat anslag 24.1:5.2 avser utbildningstjänster som främjar företagande bland unga i gymnasieskolan.

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2018-12-31	2017-12-31
Avgiftsintäkter enligt 15 § Avgiftsförordningen	36	45
Avgiftsintäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen:	43 556	43 094
Varav:		
– Nationella prov	40 082	39 249
– Övriga publikationer	3 474	3 845
Övriga intäkter	6 326	6 017
Reavinst försäljning anläggningstillgång	-	-
Summa	49 919	49 156

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har ökat med 763 tkr. Avgiftsintäkter för nationella prov har ökat med 834 tkr medan intäkter från publikationer minskat med

371 tkr. Övriga intäkter har ökat med 310 tkr. Ökningen är främst ett netto av förseningsavgift från leverantör gällande it-investering och lägre portointäkter avseende nationella prov och publikationer.

Not 3. Intäkter av bidrag

	2018-12-31	2017-12-31
Bidrag, inomstatliga	7 763	9 880
Bidrag, utomstatliga och internationella	2 073	1 970
Bidrag, EU	2 670	2 248
Summa	12 505	14 099

Intäkter av bidrag har minskat med 1 594 tkr. Minskningen är ett netto av både nya, pågående och avslutade projekt och gäller huvudsakligen inomstatliga bidrag. Projekt som avslutats under

året är bl.a. uppdragen för att förstärka tillgången på lärare (-648 tkr), jämställdhet i arbetsplatsförlagt lärande (-417 tkr) och EU-agendan 3 (-400 tkr).

Not 4. Finansiella intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Ränteintäkter indragning anslag	23	8
Ränteintäkter lån Riksgälden	337	349
Övriga finansiella intäkter	41	6
Summa	402	363

Finansiella intäkter utgörs främst av ränteintäkter avseende lån för anläggningstillgångar.

Not 5. Kostnad för personal

	2018-12-31	2017-12-31
Summa personalkostnader	-594 201	-504 767
Varav lönekostnader* (exkl. arbetsgivaravgifter)	-386 370	-329 900

* arvoden ingår med 4 203 tkr år 2018 och 5 559 tkr år 2017.

Personalkostnaderna har ökat med 89 433 tkr jämfört med föregående år. Förändringen beror främst på att genomsnittligt antal anställda ökat med 102 personer samt årlig lönerevision.

Not 6. Kostnad för lokaler

Lokalkostnaderna har ökat med 24 679 tkr jämfört med föregående räkenskapsår. Detta beror till största delen på att en avsättning gjorts då Skolverket tecknat kontrakt för nya lokaler i Solna med tillträdesdatum 15 nov 2019. Avsättning har gjorts med avseende på dubbla lokalhyror och återställningskostnader. Inflyttning är planerad till årsskiftet 2019/2020 vilket innebär dubbla hyreskostnader under 1,5 månad år 2019. Vidare kommer Skolverket behålla nuvarande lokaler fram till mars

år 2020. Anledningen till det är att det finns risk för förseningar gällande iordningställande av de nya lokalerna samt att Skolverket behöver tid för att återställa nuvarande lokaler i befintligt skick.

Då det skett flera inbrott i Skolverkets lokaler under året har kostnaderna för bevakning ökat med 1 369 tkr. Korttidshyra av lokaler har ökat med 1 251 tkr pga. brist på mötesrum i befintliga lokaler.

Not 7. Övriga driftkostnader

	2018-12-31	2017-12-31
Reparation och underhåll m.m.	-1 123	-1 136
Reaförlust försäljning anläggningstillgångar	-177	-21
Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	345	118
Resor, representation, information	-22 083	-17 519
Inköp av varor	-35 237	-45 127
Köp av utbildningstjänster	-427 492	-326 698
Köp av övriga tjänster	-533 249	-551 229
Förändring varulager	-1 787	3 818
Aktivering egenutvecklade anläggningstillgångar	16 373	15 781
Summa	-1 004 430	-922 014

Övriga driftkostnader har ökat med 82 416 tkr jämfört med föregående år.

Resor, representation och information har ökat med 4 564 tkr. Ökningen hänför sig till annonskostnader för insatsen att Höja kvalitet och attraktionskraft för yrkesutbildning, Läraryftet samt information om fortbildning.

Inköp av varor har minskat med 9 890 tkr och förklaras bl.a. av inköp av datorer och it-utrustning som gjordes föregående år. Skolverket köper utbildningar från främst universitet och högskolor. Köp av utbildningstjänster har ökat med 100 794 tkr och de största ökningarna rör befattnings-

utbildning för rektorer, Läraryftet II, personalförstärkning och specialpedagogiska insatser för elevhälsa, Programmering och Samverkan för bästa skola samt fortbildning av olika slag.

Köp av övriga tjänster har minskat med 17 980 tkr. Minskningen förklaras bl.a. av att konferenskostnader för egen personal och datatjänster avseende IT-infrastruktur och IT-plattform minskat. Konsulttjänster har däremot ökat och övriga tjänster minskat inom främst nationella prov och digitalisering av nationella prov. Konsulttjänster har ökat medan övriga tjänster minskat, dessa förändringar rör i huvudsak nationella prov och digitalisering av nationella prov.

Not 8. Finansiella kostnader

	2018-12-31	2017-12-31
Räntekostnad räntekonto	-787	-785
Övriga räntekostnader	-46	-50
Övriga finansiella kostnader	-40	-2
Summa	-873	-837

Finansiella kostnader utgörs i huvudsak av ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret.

Not 9. Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningarna har minskat med 11 929 tkr jämfört med föregående år. En förklaring är att det 2017 gjordes en nedskrivning på 4 326 tkr avseende det egenutvecklade IT-systemet Välja skola. Av avskrivningarna på 35 219 tkr avser 12 064 tkr

avskrivningar som finansierats med statskapital och dessa har minskat med 9 085 tkr. Minskningen avser bland annat systemstöd för lärarlegitimationer och matematikuppgifter.

Not 10. Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras

	2018-12-31	2017-12-31
Avgifter Lärarlegitimation*	15 500	16 251
Återbetalning statsbidrag	271 159	446 169
Summa	286 660	462 420

* Kostnader för verksamheten Lärarlegitimation.

40 726

39 200

I de fall återbetalningen sker senare budgetår än den ursprungliga utbetalningen redovisas medlen i huvudsak mot inkomsttitel även om aktuellt uppdrag fortfarande pågår.

Återkrav till Skolverket har minskat med 175 010 tkr under 2018 och beror på att det under 2017 gjordes återkrav både för 2016 och 2017. Återkrav som ännu ej betalats in till Skolverket uppgår till 122 541 tkr.

Not 11. Lämnade bidrag

	2018-12-31	2017-12-31
Statsbidrag för höjda löner till lärare och vissa andra personalkategorier	-2 746 975	-2 782 922
Fler anställda i lågstadiet	-2 290 112	-1 650 592
Mindre barngrupper i förskolan	-825 616	-826 976
Regional yrkesinriktad vuxenutbildning (2016:937)	-1 424 420	-802 828
Statsbidrag för läxhjälp	-388 510	-387 504
Statsbidrag för personalförstärkning inom elevhälsan	-317 120	-329 398
Karriärsteg för lärare	-1 256 002	-1 252 486
Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	-3 525 985	-3 625 325
Statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning	-479 040	-503 034
Statsbidrag för ökad jämlikhet i grundskolan	-500 000	-500 000
Statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	-971 445	-
Gymnasieskolans introduktionsprogram	-300 000	-150 000
Lärlingsutbildning, regional yrkesinriktad vuxenutbildning	-283 430	-165 385
Fortbildning för lärare inom specialpedagogik	-176 652	-124 474
Riksrekryterande gymnasieutbildning, elev funktionshinder	-175 225	-163 388
Övriga lämnade bidrag	-1 657 811	-2 119 638
Periodiseringar	-	-203
Summa	-17 318 344	-15 438 932

Lämnade bidrag har ökat med 1 879 412 tkr jämfört med föregående år vilket är en konsekvens av tilldelade uppdrag enligt regleringsbrevet. Enskilda förklaringsposter är tillkomsten av flera nya bidrag under året, till exempel statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling som omfattar utbetalningar om nästan 1 000 000 tkr samt kraftiga anslags-

ökningar inom flera bidrag, till exempel Regionalt yrkesvux och Gymnasieskolans introduktionsprogram.

Indelningen av jämförelsetalen har ändrats något för att öka jämförbarheten med innevarande år.

Not 12. Årets kapitalförändring

	2018-12-31	2017-12-31
Årets avskrivningar, anslagsfinansierade anläggningstillgångar med undantag från 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen	-12 064	-21 149
Återkrav lämnade bidrag	-	-203
Summa	-12 064	-21 352

Årets Kapitalförändring består av avskrivningar hänförliga till investeringar avseende Lärarlegitimation, Informationssystem om kursplaner, IT-stöd för statsbidrag och Matematiklyftet. Dessa investeringar har finansierats med anslag 1:5 och redovisas under Statskapital.

Not 13. Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling		
Anskaffningsvärde	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans	252 668	237 699
Årets anskaffning	17 596	17 132
Korrigerig tidigare års anskaffning	-	-2 077
Utgående balans	270 264	252 754
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-177 384	-138 891
Årets avskrivning	-27 175	-34 167
Årets nedskrivning	-	-4 326
Utgående balans	-204 559	-177 384
Bokfört värde	65 705	75 370
Licenser och dataprogram		
Anskaffningsvärde	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans	14 400	11 923
Årets anskaffning	2 891	1 670
Omklassificering	-	807
Utgående balans	17 291	14 400
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-11 554	-10 037
Årets avskrivning	-981	-1 494
Omklassificering	-	-22
Utgående balans	-12 535	-11 554
Bokfört värde	4 757	2 846
Summa immateriella anläggningstillgångar	70 462	78 216
Varav pågående	8 196	17 132

Bokfört värde avseende balanserade utgifter för utveckling har minskat med 9 665 tkr. Minskningen beror på att årets anskaffningar understiger årets avskrivningar. Bokfört värde Licenser och dataprogram har ökat med 1 911 tkr beroende

på att årets anskaffningar överstiger årets avskrivningar. Ib anskaffningsvärde Balanserade kostnader för utveckling är 86 tkr mindre beroende på kostnadsförd anläggning från 2017.

Not 14. Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffningsvärde	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans	7 892	7 892
Årets anskaffning	-	-
Årets utrangering/försäljning	-	-
Utgående balans	7 892	7 892
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-6 307	-5 140
Årets avskrivning	-1 030	-1 168
Årets utrangering/försäljning	-	-
Utgående balans	-7 337	-6 307
Bokfört värde	555	1 585
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans	71 256	72 277
Årets anskaffning	1 779	4 062
Årets utrangering/försäljning	-4 795	-5 083
Omklassificering	-	-
Utgående balans	68 239	71 256
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-59 034	-57 319
Årets avskrivning	-6 034	-5 992
Årets utrangering/försäljning	4 618	4 277
Omklassificering	-	-
Utgående balans	-60 449	-59 034
Bokfört värde	7 790	12 222
Konst och ej avskrivningsbara inventarier		
Anskaffningsvärde	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans	15	142
Årets anskaffning	-	-
Årets utrangering/försäljning	-	-127
Bokfört värde	15	15
Summa materiella anläggningstillgångar	8 360	13 822
Varav pågående förbättringsutgifter	-	-

Bokfört värde avseende materiella anläggningstillgångar har minskat med 5 462 tkr jämfört med 2017 vilket beror på att årets avskrivningar överstiger årets anskaffningar. En stor utrangering har även skett av nätverksutrustning och servrar på 4 795 tkr.

Not 15. Varulager

	2018-12-31	2017-12-31
Varulager	2 854	4 641
Summa	2 854	4 641

Varulagret avser publikationer och har minskat med 1 787 tkr jämfört med föregående år. Värdeminskningen beror på att större andel av kvarvarande lager har ett minskat försäljningsvärde.

Not 16. Kundfordringar

	2018-12-31	2017-12-31
Kundfordringar	1 491	585
Summa	1 491	585

Kundfordringarna avser i huvudsak nationella prov, publikationer och konferensavgifter. Utestående kundfordringar har ökat med 906 tkr. Detta förklaras i huvudsak med att Skolverket årsskiftet 2017/2018 bytte leverantör och då inte hade några utestående fordringar avseende kommunikations publikationer.

Not 17. Fordringar hos andra myndigheter

	2018-12-31	2017-12-31
Uppbördsfordringar	4	-
Fordran ingående moms	17 326	21 722
Övriga inomstatliga fordringar	30	-
Summa	17 360	21 722

Fordringar hos andra myndigheter består huvudsakligen av momsfordringar.

Not 18. Övriga kortfristiga fordringar

	2018-12-31	2017-12-31
Uppbördsfordringar / återkrav	122 541	154 156
Övriga fordringar	3 118	6 069
Summa	125 658	160 225

Övriga kortfristiga fordringar har minskat med 34 567 tkr, vilket främst hänförs till osäkra återkrav som har överlämnats till Kammarkollegiet för indrivning.

Delposten övriga fordringar avser i huvudsak inbetalningar från Skolverkets kunder till leverantörer som hanterar del av Skolverkets kundfakturer, och som inte har överförts till Skolverket på balansdagen.

Not 19. Förutbetalda kostnader

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	9 777	9 579
Övriga förutbetalda kostnader	12 156	13 187
Summa	21 933	22 766

Förutbetalda kostnader har minskat med 833 tkr vilket främst beror på lägre övriga förutbetalda kostnader avseende IT och kommunikation.

Not 20. Avräkning med statsverket

Avräkning med statsverket	2018-12-31	2017-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-152 587	-23 035
Redovisat mot inkomsttitel	-286 660	-462 420
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	318 005	332 868
Fordringar/skulder avseende uppbörd	-121 242	-152 587
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	56 566	33 370
Redovisat mot anslag	17 789 419	15 838 769
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-17 770 000	-15 815 573
Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	75 985	56 566
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-43 945	-22 992
Redovisat mot anslag	1 147 537	1 030 811
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 143 718	-1 055 963
Återbetalning av anslagsmedel	12 266	4 199
Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	-27 860	-43 945
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	-	-
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	612 920	407 289
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-18 064 915	-15 889 995
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	17 451 995	15 482 705
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken	-	-
Summa Avräkning med statsverket	-73 117	-139 966

Avräkning med statsverket har ökat med 66 849 tkr vilket främst beror på minskade uppbördsfordringar avseende återkrav.

Not 21. Behållning räntekonto hos riksgäldkontoret

	2018-12-31	2017-12-31
Behållning räntekonto Riksgäldskontoret	148 555	167 459
Beviljad räntekontokredit	54 000	50 000

Beviljad räntekontokredit 2018 framgår av regleringsbrev U2018/04029/GV delvis 2018/04617/GV. Krediten har inte utnyttjats under året. Minskningen på räntekontot beror på att flödeskorrigeringen gällande oktober och november betalades i januari 2019.

Not 22. Statskapital

	2018-12-31	2017-12-31
Konst statens konstråd	15	15
Anslagsfinansierade tillgångar		
Licenser lärarlegitimation	14	285
IT utveckling Lärarlegitimation	4 999	13 362
Bedömningsplattform för SFI prov	41	287
IT baserat informationssystem för kursplaner	469	2 685
Matematiklyftet	3 525	7 025
IT stöd för statsbidragshantering	16 967	23 407
Gymnasievalet	122	235
Summa anslagsfinansierade tillgångar	26 137	47 286
Utgående statskapital	26 152	47 301

Skolverkets statskapital utgörs av medel för finansiering av anläggningstillgångar samt överförd konst från Statens konstråd. Skolverket har inget avkastningskrav på statskapitalet. Bokfört värde på anslagsfinansierade anläggningstillgångar

uppgår till 14 073 tkr. Skillnaden mellan bokfört värde och statskapital utgörs av årets avskrivningar som återfinns under årets kapitalförändring

Not 23. Myndighetskapital

	Statskapital utan avkastningskrav	Balanserat kapital, anslagsfinansierat	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Föregående års utgående balans	47 301	203	-21 352	26 152
Ingående balans	47 301	203	-21 352	26 152
Föregående års kapitalförändring	-21 149	-203	21 352	-
Årets kapitalförändring			-12 064	-12 064
Summa årets förändring	-21 149	-203	9 288	-12 064
Utgående balans	26 152	-	-12 064	14 088

Myndighetskapitalet har minskat med 12 064 tkr till följd av avskrivningar på anläggningstillgångar finansieras med statskapital.

Not 24. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående avsättning	1 032	649
Årets pensionskostnad	1 002	735
Årets pensionsutbetalning	-563	-352
Summa	1 472	1 032

Avsättningarna har ökat något. Under året har fyra nya beslut om delpension fattats (2017 tre beslut).

Not 25. Övriga avsättningar

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående avsättning avseende omstruktureringsåtgärder	747	747
Årets avsättning omstruktureringsåtgärder lokaler	22 580	0
Årets reglering avseende omstruktureringsåtgärder		0
Utgående avsättning omstruktureringsåtgärder	23 327	747
Ingående avsättning avseende lokalt omställningsarbete	2 316	1 353
Årets avsättning lokalt omställningsarbete	1 175	979
Årets reglering (finansiering av delpensioner)	-355	-16
Utgående avsättning lokalt omställningsarbete	3 136	2 316
Utgående övriga avsättningar	26 463	3 063

Till största del beror avviken på avsättning om 22 580 tkr för lokalkostnader i samband med flytt till nya lokaler vid årsskiftet 2019/2020. De 747 tkr är en skuld till SPV efter en nedläggning av ett kontor i Göteborg.

Beräknad reglering av avsättning: 9 995 tkr regleras 2019, 16 468 tkr regleras 2020.

Not 26. Lån i Riksgäldskontoret

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans	70 145	66 427
Under året upptagna lån	16 961	25 376
Amortering	-27 414	-21 657
Utgående balans	59 692	70 145
Låneram	94 000	90 000

Låneram 2018 framgår av regleringsbrev 20181206 U2018/04029/GV delvis 2018/04617/GV.

Att utestående lån avviker mot bokfört värde för anläggnings-tillgångar beror dels på att tillgångar med ett bokfört värde på

14 073 tkr finansierats med anslag dels att anskaffningar/avskrivningar under december inte ingår i låner regleringen för 2018.

Not 27. Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2018-12-31	2017-12-31
Leverantörsskulder	108 315	94 411
Arbetsgivaravgifter	9 891	9 416
Ålderspensionsavgift	72	92
Utgående moms	860	306
Övriga skulder	-	-
Summa	119 138	104 226

Övriga kortfristiga skulder till andra myndigheter har ökat med 14 912 tkr jämfört med föregående år. Ökningen beror på några stora fakturor i december på kostnader bl.a. för utbildningsmaterial.

Not 28. Leverantörsskulder

	2018-12-31	2017-12-31
Leverantörsskulder	54 554	74 327
Summa	54 554	74 327

Leverantörsskulder har minskat med 19 773 tkr jämfört med föregående år. Minskningen beror till största delen på lägre konsultkostnader i december samt sen fakturering 2017 av kostnader för konferenser.

Not 29. Övriga kortfristiga skulder

	2018-12-31	2017-12-31
Personalens källskatt	9 341	8 963
Felaktiga inbetalningar	-	758
Summa	9 341	9 721

Övriga kortfristiga består endast av avdragen källskatt för personal december 2018.

Not 30. Upplupna kostnader

	2018-12-31	2017-12-31
Semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	27 179	23 885
Upplupna löner inkl. sociala avgifter	1 017	2 174
Övriga upplupna kostnader	7 328	6 414
Summa	35 524	32 473

Upplupna kostnader har ökat med 3 050 tkr. Fler anställda under året med fler inestående semesterdagar har givit en ökad semesterlöneskuld på 3 293 tkr vid utgången av 2018. En minskning av upplupna löner med -1 157 tkr 2018, vilket

förklaras av en lägre inestående övertidsskuld samt mindre eftersläpning av övriga lönekostnader.

Övriga upplupna kostnader har ökat med 915 tkr beroende på högre upplupna IT-kostnader.

Not 31. Oförbrukade bidrag

	2018-12-31	2017-12-31
Inomstatliga	2 686	5 169
Utomstatliga	552	3 119
Summa oförbrukade bidrag	3 238	8 288

Oförbrukade inomstatliga bidrag förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:

– inom tre månader	2 159
– mer än tre månader till ett år	-
– mer än ett år till tre	527
– mer än tre år	-
Summa	2 686

Minskningen förklaras av att under 2018 har det avslutats ett antal projekt där slutreglering av kvarstående medel genomförts.

Not 32. Övriga förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Övriga förutbetalda intäkter	1 304	958
Summa	1 304	958

Övriga förutbetalda intäkter avser inbetalda avgifter för lärarlegitimationer där handläggning inte påbörjats.

Not 33. Anslag 1:1 Statens skolverk

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

ANSLAGSSPARANDE, INDRAGNING OCH DISPONIBELT

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) får Skolverket disponera 3 procent av tilldelade medel 2017, 31 679 tkr. Den del av det ingående anslagssparande som översteg 3 procent av tilldelade medel

2017, 12 266 tkr, har redovisats som indragning. Enligt ändringsbeslut 2018-06-28 (U2018/02877/BS (delvis) U2018/02960/S) ökade disponibelt belopp på anslagspost 1 med 19 500 tkr.

Not 34. Anslag 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

INDRAGNING, OMDISPONERAT OCH DISPONIBELT

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslagspost 3 och 4 med 476 906 tkr respektive 49 tkr. Enligt ändringsbeslut 2018-04-26 (N2018/02704/FF) omfördelas 10 000 tkr från anslagspost 3 till Utgiftsområde 24 Näringsliv, anslag 1.5, anslagspost 2, vilket redovisats som omdisponerat anslags-

belopp. Enligt ändringsbeslut 2018-06-28 (U2018/02877/BS (delvis) U2018/02960/S) minskade disponibelt belopp på anslagspost 3 med 1 000 tkr och ökade disponibelt belopp på anslagspost 4 med 31 000 tkr, varav 1 000 tkr redovisas som omdisponerat anslagsbelopp. Enligt ändringsbeslut 2018-09-06 (U2018/03702/S) minskade disponibelt belopp på anslagspost 3 med 1 000 tkr, vilket redovisas som omdisponerat anslagsbelopp.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 3 Till Statens skolverks disposition	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Uppdrag givna i särskild ordning			
Utgifter för det fortsatta arbetet med kvalitetsutmärkelsen Bättre skola (U2015/05665/S)	2 000	2 000	0
Utgifter avseende uppdrag om befattningsutbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem (U2008/02648/S)	98 100	92 049	6 051
För utgifter med anledning av fortbildningssatsningen i språk-, läs- och skrivutveckling (U2013/07215/S, U2016/05733/S). I detta ingår att fördela medel enligt förordningen (2015:42) om statsbidrag för handledare i språk-, läs- och skrivutveckling.	151 000	137 082	13 918
Varav administrationskostnader för fortbildningssatsningen för lärare i språk-, läs- och skrivutveckling, högst	12 500	12 407	93
För utgifter med anledning av uppdraget att svara för genomförandet av fortbildning i specialpedagogik för lärare i grundskolan, motsvarande utbildning vid särskilda ungdomshem och sameskolan (U2018/03106/S) samt förordning (2015:938) om statsbidrag för fortbildning i specialpedagogik, högst	169 000	116 461	52 539
Av medlen får användas för utveckling av webbplats och stödmaterial, högst*	20 000	13 709	6 291
Av medlen får användas för administration, uppföljning och utvärdering av uppdraget, högst*	35 000	19 788	15 212
Med undantag från 2 kap.1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) får anläggningskostnader finansieras med dessa medel	-	-	-
* Villkoren för specialpedagogik ovan avser 2016-2019 i enlighet med regeringsbeslut U2018/03106/S. Ackumulerat utfall 2016-2017 för administration, uppföljning och utvärdering är 7 415 tkr. Utfall för övriga villkor ovan är noll 2016 och 5 959 tkr 2017. Enligt nytt beslut 2018-07-12 U2018/03106/S får SPSM använda 1 000 tkr 2018, 3 000 tkr 2019 och 1 000 tkr 2020 av de 20 000 + 35 000 tkr för webbplats, stödmaterial, admin, uppföljning och utvärdering.			
Utgifter med anledning av uppdraget att svara för fortbildning av matematiklärare i matematikdidaktik och utbildning av matematikhandledare och rektorer (U/2012/02103/GV). I detta ingår att fördela medel enligt förordningen (2012:161) om statsbidrag för fortbildning av matematiklärare och för matematikhandledare.	8 000	2 295	5 705
Uppdrag till Linköpings universitet att stödja skolutvecklingen inom de naturvetenskapliga ämnena och teknik samt svara för en samordning av de verksamheter som bedrivs vid de nationella resurscentrumen i biologi, fysik respektive kemi vid Uppsala universitet, Lunds universitet resp Stockholms universitet samt vid det egna resurscentrumet i teknik, i enlighet med regeringsbeslut 27 feb 2014 (U2014/01602/S m.fl.)	3 300	3 300	0
Utgifter med anledning av uppdrag att genomföra insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov elever med annat modersmål än svenska (U2018/00404/S) och uppdrag om samverkan för bästa skola (U2015/03357/S), högst	251 500	216 123	35 377
Utgifter med anledning av uppdraget att genomföra ett utvecklingsarbete för tidiga och samordnade insatser för barn och unga (U2017/01236/GV), högst	10 000	5 600	4 400
Utgifter med anledning av uppdraget att genomföra kompetensutvecklings- och implementeringsinsatser avseende en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen, grundskolan, sameskolan och sameskolan (U2018/02959/S)	15 000	839	14 161

Uppdrag givna i regleringsbrev	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Utgifter med anledning av uppdrag om fortbildning av främst studie- och yrkesvägledare	15 000	11 399	3 601
För utgifter med anledning av insatser för att höja yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft	5 000	4 842	158
För utgifter med anledning av uppdraget om att förbättra det förebyggande och främjande arbetet inom elevhälsan	37 000	36 404	596
För utgifter med anledning av uppdraget om att kartlägga och analysera behovet av fortbildning för personal som är verksamma i förskoleklass och fritidshem utifrån de nya avsnitten i berörda läroplaner samt att genomföra olika fortbildningsinsatser	30 000	18 732	11 268
Utgifter med anledning av uppdraget om att stärka det förebyggande arbetet mot sexuella trakasserier	20 000	6 483	13 517
Förordningar			
Utgifter avseende förordning (2014:145) om extra statsbidrag till skolhuvudmän som inrättat karriärsteg för lärare i förskoleklasser och grundskolor i utanförskapsområden	16 000	8 849	7 151
Utgifter i enlighet med 3 § förordningen (2011:947) om statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning	482 000	479 040	2 960
Utgifter i enlighet med förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning	119 200	38 883	80 317
För utgifter i enlighet med förordningen (2012:144) om statsbidrag för kompetensutveckling av lärare i yrkesämnena	12 400	7 003	5 397
För utgifter i enlighet med förordningen (2013:60) om statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnena	66 000	65 037	963
Varav administration, högst	1 100	1 072	28
Utgifter i enlighet med förordningen (2013:69) om försöksverksamhet med ökad undervisningstid i svenska eller svenska som andraspråk för nyanlända elever i grundskolan	62 000	51 571	10 429
Varav administration, uppföljning och utvärdering, högst	1 600	1 332	268
Till teknik- och naturvetenskapscentrum i enlighet med förordningen (1997:153) om statsbidrag till teknik- och naturvetenskapscentrum	25 500	25 500	0
För utgifter i enlighet med förordningen (2014:144) om statsbidrag för hjälp med läxor eller annat skolarbete utanför ordinarie undervisningstid	388 600	388 510	90
Varav fördelning till huvudmän	363 600	363 600	0
Varav ideella läxhjälsorganisationer	25 000	24 910	90
Utgifter i enlighet med förordning (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov	176 700	78 280	98 420
Varav ytterligare förstärkning undervisning under skollov för elever på gymnasieskolans språkintruktionsprogram	56 000	13 605	42 395
Varav lovsimskola	14 000	5 775	8 225
Utgifter i enlighet med 4 § förordningen (2014:375) om statsbidrag för utveckling av lärande på arbetsplatser och regionala stödfunktioner för yrkesutbildning	20 000	13 857	6 143
Varav administrativa kostnader, högst	700	636	64
Utgifter i enlighet med 3 a § förordningen om statsbidrag för utveckling av lärande på arbetsplatser och regionala stödfunktioner för yrkesutbildning, högst	10 000	10 000	0
Utgifter för branschernas arbete med att stimulera intresset hos yrkesverksamma att bli yrkeslärare i enlighet med 6 a § förordningen (2014:375) om statsbidrag för utveckling av lärande på arbetsplatser och regionala stödfunktioner för yrkesutbildningar	10 000	2 188	7 812
För utgifter i enlighet med förordningen (2016:329) om statsbidrag till skolhuvudmän för insatser inom ramen för samverkan för bästa skola och för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända	34 000	17 400	16 600
För utgifter i enlighet med förordningen (2016:370) om statsbidrag för personalförstärkning i skolbibliotek	30 000	29 450	550
Varav administrativa kostnader, högst	500	441	59
För utgifter enligt förordningen (2016:400) om statsbidrag för personalförstärkning inom elevhälsan och när det gäller specialpedagogiska insatser samt med anledning av tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet 2 (U2018/00504/S), högst	525 500	523 819	1 681
Av dessa medel ska i första hand användas för statsbidrag för personalförstärkning inom elevhälsan	150 000	150 000	0
Av dessa medel ska i första hand användas för statsbidrag för personalförstärkning och fortbildning när det gäller specialpedagogiska insatser samt med anledning av tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet 2	375 500	373 819	1 681

	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
För utgifter i enlighet med förordningen (2017:818) om statsbidrag för ökad jämlikhet i grundskolan	500 000	500 000	0
Utgifter i enlighet med förordningen (2017:622) om statsbidrag för gymnasieskolans introduktionsprogram	300 000	300 000	0
Utgifter i enlighet med förordningen (2017:1106) om en försöksverksamhet med datorbaserade nationella prov, extern bedömning och medbedömning	14 000	13 790	210
Utgifter i enlighet med förordningen (2017:623) om försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän	10 000	1 850	8 150
Utgifter i enlighet med förordningen (2018:527) om statligt stöd för säkerhetshöjande åtgärder i skolor	4 000	2 390	1 610
Övrigt			
Elevens deltagande i och för anordnande av internationella vetenskapstävlingar, högst	4 000	3 233	767
Utgifter i samband med European Language Label, Europeisk språkutmärkelse	100	99	1
Till Stockholms universitet för verksamheten med nationellt resurscentrum i kemi	500	500	0
Till Lunds universitet för verksamheten med nationellt resurscentrum i fysik	500	500	0
Till Göteborgs universitet för verksamheten Nationellt centrum för matematikutbildning	1 700	1 700	0
För utgifter för utbildning i språk-, läs- och skrivutveckling för förskollärare i förskolan, inom ramen för nationellt centrum för språk-, läs- och skrivutveckling	1 000	913	87

Skolverkets disponibla medel inom anslagsposten 1:5.3 uppgår till 3 627 698 tkr. Enligt ändringsbeslut 2018-06-28 (2018/02877/BS (delvis), U2018/02960/S) har tre nya uppdrag tilldelats Skolverket: genomföra kompetensutvecklings- och implementeringsinsatser avseende en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen, grundskolan, specialskolan och sameskolan (U2018/02959/S) 15 000 tkr, stärka det förebyggande arbetet mot sexuella trakasserier 20 000 tkr och statligt stöd för säkerhetshöjande åtgärder i skolor förordning (2018:527) 4 000 tkr. Utfallet uppgår till 3 217 971 tkr. Utgående överföringsbelopp uppgår till 409 727 tkr (11 %) och förklaras av avvikelser på flera uppdrag inom anslagsposten. Det har betalats ut mindre statsbidrag för undervisning under skollov förordning (2014:47) än finansiellt villkor medger dels då mer medel tillfördes uppdraget efter att ansökan var genomförd och underlag saknades för att genomföra en ansökningsomgång till, dels på grund av att mindre medel rekviderades bland annat beroende på svårigheter att

rekrytera personal för lovskola. Fjärde tekniskt år har låga kostnader då huvudmännen inte har startat utbildningar i den utsträckning de har ansökt om bidrag för. För fortbildning i specialpedagogik beror avvikelserna på att det har varit lågt söktryck med färre deltagare än det finansiella villkoret medger. Uppdragen att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och samverkan för bästa skola har lägre kostnader än finansiellt villkor på grund av senarelagda överenskommelser om insatser, ej fullt utnyttjat samordnarbidrag och något lägre behov och kapacitet hos huvudmännen att genomföra insatser. För de nya uppdragen som inkom i juni, förebyggande arbete mot sexuella trakasserier och kompetensutvecklings- och implementeringsinsatser avseende en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen, grundskolan, specialskolan och sameskolan (U2018/02959/S), har inte alla medel kunnat användas relaterat till begränsad tid att göra verksamhet av medlen under innevarande år.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 4 Bidrag till vissa organisationer	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Till WorldSkills Sweden (Yrkeslandslaget), högst	15 000	15 000	0
varav till tävlingsverksamheten	5 000	5 000	0
varav till arbetet med att höja yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft	10 000	10 000	0
Utgifter i enlighet med förordningen (2011:192) om statsbidrag för entreprenörskap i skolan och för upphandling av tjänster för att stödja entreprenörskap inom skolväsendet	11 500	11 398	102
Efter rekvisition utbetalning till NTA Skolutveckling ekonomisk förening för arbetet med skolutvecklingsprogrammet Naturvetenskap och teknik för alla	3 500	3 500	0
Utbetalning till ämneslärarorganisationer	700	700	0
Efter rekvisition utbetalning till den samiska ungdomsorganisationen Sáminuorra	1 000	1 000	0
Utåtriktade kompetensutvecklande insatser för en bättre arbetsmiljö för elever med fokus på arbetet mot sexuella trakasserier	10 000	10 000	0
varav till organisationerna:			
Sveriges skolledarförbund	2 000	2 000	0
Läraryrket Skolledare	2 000	2 000	0
Sveriges elevråd	2 000	2 000	0
Sveriges elevkårer	2 000	2 000	0
SVEA	2 000	2 000	0
Fördelning av medel till organisationer i civilsamhället som erbjuder skolan kompetensutveckling i arbetet med sex- och samlevnadsundervisning och i arbetet mot kränkande behandling	20 000	20 000	0

Not 35. Anslag 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

INDRAGNING

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslagspost 2 med 28 421 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 2 Särskilda bidrag för riksrekryterande gymnasial utbildning för elever med funktionshinder	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Elevbaserat tilläggsbidrag för utbildning i gymnasieskolan för svårt rörelsehindrade elever:			
Göteborgs kommun	14 260	14 260	0
Kristianstads kommun	13 134	13 134	0
Stockholms kommun	10 132	10 132	0
Umeå kommun	8 177	8 177	0
Ersättning till Örebro kommun enligt:			
6 § avtalet mellan staten och Örebro kommun om gymnasial utbildning i Örebro för döva och hörselskadade samt dövblinda ungdomar från hela landet	94 400	94 400	0
8 § nämnda avtal, medel för särskilda stödinsatser för läsåret 2017/2018	3 483	3 483	0
8 § nämnda avtal, medel för särskilda stödinsatser höstterminen 2018	2 497	2 497	0

Disponibelt belopp på anslagspost 2 uppgår till 227 718 tkr, utfallet är 175 225 tkr och utgående överföringsbelopp uppgår till 52 493 tkr vilket är avvikelse om 23 procent. Skolverket brukar inte göra av med samtliga medel på denna anslagspost.

Bidrag beviljas efter elevantal och särskilda avtal. Kostnaden för 2018 har ökat jämfört med föregående år. Elevantalet varierar mellan åren, vilket påverkar utfallet.

Not 36. Anslag 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

INDRAGNING

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslagspost 1, 2 och 3 med 2 675 tkr, 830 tkr respektive 1 024 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 1 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Utgifter som följer av förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet samt förordningen (2001:161) om statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder inom förskolan, fritidshemmet och annan pedagogisk verksamhet till kommuner som tillämpar maxtaxa, högst	3 029 000	3 028 066	934
Utgifter som följer av förordningen (2015:215) om statsbidrag för de lägre års-kurserna i grundskolan och motsvarande skolformer samt viss annan utbildning, avseende fritidshemmet, högst	500 000	497 918	2 082

Not 37. Anslag 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

INDRAGNING

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslagspost 2 med 9 418 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 1	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Särskilt verksamhetsstöd till vissa utbildningar			
Särskilt verksamhetsstöd för utbildningar med särskild inriktning			
Mjölby kommun, utbildning i guldsmedsteknik	202	202	0
Nybro kommun, utbildning i glasblåsning	600	600	0
Särskilt bidrag för förberedande dansarutbildning och yrkesdansarutbildning			
Göteborgs kommun, förberedande dansarutbildning	5 376	5 376	0
Stockholms kommun, förberedande dansarutbildning	5 376	5 376	0
Stockholms kommun, yrkesdansarutbildning	12 681	12 681	0
Särskilt bidrag för internatboende för elever på dansarutbildning			
Stockholms kommun, högst	3 425	3 425	0
Särskilt bidrag för anordnande av förberedande dansarutbildning i grundskolans årskurser 4-9			
Piteå kommun	2 780	2 780	0
Anslagspost 3	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Skolgång för barn som vistas i landet utan tillstånd			
För utgifter i enlighet med förordning (2013:361) om statsbidrag för utbildning för barn som vistas i landet utan tillstånd	50 000	50 000	0

Not 38. Anslag 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgifter som belastat Europaskolorna redovisas bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

ANSLAGSKREDIT

Skolverket har på anslagspost 1 som ingående överföringsbelopp redovisat en utnyttjad anslagskredit från 2017 med -3 889 tkr. Enligt ändringsbeslut 2018-06-28 (U2018/02877/BS (delvis) U2018/02960/S) har anslagskredit beslutats till 3 076 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 1	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Elev- och lokalkostnadsbidrag vid svensk undervisning i utlandet			
Utvecklingsinsatser för svensk undervisning i utlandet, högst	1 200	1 077	123

Not 39. Anslag 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

INDRAGNING OCH DISPONIBELT

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslags-

post 1 med 155 133 tkr. Enligt ändringsbeslut 2018-06-28 (U2018/02877/BS (delvis) U2018/02960/S) minskade disponibelt belopp på anslagspost 1 med 40 000 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 1 Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
För utgifter i enlighet med förordningen (2007:222) om statsbidrag för fortbildning av lärare samt fritidspedagoger och motsvarande för att finansiera sådan fortbildning som genomförs av universitet och högskolor på uppdrag av myndigheten enligt uppdrag att fortsatt svara för Lärarlyftet 2 (U2018/00504/S)	92 000	90 276	1 724
Förstärkning av medel för utbildning som avser svenska som andraspråk enligt förordningen om statsbidrag för fortbildning av lärare samt fritidspedagoger och motsvarande. Ska vara fråga om utbildning enligt förordningen (2007:223) om uppdragsutbildning för fortbildning av lärare och viss annan personal eller motsvarande utbildning som anordnas av en enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. Dessa medel får även användas för utgifter i enlighet med förordningen (2016:709) om statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, högst	154 985	54 524	100 461
Av medlen ska i första hand användas enligt 10 § nämnda förordning och för utgifter för sådan utbildning som statsbidrag fördelas för enligt den paragrafen	60 000	54 524	5 476
Av medlen ska i första hand användas enligt 11 § samma förordning och för utgifter för sådan utbildning som statsbidrag fördelas för enligt den paragrafen	94 985	–	94 985
För utgifter med anledning av uppdrag att utveckla rektorers och förskolechefer pedagogiska ledarskap enligt uppdrag (U2015/03528/S) och enligt förordningen (2011:183) om befattningsutbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem samt fortbildning för rektorer och förskolechefer, högst	20 000	7 539	12 461
För utgifter med anledning av uppdrag att utveckla, tillgängliggöra och finansiera uppdragsutbildningar i samiska, högst	2 000	1 732	268

Disponibelt belopp på anslagspost 1 uppgår till 268 985 tkr, utfallet är 154 071 tkr och utgående överföringsbelopp uppgår till 114 914 tkr. Avvikelsen om 43 procent förklaras av flera uppdrag inom anslagsposten. Den låga nyttjandegraden beror bland annat på att uppdraget för förstärkning av medel för utbildning som avser svenska som andraspråk, vilket inkluderar kostnader för köp av utbildning samt kostnader för utbetalning

av statsbidrag, var för stort i förhållande till antalet deltagare i de av Skolverkets köpta kurserna. Ytterligare förklaring till avvikelse är att antalet sökande till fortbildningen för rektorer respektive förskolechefer har minskat kraftigt de senaste åren. Utbudet av kompetensutveckling är stort såväl från Skolverket som från andra aktörer.

Not 40. Anslag 1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

INDRAGNING OCH DISPONIBELT

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslags-

post 1 med 326 255 tkr. Enligt ändringsbeslut 2018-06-28 (U2018/02877/BS (delvis) U2018/02960/S) ökade disponibelt belopp på anslagspost 1 med 110 000 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 1 Statligt stöd till vuxenutbildning	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Utgifter för bidrag enligt förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning, högst	1 857 500	1 424 420	433 080
varav utgifter för yrkesvuxenutbildning för elever inom sfi och svenska som andraspråk på grundläggande nivå inom kommunal vuxenutbildning, minst	100 000	157 960	Et*
För lärlingsutbildning inom ramen för förordningen om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning, högst	295 000	283 430	11 570
varav utgifter för lärlingsutbildning för elever inom sfi och svenska som andraspråk på grundläggande nivå inom kommunal vuxenutbildning	50 000	38 474	11 526
För bidrag till utbildning i kombination traineejobb enligt förordningen (2015:504) om statsbidrag för utbildning som kombineras med traineejobb eller annat arbete, högst	4 400	4 394	6
Bidrag till utbildning för personer med tidsbegränsad anställning inom äldreomsorg eller hälso- och sjukvård enligt förordningen om statsbidrag för utbildning som kombineras med traineejobb eller annat arbete, högst	200 000	123 110	76 890
För bidrag för förarutbildningar enligt förordningen om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning, högst	160 134	144 658	15 476
För bidrag för lärcentrum enligt förordningen (2017:1303) om statsbidrag för lärcentrum, högst	50 000	50 000	0
Betalas ut till Region Gotland som bidrag till kommunal yrkesutbildning utöver de medel som avsatts för statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning	3 000	3 000	0
För utgifter i enlighet med förordningen (2012:993) om statsbidrag för utbildning i svenska för invandrare, högst	60 000	60 000	0
Bidrag till rekryterande insatser inom vuxenutbildningen enligt förordning (2018:1495) om statsbidrag för rekryterande insatser inom vuxenutbildning, högst	50 000	40 559	9 441

Disponibelt belopp på anslagspost 1 uppgår till 2 680 034 tkr, utfallet är 2 133 571 tkr och utgående överföringsbelopp uppgår till 546 463 tkr. Enligt ändringsbeslut 2018-02-22 (U2017/05022/S (delvis) U2018/00760/S) har uppdraget utgifter för bidrag (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning minskat med 30 000 tkr och uppdraget bidrag för förarutbildningar ökat med 30 000 tkr. Enligt ändringsbeslut 2018-06-28 (2018/02877/BS (delvis), U2018/02960/S) har uppdraget statsbidrag för utbildning i svenska för invandrare (2012:993) om 60 000 tkr tilldelats Skolverket. Enligt ändringsbeslut 2018-07-12 (U2018/03105/GV) har uppdraget bidrag till rekryterande insatser inom vuxenutbildning (2018:1495) om 50 000 tkr tilldelats Skolverket.

Avvikelsen på 20 procent beror till stor del på att bidrag för yrkesvuxenutbildning och bidrag till utbildning för personer med tidsbegränsad anställning inom äldreomsorg eller hälso- och sjukvård är underutnyttjade. För utgifter för bidrag yrkesvuxenutbildning enligt förordningen (2016:937) statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning följer kravet att kommunerna måste finansiera lika mycket utbildning som de får bidrag för, vilket är en av faktorerna som gjort att kommunerna inte nyttjat hela bidraget. Sökta medel för yrkesvuxenutbildning har ökat med 462 020 tkr jämfört med 2017. För bidrag till utbildning för personer med tidsbegränsad anställning inom äldreomsorg eller hälso- och sjukvård enligt förordningen (2015:504) om statsbidrag är söktrycket i princip oförändrat.

* Ej tillämplig (Et)

Not 41. Anslag 1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

AVSLUTAD ANSLAGSPOST OCH INDRAGNING

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har anslagspost 6 avslutats och Skolverket har redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslagspost 6 med 3 348 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 2 Särskilt verksamhetsstöd för vissa utbildningar	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund	600	600	0
Samernas Utbildningscentrum i Jokkmokk	10 000	10 000	0

Disponibelt belopp på anslagspost 1 uppgår till 11 495 tkr, av disponibelt har regeringen inte fördelat motsvarande 895 tkr.

Not 42. Anslag 1:16 Fler anställda i lågstadiet

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

INDRAGNING

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslagspost 1 med 3 042 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 1 Fler anställda i lågstadiet	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
För utgifter i enlighet med förordningen (2015:215) om statsbidrag för de lägre årskurserna i grundskolan och motsvarande skolformer samt viss annan utbildning, exklusive det som avser fritidshemmet	2 300 000	2 290 112	9 888
varav för bidragsramen enligt 8 § tredje stycket, högst	329 000	329 000	0

Not 43. Anslag 1:19 Bidrag till lärarlöner

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

INDRAGNING

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (U2017/05023/BS (delvis), U2017/05037/S) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslagspost 1 med 389 172 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 1 Bidrag till lärarlöner	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
För utgifter enligt förordningen (2016:100) om statsbidrag för höjda löner till lärare och vissa andra personalkategorier	3 000 000	2 746 975	253 025
För utgifter enligt förordningen (2013:70) om statsbidrag till skolhuvudmän som inrättat karriärsteg för lärare	1 442 000	1 256 002	185 998
Medel till utbildningsbidrag enligt förordningen (2016:706) om utbildningsbidrag för kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå, högst	15 100	12 870	2 230

Disponibelt belopp på anslagspost 1 uppgår till 4 457 100 tkr, utfallet är 4 015 848 tkr och utgående överföringsbelopp uppgår till 441 252 tkr. Avvikelsen mot disponibelt belopp uppgår till 10 procent, vilket förklaras av avvikelser på flera uppdrag. För statsbidrag för höjda löner till lärare och vissa andra personalkategorier beror avvikelsen på att ett antal

huvudmän inte rekviderat medel och att ett antal huvudmän inte använder hela den bidragsram som de tilldelats. För statsbidrag till skolhuvudmän som inrättat karriärsteg för lärare beror avvikelsen på att ett antal huvudmän inte ansökt om medel och att ett antal huvudmän inte rekviderar alla medel de har ansökt om och därmed används inte hela villkoret.

Not 44. Anslag 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 1 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
För utgifter i enlighet med förordningen (2018:49) om statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	1 000 000	971 445	28 555

Enligt ändringsbeslut 2018-02-22 (U2017/05022/S (delvis) U2018/00760/S) har uppdraget statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling om 1 000 000 tkr tilldelats Skolverket.

Not 45. Anslag 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 16 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
För en satsning på praktikplatser för ungdomar inom tekniksektorn, det så kallade Tekniskprånget. Får utbetalas till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademin (IVA) i enlighet med avtal med IVA enligt uppdraget (U2012/5580/GV) om genomförande av Tekniskprånget, högst	11 000	11 000	0

Not 46. Anslag 1:5 Näringslivsutveckling

Utgiftsområde 24 Näringsliv

INDRAGNING, OMDISPONERAT OCH DISPONIBELT

Enligt regleringsbrev 2017-12-18 (N2017/07676/FF, N2017/07558/KLS (delvis), N2017/07556/KLS (delvis) m.fl. Se bilaga 1) har Skolverket redovisat en indragning på det ingående överföringsbeloppet från 2017 på anslagspost 2 med 1 tkr. Enligt ändringsbeslut 2018-04-26 (N2018/02704/

FF) ökade disponibelt belopp på anslagspost 2 med 10 000 tkr, vilket redovisas som omdisponerat anslagsbelopp från Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, anslag 1.5, anslagspost 3.

FINANSIELLA VILLKOR

Anslagspost 2 Näringslivsutveckling – del till Skolverket	Finansiellt villkor	Utfall	Saldo
Medel från anslagsposten ska användas till tjänster eller organisationer som främjar entreprenörskap och företagande bland unga inom grundskolan och gymnasieskolan.	28 000	27 929	71
Från anslagsposten ska användas till att under 2018 förstärka statsbidragen (SFS 2011:192) för entreprenörskap i skolan riktade till skolhuvudmän och organisationer, med särskild fokus på att samarbeta med entreprenörer och att stimulera entreprenöriella kompetenser och färdigheter samt för kompetensutveckling av skolpersonal avseende entreprenörskap, högst	10 000	9 822	178
Av bidragen ska användas till insatser för kompetensutveckling, minst	2 000	8 262	Et*

* Ej tillämplig (Et)

Not 47. Beställningsbemyndigande

Väsentliga skillnader mellan tilldelat bemyndigande och utestående åtagande

Av ESV:s föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) framgår att en myndighet i sin bemyndiganderedovisning ska kommentera väsentliga skillnader mellan tilldelat bemyndigande och utestående åtagande.

För anslag 1:5 ap 3 är det tilldelade bemyndigandet 1 495 000 tkr, medan de utestående åtagandena är 1 027 690 tkr, vilket innebär att 69 % av det tilldelade utrymmet nyttjas. De utestående åtagandena har under ett antal år legat på en relativt jämn nivå. För 2016 var de 1 031 304 tkr och 2017 var de 1 056 818 tkr. De tilldelade bemyndigandena för 1:5 ap 3 var under samma tidsperiod avsevärt större, och har gradvis justerats ned. 2016 var det tilldelade bemyndigandet 2 701 900 tkr och 2017 var det 1 780 000 tkr.

För anslag 1:10 ap 1 är det tilldelade bemyndigandet 205 000 tkr, medan de utestående åtagandena är 93 072 tkr, vilket innebär att 45 % av det tilldelade utrymmet nyttjas. Anledningen till det låga utnyttjandet är att det inte bedrivs verksamhet i den omfattning som bemyndigandet medger, vilket påverkar de utestående åtagandena.

Anslag 1:5 ap 3

Under året har det tagits upp två nya bemyndiganden på anslaget. Det ena avser uppdraget Utvecklingsarbete för tidiga och samordnade insatser för barn och unga där utestående åtagande är 4 000 tkr. Det andra avser Försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän där utestående åtagande är 1 850 tkr.

För uppdraget Behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnena har behovet av bemyndiganden upphört under året. Under året har 25 107 tkr infriats.

Ingående åtaganden 2018 har sänkts med 17 711 tkr för statsbidragskostnader avseende uppdrag Tillägg speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II. Skolverket har gjort en översyn av regelverket för statsbidrag utifrån förordning (2007:222), vilket gör att statsbidraget istället betalas ut på anslag 1:10 ap 1.

Anslag 1:10 ap 1

De ingående åtagandena 2018 har ökat med 17 711 tkr med anledning av tidigare nämnda översyn av förordning (2007:222).

Anslag 1:21 ap 1

Vid regleringsbrevsändring 22 februari 2018 tillfördes anslag 1:21 ap 1 ett beställningsbemyndigande uppgående till 3 500 000 tkr för Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling. Utestående åtagande 2018 uppgår till 3 500 000 tkr.

Intern styrning och kontroll

SKOLVERKET OMFATTAS av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll (FISK). Intern styrning och kontroll är den process som med rimlig säkerhet säkerställer att en myndighet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2017:515). Kraven innebär att myndighetsledningen ansvarar för att verksamheten bedrivs effektivt, enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i EU, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel.

Den 25 april 2018 beslutade GD om en ny vägledning för Skolverkets arbete med intern styrning och kontroll som ersatte det översiktliga internkontroll-dokument som gällt från 2011 (Dnr 2018:00806). Av vägledningen som översiktligt redogör för arbetssätt och bakomliggande motiv framgår bl.a. att riskanalysarbetet är knutet till den tertialvisa verksamhetsuppföljningen. De moment som riskhanteringen går igenom varje tertial kan kortfattat beskrivas i tre steg.

1. Varje avdelning följer upp de riskåtgärder de ansvarar för att genomföra enligt gällande VP.
2. Avdelningarna och myndighetens ledning uppdaterar och kompletterar riskanalysen bl.a. med hänsyn taget till effekten av åtgärder som tidigare vidtagits och nya eventuella risker läggs till.
3. Avdelningarna reviderar och lägger vid behov till åtgärder som ska hantera de risker som identifierats i riskanalysen.

Sedan tertialuppföljning 1 2018 utgår riskanalysen också från ett antal på förhand bestämda riskområden. Dessa bygger dels på den målstruktur som gäller för verksamhetsplaneringen (för VP 2018 utgjordes den av verksamhetsområdesmål) dels på de tre särskilda riskområdena Regelefterlevnad, Oegentligheter och Redovisning. Inför VP2019 har riskområdena anpassats till en ny målstruktur, med nio prioriterade områden med mål som fördelats på Skolverkets tre ansvarsområden: Skolväsendet, Myndigheten och Uppdragsgivaren.

Riksrevisionen har den 19 nov 2018 lämnat revisionsrapporten Bristande rutiner och intern styrning och kontroll i uppföljning av lämnade bidrag 2018 (RIR:s Dnr 3.1.2-2018-0744). I rapporten framhåller Riksrevisionen att det saknas en övergripande systematik i uppföljningen av statsbidrag utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Skolverket delar till viss del Riksrevisionens beskrivning och frågan har uppmärksamats som en risk i myndighetens riskanalys. För att få till en ändamålsenlig systematik och stärka uppföljningen av lämnade bidrag har Skolverket under hösten 2018 tillsatt en arbetsgrupp som ska analysera lämpliga åtgärder.

Generaldirektörens ställningstagande om årsredovisning 2018

JAG BEDÖMER att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 20 februari 2019

Peter Fredriksson
Generaldirektör

Skolverket

www.skolverket.se